Budapest, 1901. Hatodik évfolyam. 179. szám. Kedd, julius 2.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), ½ évre 14 k., (7), ¼ évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Muszka világ Magyarországon.

Budapest, julius 1.

(v.) Egészen uj és fölöttébb megdöbbentő adat merül fel a nyilvánosság szine előtt arra nézve, hogy hazánk északkeleti részeiben a görög-katholikus papság egy része szemérmetlenül, sőt vakmerően folytatja *az oroszositás politikáját*. Az eperjesi püspök egyházmegyéjében a viravai esperesség elhatározta, hogy az egyházkerületi gyülekezetek jegyzőkönyveit ezentul nem magyarul, hanem ruthén nyelven fogják vezetni. Ruthén nyelv nincs, ruthén nép sincs. Az a nép, mely északkeleti megyéinket lakja, faji tulajdonságainál fogva, valamint erkölcseiben és szokásaiban tisztára kisorosz. Nyelve pedig a nagymuszka nyelvtörzsnek kisorosz ágazata. A *ruthén* szó, mint egy nyelvi és nemzetiségi fogalom kifejezése, osztrák csinálmány. Osztrák politikusok, akik el akarták rejteni a világ szeme elől azt a valót, hogy a Habsburgok jogara alatt tetemes számban élnek az orosz faj hozzátartozói, ezek az együgyüen ravasz politikusok találták ki a *ruthén* elnevezést. Azt hitték, ha elkeresztelik ezt a nemzetiséget, akkor a névvel együtt elvész annak orosz mivolta is. De Szentpétervárott, Moszkvában és Kievben mindig tartották a fajegységet a gácsországi és magyarországi ruthénekkel. Az elveszett, vagy még eddig meg nem szerzett orosz területek leltárában, melyet az orosz panszlavizmus vezet, Ausztriának és Magyarországnak e területei mindenha ott szerepeltek, még pedig legelső helyen.

A mi oroszaink ellenben, a Rákóczi derék jobbágyai ezt a fajegységet soha sem tartották. Hazájukul ezt az édes magyar hazát tekintették s vérüket sokszor lelkesen ontották a magyar nemzet szorongatott szabadságáért. A magyarországi oroszoknak ez a tündöklő hazafisága jóval régibb, mint a *ruthén* elnevezés. Se nem tagadták, se nem röstelték fajra és nyelvre nézve orosz mivoltukat, mert azt, hogy *szivükben* jó és hü magyarok, mindig fényesen bizonyitották be s ezzel rászolgáltak a magyar nemzet bizalmára és hálájára. Sürün fordult meg közöttük a cár birodalmából muszka emissárius, sokszor csábitgatta őket a csengő rubel, hogy szivükben is oroszokká váljanak. De törhetetlen hüségük mindig diadalmaskodott e kisértéseken. Tisztán látták ők, hogy papjaik a magyar nemzeti eszme apostolai gyanánt működtek körükben; s tudták azt is, hogy akik a szószéken és a gyóntatószékben oroszul szóltak hozzájuk, azok az egyházi gyülésekben maguk között magyarul tanácskoztak s az egyházi kormányzat nyelvéül a magyart használták. A mi magyar szivü oroszaink részéről ez kifogásolás alá soha sem esett. Közeledést láttak e gyakorlatban a magyar hazához s örömmel türték papjaiknak ezt a nemzeti apostolkodását. De most ujabban e papság körében — kétségtelenül Rómából jövő hatások folytán — egyre vakmerőbben üti fel a fejét a muszka propaganda. Nemrég hirül adta a sajtó, hogy az Amerikába kivándorolt ruthének közül igen sokan mint az orosz panszlavizmus felbérelt ügynökei térnek haza s hogy az északkeleti megyékben titkos kezek szorgosan szórják a muszka pénzt s a lázitó tartalmu forradalmi iratokat, amelyek izgatnak a magyar nemzet ellen s a nagy orosz birodalomhoz való csatlakozást tanácsolják. A vizsgálat kideritette, hogy a tengeren tul muszka papok teszik rá a kezüket e kivándorlókra s az egyház az a veszedelmes tényező, mely a Rákóczi jobbágyait pénzzel és csábitással pánszláv érzelmü muszkákká gyurja át.

Eddig csupán az amerikai orosz papok folytatták ezt a pártütő propagandát. Most már itthon is akadnak büntársai e lelketlen ügynököknek. Hazánkban a görög-katholikus papság egy része erőlködik azon, hogy csökkentse a magyar érzést előbb a klérusban, majd az eloroszositott egyházi kormányzat révén fokonként a hivekben is. A viravai eset igen szembeötlő tünete ennek a felháboritó folyamatnak. Mért küszöbölték ki vajjon emez esperesség papjai a magyar nyelvet jegyzőkönyveikből? Mi szükség volt arra, hogy orosz jegyzőkönyv örökitse meg az esperességi gyülés határozatait? Hisz azok a papok egytől-egyig jól tudnak magyarul, épp olyan jól mint oroszul. Ha tehát mégis orosz jegyzőkönyvet vezetnek ezentul, ez csak azt mutatja, hogy ezek a papok nem szivelik a magyart s hogy szivükben oroszokká lettek.

Az eperjesi görög-katholikus püspök magyar ember. Vályi a neve s magyar a család is, amelyből származik. A magyar királytól kapta javadalmazását, magyar hiveknek főpásztorává hivta meg az apostoli jogokkal felruházott magyar fejedelem. Mikor a viravai határozat a püspök jóváhagyása alá került, vajjon hogyan viselkedett a méltóságos és főtisztelendő ur? Visszadobta-e a hazafiatlan végzést? Magyar lelkiismeretétől, a magyar főpap kötelességtudásától kért-e tanácsot? Nem; a püspök ur ugy viselkedett, mintha püspöki hatalmát a cártól kapta volna s mintha Pobjedonoscev volna a principálisa. Nem diffikultálta a határozatot; rendjén valónak találta, hogy magyar papok hivatalos jegyzőkönyvének muszka legyen a nyelve. A viravai határozat jogerőre emelkedett hát. S megesett nemzetünkön az a kár és az a szégyen, hogy egy magyar esperesség magyar papjainak végzéseit immáron muszka jegyzőkönyvek örökitik meg.

Nos, igen tisztelt néppárt, *hol* van hát a *kozmopolitizmus?* A katholikus egyház nyilván megengedhetőnek, sőt kivánatosnak tartja, hogy a magyar érzelmü kisorosz nép papjai az egyházi kormányzatba az oroszositás tendenciáját vigyék bele. Rómának kétségtelenül nagyon tetszik ez az ujitás. A Vatikán szive-

TÁRCA.

Arlecchino búcsuja.

— *Töredék.* —

Szép Columbinám, isten áldjon!
Ezen a gyönyörü világon
Mást kivüled kit sem szerettem;
S im szerelmed halottja lettem.

Érzem: szeretsz. Hisz rejtve, lopva
Pihentem én is hókarodba
És ölelésed most is éget,
Hogy elhagylak örökre téged.

Mégis megyek. Minek tagadjam,
Ha nem birhatlak egymagamban.
Szegény vagyok, bús, szürke senki,
Jobb lesz nekem hát messze menni.

Tőlem nem tellett szép ruhákra,
Csak ifju szivem vágya, láza
Nehány sovárgó, büszke dalban
Volt minden, amit néked adtam.

Másé a pénz. Enyém a dal csak,
Tudom, értéke nincs a dalnak.
Az sírva kér, koldul szerelmet,
Más parancsolja, hogy szeressed.

Óh Columbina! szörnyü élet
Mi a másikhoz köt le téged.
Ha kebleden a szive dobban,
Mondd, nem borzadsz-e meg titokban?

Míg ajkadat mardossa ajka,
Fejét rózsás válladra hajtja,
Jaj! nincs szánandóbb e világon,
Mint te, én halavány virágom!

Pásztor Árpád.

Patkolás.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: ***Hajdu Miklós.***

Külföldi iskolából jött haza a fiatal uraság. Éppen egy esztendeje ment el és ezalatt egészen megemberesedett. A faluban hódolattal köszöntötték a parasztok, mikor hazaérkezett és korán reggel kilovagolt. Tüzes, nagy lovat kapott; a kis sárga pónit, amelylyel diákkorában pajtáskodott, befogták a postakocsiba. A büszke, fekete ló minden nap átröpitette a falun a fiatal uraságot.

Nem áll meg ez a ló sehol sem, tudja az utat jól a kastélytól az erdőig, meg vissza. Mondják is az emberek, hogy büszkére nevelték külső országban a fiatal uraságot, jobb szivvel volt azelőtt a cselédséghez. Most nincsen szava senkihez se, még a kántor fiával se beszél, pedig az már kispap. Van aztán nagy csodálkozás, mikor egy vasárnap a litánia után hire kel, ez is mondja, az is, hogy a fiatal uraság néhány hét óta minden délelőtt megáll a kovács előtt és mig a lovát patkoltatja, addig bemegy a kovácshoz, azaz hogy a kovácsnéhoz, mert a kovács már három hete kint van a gép mellett, a cséplésnél. A templom dombjáról amig a faluba érnek a férfiak meg az asszonyok, világos a dolog már mindenki előtt. Egyik ház előtt, ahol pad is van, megtelepszenek az atyafiak és megint a fiatal uraságról beszélnek meg a patkolásról.

Abban megegyeznek, hogy az ilyen uri lovat, amelyik napjában többet hever, mint a lábán áll, nem kell minden nap patkoltatni.

— Valaki meg is szólta már a kovács inasát, — meséli egy kocsmázó ember — hogy nem ért a dolgához, hogy egyre patkolja a fiatal uraság paripáját, de az inas váltig erősitgette, hogy bizony ért ő a dolgához, tudja ő, mit csinál. Tudja is, annyi mostanság a pénze, hogy telik belőle bőven az italra.

— Ejnye, de asszonyos a beszédük, — pattogja egy néni. — Minek találgatják az olyan dolgot, amiről mindenki tud eleget? Nem a patkolásban van itt a baj, hanem az uj menyecskében...

— No no...

Ennyit mond a néni beszédére az ura. Ez azt jelenti, hogy igaza van, de még se kell ilyesféléről sok fül előtt beszélni, mert ki tudja, ki az ellensége.

A dékán a templomból ballag lefelé s ő is leül az emberek közé. Mivel az uraságtól huzza a konvenciót, előtte tréfára fordítják a dolgot.

— A harangozó, ugy-e komám, mindent lát a toronyból? Hát mit tud abban a dologban, hogy a fiatal uraság mindennap patkoltat a kovácsnál?

A dékán megmarad a tréfánál.

— Mindent lát a harangozó, amit akar.

Lapunk mai száma tizenhat oldal.

sen látja, ha gyengül a magyar. A Rimler-cég jól kiszimatolta, hogy muszkabarát politikát Magyarországon csakis a nemzetiségek segitségével lehet inaugurálni s hogy e nemzetiségek szivéhez a kulcs a Vatikán kezében van. A magyar nemzetet Róma meg akarja büntetni, mert ez a nemzet szabadelvü s mert politikájának tengelyévé a pápa világi hatalmának visszaállitását nem akarja elfogadni. Ezért szabad Magyarországon muszkává tenni a jegyzőkönyvi nyelvet a görög ritusu katholikus egyház kormányzatában. S ezért nem huzta keresztül e végzést egyetlen tollvonással a magyar nevü és magyar születésü Vályi püspök. Ha megtette volna, a Vatikán talán kolostorba küldi a püspököt. A börtönévé alakult zárda magányában aztán elmélkedhetett volna holta napjáig a klerikalizmus kozmopolita vonatkozásairól.

Szeretnők tudni, helyesli-e a néppárt a viravai határozatot. Nyilatkozzék az ultramontán tábor, rendjén lévőnek tartja-e, hogy magyar papok muszka jegyzőkönyvet vezetnek. A néppárt a szabadelvüséget ostromolja a nemzeti lelkiismeret lazaságának, a hazátlan kozmopolitizmusnak vádjával. Ez a vád hazug és vakmerő. A viravai tünet is megmutatja, hogy a klerikalizmus öli ki a nemzeti lelkiismeretet s hogy a hazátlan kozmopolitaság büne elválaszthatatlanul tapad hozzá az ultramontán törekvésekhez. Mi kimondjuk nyiltan a szabadelvü közvélemény nevében, hogy a viravai határozat *gazság*. Vajjon ratifikálja-e majd a néppárt is ezt a rettentően kemény, de rettentően igazságos itéletet?

BELFÖLD.

Uj képviselő. *Brassó*ból jelentik, hogy *Korodi* Lajost *Brassó* első kerületében az elhunyt *Brennerberg* Gyula helyére szász programm alapján képviselővé választották.

Visszavonuló képviselő. *Tomcsányi* László országgyülési képviselő, aki huszonöt év óta képviseli a *szobránczi* kerületet, nyilt levelet küldött választóinak, amelyben tudatja, hogy az uj választásnál *nem vállal többé mandátumot*. Ennek az elhatározásának azt adja okául, hogy egy irodalmi és közgazdasági társaság élén áll, amely az állammal összeköttetésben van, s ez az állása az uj összeférhetetlenségi törvény értelmében összeférhetetlen volna a képviselőséggel. Minthogy közgazdasági tevékenységét nem akarja abbanhagyni, ezért visszavonul a politikától. Levelében megköszöni választóinak iránta való bizalmukat és kéri őket, hogy támogassák a mostani kormányt, amely minden jogosult nemzeti aspirációt kielégiteni igyekszik.

Választási mozgalmak.

Budapest, julius 1.

Pulszky Ágost, a *selmecbányai* szabadelvüpárt egy részének jelöltje mult hó 27-én odaérkezett, hogy a választókkal megismerkedjék. Pártja nagy lelkesedéssel fogadta. Tiszteletére ismerkedő estély volt a városi vigadóban, ahol 400-nál több választó jelent meg. *Pulszky* az estélyen hosszabb beszédet mondott, amelylyel azokat is megnyerte, akik eddig nem voltak mellette. *Széll* Kálmán miniszterelnököt lelkeshangu táviratttal üdvözölték. E hó 29-én az akadémiai tanári kar és a fiatalság vendége volt Kisiblyén, hol a fiatalság művészeti ünnepet tartott. Junius 30-án a dalkör ünnepén vett részt a város nyaralótelepén, *Rónán*, ahol igen nagy közönség volt jelen. Itt is nagy lelkesedéssel fogadták. Itt tartózkodása alatt látogatásokat is tett. Megválasztatása bizonyos, mert a kath. papság, a városi tisztikar, az akadémiai tanári kar, a lyceumi tanárok, postások és vasutasok nagy része s az egész polgárság mellette van.

A *héthársi* választókerület zöme, mint nekünk telegrafálják, *Péchy* Elemér kamarás és pécsfalusi földbirtokos vezetésével fölkereste *Bornemissza* Lajos kriványi földbirtokost és volt országgyülési képviselőt hogy neki a kerület mandátumát fölajánlja. *Bornemissza* Lajos a jelöltséget szabadelvü programmal elfogadta s minthogy a kerületben igen népszerü, megválasztása valószinü.

Magyar-Láposról irják: Gróf *Teleki* Sándor országgyülési képviselő tegnap mondott itt beszámolót. A választók nagy lelkesedéssel és bandériummal fogadták a népszerü képviselőt. Gróf Teleki viharos tetszéssel fogadott beszédében beszélt a szabadelvüpárt politikájáról, a Ház munkásságáról és kifejtette a programmját. A következő ciklusra a választók nevében *Muszte* Román esperes és *Barabás* lelkész ajánlották föl a jelöltséget gróf Telekinek, aki el is fogadta. Megválasztása biztosra vehető, minthogy a választópolgárok zöme rendithetetlen bizalommal csoportosul köréje. Az összegyült választók táviratilag üdvözölték *Széll* Kálmán miniszterelnököt, báró *Podmaniczky* Frigyest, *Wlassics* és *Darányi* minisztereket.

A *Wlassics*hoz intézett távirat igy hangzik:

A magyar-láposi választókerületnek Magyar-Láposon gróf Teleki Sándor beszámolója és ujból való jelölése alkalmából egybegyült választóközönség nagyméltóságodat, mint a szabadelvü eszmékre fektetett közoktatásügy felkent bajnokát mély tisztelettel, bizalommal és reménységgel üdvözli. Barabás Samu, a szabadelvüpárt elnöke."

Wlassics miniszter ez üdvözletre a következő táviratttal válaszolt:

Barabás Samu pártelnök urnak, Magyar-Lápos. Fogadja kérem hálás köszönetem kifejezését szives üdvözletükért és tolmácsolja köszönetemet a tisztelt választóközönség előtt. *Wlassics.*

*Hajdu-Böszörmény*ből irja tudósitónk: A hajdu-böszörményi *függetlenségi párt* végrehajtóbizottsága tegnap tartott gyülésében szótöbbséggel elhatározta, hogy tekintettel a nép hangulatára, nem foglal állást mostani képviselője mellett, hanem felir az országos párthoz, hogy az ajánljon több jelöltet, akik közül a végrehajtóbizottság majd kiválasztja a legalkalmasabbat s azt fogja ajánlatba hozni a párt zömének jelölés végett.

*Jászberény*ből gróf *Apponyi* Albert jelöléséről még a következőket irják: Szombaton délután négy órakor volt a szabadelvüpárt gyülése, Apponyi hivei kerületenkint gyülekeztek s hosszura nyuló menetben vonultak a Lehel-szálló nagytermébe, amely zsufolásig megtelt. Ember emberhátán szorongott s a folyosó és a léposő is tele volt néppel. Lehetett mintegy 1200 választó polgár, a biztos többség.

Barla Kálmán javaslatára a gyülés határozatilag kimondotta a Széll Kálmán programmja alapján egyesült szabadelvüpárt megalakulását s megválasztotta elnökül Bathó János kir. tanácsost, aki megköszönte a belé vetett bizodalmat, amelynek minden erejéből meg fog felelni, hogy diadalra segitse azt a zászlót, mely immár negyedszázad óta szerez becsületet Jászberény városának. E pillanattól kezdve alig csillapult Apponyi nevének lelkes hangoztatása. Mallár József ajánlotta jelöltül Apponyit, magasztalva érdemeit, hazafias erkölcseit, nemes jellemét. Hallgatósága ujra meg ujra tapsviharba tört ki. Atok fogja azt a népet — mondotta a szónok — amely hitét s jobb meggyőződését akár ámitásért, akár pénzért, akár ételtésért elhagyja. A rágalmazásokra ne hallgassatok. Éljen Apponyi Albert! (Percekig tartó taps és éljenzés.)

Az elnök kimondotta a határozatot, hogy a kormányelnök programmja alapján álló választópolgárok egyhangu lelkesedéssel gróf Apponyi Albertet jelölték. Egyben elhatározta a pártgyülés, hogy küldöttség utján fogja fölkérni Apponyit a jelöltség elfogadására s nyomban táviratilag üdvözli őt, továbbá Széll Kálmán miniszterelnököt és báró Podmaniczkyt, a szabadelvüpárt elnökét.

Nagy érdeklődéssel hallgatott beszédet mondott az értekezlet végén Koncsek volt polgármester, aki azt bizonyitotta, hogy mennyit tett Apponyi Jászberény városáért. Minden szavát zajos helyeslés kisérte s Apponyi lelkes éltetésével oszlott szét a polgárság.

Az *Apponyi* grófnak küldött táviratt igy szól:

A Széll Kálmán programmja alapján álló szabadelvüpártnak a mai napon megtartott szervezkedő gyüléséből, mint e pártnak a jövő képviselőválasztásra egyhangulag, igaz lelkesedéssel kiküldött képviselőjelöltjét üdvözöljük méltóságodat. Üdvözöljük azzal a tisztelettel, ragaszkodással és lelkesedéssel, amelylyel immár közel huszonöt éven át méltóságodat megválasztottuk s boldogok vagyunk, hogy a haza érdekében teljesitettük kötelességünket A párt megbizásából

Bathó János, pártelnök.

A *gernyeszegi* kerület országgyülési képviselőjéről, gróf *Teleki* Samuról azt hiresztelték, hogy jövőre nem vállal mandátumot. Ezt a hirt most a *Budapesti Tudósító* megcáfolja.

A *nagyvázsonyi* kerület választó polgársága impozáns módon nyilvánitotta tegnap bizalmát képviselője, dr. *Ováry* Ferenc iránt. Délután 4 órára gyülést hivtak egybe, amelyen a választókerület mind a huszonöt községének választó polgárai majdnem teljes

---

— Nagy kópé kend, koma. A patkolást, ugy-e, nem akarja látni?

— A harangozáshoz harang kell meg kötél, lóval nem lehet a toronyba menni, hát a patkoláson nem is jár az eszem.

— Tudja is kend jól, hol jártassa az eszét.

— Bizony megregulázom én az eszemet. Tizenkét esztendeig katonáskodtam, mindig a helyén volt az én eszem...

Most már el is felejtik a patkolást, a dékán belekezd a katona-tapasztalásaiba, amiből minden vasárnap ujat meg ujat tudott mesélni.

A patkolás hire bejárja mégis másnapra már az egész határt. A kazal tetején nóta közben vigyorognak a lányok, összesugnak ketten-hárman, a vizhordótól meg is kérdezik, hogy a fiatal uraságot látta-e már az uton, vajjon megpatkoltatta-e már a lovát. Nagyot nevetnek és odasanditanak a gőzgép felé, ahol a kovács izzad, hányja a szenet a tüzbe. A cséplőgép bugása jó muzsika a tréfához. Valamelyik lány ki is találja, hogy az etető dobja, ahogy elkapkodja a kévéket, ezt duruzsolja, mormogja: Pat . . . kol . . . pat . . . kol . . .

És a bugás, a duruzsolás mondja is szépen, pat . . . kol . . . , pat . . . kol . . . , csak akkor hallgat el, mikor a gőzös nagy kereke hirtelen leveti a szijat. Hajnaltól kezdve pedig ez ma nagyon sokszor történik. A kovács káromkodik, fölteszi ujra meg ujra a szijat a kerékre, aztán fölkiált az etetőnek, hogy vigyázzon jobban, egyenletesen adja a kévét, mert igy az egész nap a szijjal telik el. Néhány percig bug a cséplő, aztán hirtelen megint levetődik a szij. A kovács dühében egy jó marék gyantát szór a szijra és ráront az etetőre.

— Menjen polyvát szórni, hiszen az etetéshez egy fikarcot se ért! Csak adja, egyre adja a kévét a dobba, ahogy a kazalról dobálják, de a rendet nem tudja.

Az etető is káromkodik. Szidja a cselédséget, hogy ezt a részt nedvesen hordták be, hát szivós a szalmája, rákuszálódik a dobra.

— De iszen nem a szalma a hibás, nem tud kend az etetéshez. Nem áll rá a keze!

Kilép erre a kis mélyedésből az etető, leveszi a fekete porüveget a szeméről és a kovács felé fordul. Rikácsolva kiabál le hozzá a magasból.

— Jobban értem én a mesterségemet száz kovácsnál. Nekem ne mondja, hogy nem áll rá a kezem az etetésre, mert megbánhatja . . .

A kovács is rátartós a mesterségére, nem hallgat és csatáznak káromkodással, egymás ócsárolásával. Az etető kivágja az utolsó szót.

— Jobb lesz, ha a háza tájékán járatja az eszét, most is patkolják az uraság lovát. Minden nap patkolják, otthon mutassa meg az asszonyának, hogy kicsoda, micsoda ember . . .

Megránditja a szijat a kovács, a gépész meg füttyent és megindul a cséplő. A szén mellett megáll a kovács, valami rossz lőcs hever a földön, fölveszi és a gépésznek csak annyit mond, hogy hazamegy egy kis reggeliért és vissza is jön mindjárt. A szürü oldalán aztán átmegy a kenderes mellett a faluba.

Ahogy a hosszu, egyenes utcához ér, éppen látja a fiatal uraságot meg a port, amely nyomában kel a kocsiuton. Nyugodtan akar gondolkodni, hiszen a kenyerét mégis az uraság adja, meg az embereknek rossz is a nyelvük és a menyecske tisztes, becsületes volt lánykorában, hát miért tenné most.... Az uraság közelebb vágtat. Eh, menjünk ki a kocsiutra, az ember tisztességtudó beszéddel még a királytól is megkérdezheti, hogy igaz-e, nem-e. . . . A lőcsöt a bal kezébe veszi s kimegy a kocsiutra; a fekete, tüzes paripa elé áll és nagyot köszön a fiatal uraságnak. Hátra rántja az uraság a kis kantárt, a ló hirtelen megáll.

— Mi a baj, barátom?

— Jó napot, nagyságos uram, csak az iránt bátorkodom kérdezősködni, hogy ma is patkolta a gyerek a lovat.

— Patkolta.

— Tegnap is?

— Akkor is.

A kovács a zsiros sapkáját gyömöszöli, az arcát elfutja a vér és megló bálja kicsit a lőcsöt. Az uraság feszeng a nyeregben, kirántja a csizmaszárából a kis nádpálcáját, suhint velo idegesen néhányat a csizmájára.

— Hát csak ezt akartam tudni, nagyságos uram, köszönöm a hozzám való jóságát.

— De miért kérdezi ezt, barátom?

— Csak azért, nagyságos uram, mert ezt a lőcsöt eltöröm a gyerek hátán. Mivelhogy nem ugy tanitottam én a mesterségre, hogy még patkolni se tudjon.

— Tud is az a gyerek . . . Tud, de ennek a lónak kemény a járása, hát mindjárt meglazul a patkó verése.

— De megtanitom én az asszonyt is, meg a gyereket is . . .

A kovács megbillenti a sapkáját és szaporán törekszik hazafelé. A fiatal uraság is elindul, — csak lépésben megy a ló — és hátratekint, mormog is valamit, aztán dühösen csettint a nyelvével, mikor látja, hogy a kovács berugja a házánál a kis kaput. Oda hallatszik hozzá, amint a kapu nagy csörömpöléssel odacsapódik a kerítéshez.

számban megjelentek. Ott *Óváry* Ferencet felkérték, hogy a kerület jelöltségét ujból fogadja el. Óvárynak *Bolt* Miklós a mult emlékére fehér, Kovács János pedig biztatásul a jövőre nemzetiszin selyem zászlót nyujtott át a választók nevében és felkérte a jelöltség elfogadására. *Óvári* kijelentette, hogy elfogadja a jelölést és fokozott erővel óhajt müködni arra, hogy a tüzrendészet törvénynyel szabályoztassék és hogy a Balatonvidék helyzete országos akció utján javittassék. (Hosszantartó éljenzés.) Ezután még *Gázon* Gyula köszönte meg Óvárinak a kerület nevében, hogy a jelöltséget elfogadta, amire még *Kalmár* Sándor földmives intézett lelkes szavakat a választókhoz. A gyülésből üdvözlő táviratot küldtek *Széll* Kálmán miniszterelnöknek.

*Késmárk*ról irják lapunknak: *Veszter* Imre orsz. képviselő junius hó 29-ikén Késmárkon, 30-ikán pedig Szepes-Bélán tartotta meg beszámoló beszédét.

Az egész országgyülés eseményeit felölelő beszédének különösen azzal a részével ért el zajos sikert, melyben Széll Kálmánt, mint a béke helyreállitóját ünnepelte. Ennek a békének azonban nagy ára volt, mert meghozta a kuriai biráskodásról és a képviselői összeférhetetlenségről szóló törvényeket. A szónok *nem tudja magát azonositani azzal a szellemmel*, mely az emlitett két törvényben kifejezésre jutott, mert mind a kettőről azt tartja, hogy *a liberalizmusnak és demokráciának nem használ*. Hogy a szabadelvüpárt ezt a két törvényt mégis elfogadta, egyedül annak a kényszerhelyzetnek tulajdonitandó, amelybe a pártközi paktum folytán jutott. *Veszter* azután kimeritően foglalkozott az ország közgazdasági helyzetével és élénk szinekben ecsetelte azt a depressziót, mely minálunk a produkció minden ágában tapasztalható s melynek orvoslása az uj országgyülésnek fogja képezni legfontosabb és legsürgősebb feladatát. E tekintetben szóló szükség esetén a *vámsorompók felállitásától sem riad vissza*, de nem osztozik azok véleményében, akik egyedül és csupán csak a külön vámterület felállitásában látják az ország fellendülésének egyedüli módját és orvosszerét. Beszélt még a szónok kulturális feladatainkról s azzal fejezte be beszédét, hogy a liberalizmus és demokrácia javára többet óhajt és vár a jövő országgyülésről, mint amennyit e tekintetben a mostani nyujtott.

A képviselőt mindenütt lelkesen fogadták.

Az állami tisztviselők mozgalma.

Budapest, julius 1.

Az állami tisztviselők mozgalma mind nagyobb arányokat ölt, az ország minden részéből érkeznek a tudósitások a szervezkedésekről. Az akció méltó a magyar tisztviselői karhoz, nemes irányu, komoly és higgadt, az eredményében joggal bizakodnak a derék tisztviselők. A kivánságuk méltányosságában meggyőző erő van, a mozgalom meg is termi majd a gyümölcsét.

A *budapesti állami tisztviselőknek* a mozgalom intézésére kiküldött végrehajtóbizottsága — mint hétfői számunkban jelentettük — vasárnap tartotta az első ülését. Az ülésről folytatólag a következőket jelenti tudósitónk: A végrehajtóbizottság egyelőre 30 tagból áll s ki fogja egészíteni magát 100 tagura. A jelenlegi tagok, akik az értekezlet által választattak, a következők: Dr. Reiner Ignác igazságügyminiszteri titkár, dr. Gregorits Endre honvédelmi miniszteri fogalmazó, Szilágyi József királyi táblai tisztviselő, Teszáry Lajos királyi ügyészségi tisztviselő, Barkóczy Jusztin postaszámvizsgáló, dr. Herczegh Ferenc miniszteri titkár, Göde Jenő miniszteri fogalmazó, Kiszely Róbert számellenőr, Pfeiffer Albin számtanácsos, Szentkirályi Antal számtanácsos, Réh József telekkönyvvezető, Janszky Jenő miniszteri titkár, dr. Hahn Arnold pénzügyi titkár, Markovits Győző pénzügyi titkár, dr. Szendrey János honvédelmi miniszteri titkár, Leszk Odön koronaügyészségi irodatiszt, Benedek Sándor közigazgatási biró, Tanyay Géza pénzügyi titkár, dr. Bajza István pénzügyi tanácsos, dr. Nyékos Lajos pénzügyi titkár, László Pál kir. tanácsos, az illetékkiszabási hivatal főnöke, Györbiró Zoltán pénzügyi tanácsos, Bogárdy Jákó járásbirósági tisztviselő, Waldmann Antal számvizsgáló, dr. Vizaknay Antal miniszteri osztálytanácsos, Vidor Ede állami végrehajtó, Igaz Dániel postafőtiszt, Csép József zálogházi főtiszt, Barczik István számtanácsos, báró Oertzen Ottó telekkönyvvezető, Tihanyi Ferenc telekkönyvvezető, Mocsáry Béla pénzügyminiszteri osztálytanácsos Bárczy Barna számellenőr, Hackmüller Sándor postafőtiszt, Szák Pál honvédelmi miniszteri számtanácsos, Mocsáry József irodatiszt, Dolezsal János számellenőr, Demény Károly posta- és távirdaigazgató, Gulden Ferenc fordító, Tergovcsics Jenő vallásminiszteri számvizsgáló, dr. Halász Sándor osztálytanácsos, Szende Alajos kuriai irodatiszt, Nagy Károly rendőrfogalmazó, báró Kerekes László állami pénztárnok, Nagy Gergely és Havas Rezső.

A bizottság elnökévé *Benedek* Sándor közigazgatási birót, másodelnökévé *Mocsáry* Béla osztálytanácsost, ügyvezető-igazgatóvá pedig *László* Pál kir. tanácsost és *Tornyay* Géza pénzügyi titkárt választatta. *Szilágyi* József olvasta fel a nagy értekezlet jegyzőkönyvét amelyet hitelesités végett kiadott a bizottság. A köztisztviselők országos szövetségének kérelmébe, hogy a bizottság támogassa az országos kongresszus egybehivását megvalósitó törekvésében, a bizottság nem egyezett bele s kijelentette, hogy a kongresszus összehivására a bizottság van hivatva s ő bir megbizatással, tehát ily irányu törekvésben nem segithet, hanem felszólitotta a szövetséget, hogy e bizottságnak 100 tagura leendő kiegészitésekor küldjön ki 20 tagot s ily módon a szövetség támogassa e munkájában a bizottságot. Ezt azzal is indokolja a bizottság, hogy az értekezlet hamarabb adta a bizottságnak a megbizást, mint a szövetség e határozatát meghozta.

Szende Alajos inditványozta, hogy a bizottság karöltve járjon el a szövetséggel.

Szilágyi József azt hiszi, hogy a szövetség jóakarata a mozgalom iránt igen későn nyilvánult s igy lehetetlennek tartja, hogy a szövetség sikert érjen el a késői erőlködésével. Ha az ő inditványát, amelyet márciusban előterjesztett, elfogadta volna, most a helyzet magaslatán állana, de akkor még a hitelszövetkezet kérdése volt az első s szólót kigunyolták a választmány tagjai, mikor ellenakciót helyezett kilátásba, — csak azért, mert egyedül ő volt még akkor a hitelszövetkezet ellenzéke. Bár ő testtel, lélekkel a mellett van, hogy a szövetségre nagy szükség van, de csak az esetben, ha helyes irányban müködik, igy tehát az a cél, hogy ezt tereljék helyes irányba s adják meg a módot, hogy a vezető szerepből ki vehesse a maga részét. Ezt ugy véli elérhetőnek, ha a szövetség csatlakozik a végrehajtóbizottsághoz és igy *a végrehajtóbizottság összehivja az országos értekezletet* s megteszi a szükséges tennivalókat, az országos értekezlet bezárása alkalmával pedig leteszi mandátumát és a további teendőket az országos értekezlet hozzájárulásával átruházza a szövetségre, a szövetség pedig igyekezni fog a közkivánalomnak megfelelő tevékenységet kifejteni s évi tagsági díját négy koronáról szállitsa le két koronára, ily módon a szövetség jövője biztositva lesz, de csak ugy, ha több tevékenységet fejt ki a tisztviselők érdekében, mint eddig.

Benedek Sándor azt a kérdést veti fel, vajjon nem lenne-e jó az országos értekezlet összehivásától elállani.

Mocsáry Béla azt hiszi, hogy erre a bizottságnak nincs joga, mert erre világos utasitást nyert.

Az értekezlet a kongresszus tartását határozta el, de nem fogadta el Szilágyi inditványának azt a részét, hogy a kongresszus bezárása után a szövetség vegye át a vezetést, hanem egyelőre önállóan fog müködni. Végül elhatározta a bizottság, hogy legközelebbi ülésén 100 tagura egésziti ki magát.

*

A vidéki tisztviselők mozgalmáról, illetve szervezkedéséről tudósitóink a következőket jelentik:

A *Mosonvármegye* területén alkalmazott állami tisztviselők népes értekezletben határozatilag kimondották, hogy a tordai állami tisztviselőknek hazafias köszönetüket fejezik ki a bátor kezdeményezésért. Egyesült erővel járultak a tordaiak által megkezdett mozgalomhoz. Elfogadták a szegedi államtisztviselők bizottsága által készitett memorandumok azon részét, hogy az ez évi szeptember hóban országos értekezletre jöjjenek össze és pedig Budapesten. Elnökké *Cserháti* Sándor gazdasági akadémiai tanárt, jegyzővé *Virágh* Gyula kir. aljárásbirót, és bizottsági tagokká: *Podhoránszky* Géza m. kir. államépitészi főmérnököt, *Sárközy* Benő m. kir. posta- és távirda-főtisztet, *György* Deák István kir. adótárnokot és *Kovács* György állami elemi iskolai igazgatót választották meg.

Az aranyos-maróti állami tisztviselők 30-án nagy értekezletet tartottak, melyen kimondták, hogy csatlakoznak az állami tisztviselők szolgálati viszonyainak rendezésére megindult mozgalomhoz, és helyeslik egy országos kongresszus tartását Budapesten. Elhatározták, hogy felhivják Barsvármegye állami tisztviselőit a csatlakozásra és felkérik a megye országgyülési képviselőit kivánalmaik támogatására. Bizottságot választottak, melynek elnöke lett *Spengel* Sándor törvényszéki biró, az intézőbizottság elnöke *Moldoványi* Béla királyi főmérnök.

A zombori állami tisztviselők vasárnap délután értekezletet tartottak *Győrffy* Géza királyi tanácsos, pénzügyigazgató korelnöklete alatt. Határozatilag kimondották, hogy csatlakoznak a tordaiak által megindított mozgalomhoz s az országos tisztviselői kongresszust szükségesnek tartják Budapesten. Állandó bizottságot választottak, melynek elnöke lett *Dömötör* Pál királyi itélőtáblai biró, alelnökökké kelemenfalvi *Tarnovszky* Alajos pénzügyi tanácsos, kir. pénzügyigazgató. *Szilágyi* Boldizsár kir. főmérnök és *Rácz* Soma főgimnáziumi igazgató, titkár *Bárczy* Iván pénzügyi titkár.

A *szegzárdi* állami tisztviselők *Schmidt* Imre törvényszéki biró elnöklete alatt gyülést tartottak és kimondották, hogy csatlakoznak a tordai tisztviselők mozgalmához. Állandó bizottságot is választottak az ügyek további vezetésére.

A *gyulafehérvári* állami tisztviselők mai gyülésükön elhatározták, hogy csatlakoznak a tordai mozgalomhoz és hogy a kongresszuson részt vesznek. *Korbuly* Ignác kir. táblai biró elnöklésével öttagu bizottságot küldöttek ki a további teendők elintézésére.

A *paksi* állami tisztviselők értekezletükön elhatározták hogy a tordaiak és szegediek mozgalmához csatlakoznak és a szegediek javaslatát elfogadják. Intézőbizottságot alakitottak, amelyet a megtartandó kongresszusra is kiküldenek. Elnökül *Szentpétery* József kir. járásbirót, alelnökül *Poppovics* József postafőnököt, intéző igazgató és jegyzőül *Vajda* Péter kir. telekkönyvvezetőt választották meg.

A *Máramarosvármegye* területén alkalmazott állami tisztviselők a megindult országos mozgalomból kifolyólag junius 29-én *Máramaros-Szigeten* népes értekezletet tartottak, melyen elhatározták hogy a megindított országos mozgalomhoz csatlakoznak. Az értekezlet egyben megválasztotta az intézőbizottságot is. Elnök lett: *Kovács* Gusztáv, kir. tan. pénzügyigazgató. Intéző-elnök: dr. *Réczey* Sándor kir. törvényszéki biró. Jegyző: dr. *Szász* Gerő kir. aügyész. A megtartandó kongresszuson való részvételiel az értekezlet *Tomcsányi* Gusztáv kir. erdőigazgatót, dr. *Réczey* Sándor kir. törvényszéki birót és dr. *Szász* Gerő kir. alügyészt bizta meg.

A *moori* állami tisztviselői kar értekezletén elnökké *Kálmán* Lajos királyi járásbirót, jegyzővé *Jókay* Endre polgári iskolai tanárt választották. Az értekezlet a szegedi intézőbizottság fölhivását egészében magáévá tette.

Az országos mozgalomhoz való csatlakozást junius 26-án tartott közgyülésükön a *Besztercze-Naszódvármegyei* állami tisztviselők is elhatározták. A kongresszuson megvitatandó kérdések előkészitésére, a mozgalom ébrentartására és további irányitására 30 tagu intézőbizottságot választottak.

A *nagyatádi* állami tisztviselők 26-ikán értekezletet tartottak, amelyen egyhangu határozattal kimondták, hogy az országos mozgalomhoz csatlakoznak, az intézőbizottság elnökévé dr. *Kiszely* László királyi járásbirót és jegyzőjévé *Pethes* Manó járásbirósági jegyzőt választották meg. Az értekezlet egyhangu határozatként kimondta, hogy:

1. A megindult mozgalom nem a kormány ellen irányul. A mélyen tisztelt kormány és annak elnöke iránt az értekezlet teljes bizalommal viseltetik és anyagi helyzetöknek javitását első sorban is a kormánytól várja. 2. Ügyük megbeszélése és egyöntetü eljárás céljából Budapesten a folyó évi szeptember hó első felében országos kongresszus tartását szükségesnek véli és erre dr. *Kiszely* László királyi járásbirót és *Leiner* Sándor kir. adótárnokot megbizottakul kiküldi. 3. Az országos tisztviselő-kongresszus elé terjesztendő emlékiratban felveendőnek véli: a) az állami tisztviselők fizetésének és lakpénzének mielőbbi jelentékeny felemelését; b) a szolgálati pragmatikának mielőbbi megalkotását; c) az állami tisztviselők gyermekeinek az állami tanintézetekben való tandijmentességét; d) a nyugdijtörvénynek (1885. évi XI. törvénycikk) akként leendő megváltoztatását, hogy a szolgálati idő 40 évről 35 évre leszállittassék és hogy az állami tisztviselők özvegyei a férj beszámitható javadalmazásának 50%-át kapják nyugdij fejében, érintetlenül hagyásával a törvény ama rendelkezésének, hogy az özvegyi nyugdij összege a nevelési járulékok nélkül az 5000 koronát meg nem haladhatja.

KÜLFÖLD.

Sándor és Draga Péterváron. Annyiszor állitották, annyiszor megcáfolták már azt a hirt, hogy *Sándor* szerb király és felesége meglátogatja a cári udvart, hogy most már szinte angol fogadásszámba mehet: utaznak-e Sándorék vagy sem Oroszországba. Multkor félhivatalos orosz lapok megcáfolták ennek a látogatásnak a hirét. Most Belgrádból ismét azt jelentik, hogy *Carikov* orosz követ hivatalos formában értesitette a szerb kormányt, hogy *a cár örömmel néz a királyi pár pétervári látogatása elé*. Sőt, hogy az orosz udvar tüntető szivélyességgel szándékozik fogadni *Sándor* királyt és *Draga* királynét, azt bizonyitja az orosz hivatalos lapnak a következő közleménye:

> A szerb királyi pár ez évi szeptember hó közepe táján ő felsége a császár látogatására Pétervárra érkezik. *Sándor* király és *Draga* királyné ő felségeiknek udvarunknál teendő ezen látogatása *ugy az orosz, mint a szerb népet végtelen örömmel tölti el*. A szerb királyi felségek udvarunknál *a legszivélyesebb fogadtatásra* számithatnak, mert az irántuk való rokonszenv *csak növekedett* azoknak az izetlen támadásoknak következtében, amelyeket *bizonyos államok sajtói* egy a királyi párra nézve lesujtó esemény alkalmából ellenük intéztek.

A prágai *Narodni Listy* ma érkezett számában azt irja, hogy a szerb királyi párral egyidejüleg *Ferdinánd* és *Nikita* fejedelmek is Pétervárott fognak időzni.

Vihar az olasz képviselőházban. Az olasz parlament tegnapi ülésén, mint Rómából táviratozzák, viharos jelenetek játszódtak le. A szocialisták egyik képviselője, *Colatti*, egy interpelláció kapcsán megemlékezett *egy hadnagyról, aki részeg állapotban rálövetett a népre*. A hadügyminiszter ezt *utálatos rágalomnak mondta* és hozzátette, hogy hallatlan, hogy egy képviselő ezt a piszkot még a képviselőházba is behozza. A szélsőbal erre *borzasztó zajba* tört ki és ugy látszott, mintha a régi obstrukciós idő visszatért volna. Az ellenzékiek zajosan követelték, hogy *a hadügyminiszter vonja vissza szavait*. A zaj akkora volt, hogy az elnök kénytelen volt az ülést tiz percre felfüggeszteni. Később *a hadügyminiszter és a szocialisták udvarias nyilatkozatokat váltottak* s ezzel a nyugalom helyreállott. A képviselőházat bizonytalan időre elnapolták.

Az algiri felekezeti harcok. Algirban most folynak a megyetanácsos-választások, amely alkalommal az antisemiták minden fegyveröket tüzbe vitték. Mégis megtörtént, hogy az antisemiták Constantineben *három* és Algirban *egy mandátumot veszitettek*. Max *Régis* pótválasztás alá kerül. A kormánypárti vagy független republikánusok három tartományban kaptak többséget. *Revoil* főkormányzó a délelőtt folyamán a hatóságok és a köztestületek küldöttségeit, továbbá a konzuli testületeket fogadta. A zsidó hitközség küldöttségének, amelynek szónoka a zsidók hazafiságát hangoztatta és annak a reménynek

adott kifejezést, hogy *Revoil* véget fog vetni a felekezeti viszálykodásnak, azt válaszolta a főkormányzó, hogy a béke, az igazság és a humanitás érdekében fog működni és tiszteletet fog szerezni a tulajdonjognak és a rendnek.

A szlávok szolidaritása. Orosz-cseh és orosz-szerb barátkozásról ad hirt több mai táviratunk. Prágában az évenkint megismétlődő Szokol-egyesületi ünnep adott okot egy parázs orosz-cseh tüntetésre, amely *az összes szlávok szolidaritására* appellált. Belgrádban pedig praktikus kereskedő-kezek szitják azt a lángot, amely *Sándor* királyt heviti, valahányszor Oroszországról van szó. A két esetről a következő táviratokat kaptuk:

Belgrád, julius 1.

Szvedov Nikoláj orosz vezérőrnagy és *Koncsetov*, az orosz fekete-tengeri gőzhajótársaság igazgatója az itteni *kereskedelmi és kulturális viszonyok tanulmányozása végett* ide érkeztek. Az a céljuk, hogy kereskedelmi és kulturális *közeledést hozzanak létre Szerbia és Oroszország között* s e végből a nagyobb orosz városokban szerb kereskedelmi ügynökségeket fognak fölállítani, továbbá szerződést fognak kötni az orosz fekete-tengeri gőzhajótársaság s a szerb Dunagőzhajóstársaság között, hogy közösen használják ki a budapest-belgrádgalac-odeszszai vonalat. Ezenkivül *orosz pénzzel bankot és biztosító-társaságot fognak fölállítani Belgrádban* s a legfontosabb szerb kiviteli cikkekre nézve a tarifákat jelentékenyen le fogják szállitani.

Prága, julius 1.

A Szokol-egyesületek tegnap délelőtt az ó-városi városháza elé vonultak, miközben a nép viharos *szláva-* és *nazdar*-kiáltással fogadta őket. A Szokol-egyesületek bemutatták hódolatukat a városnak. A polgármester megköszönte az ovációt és azt kivánta, hogy a tornászok ideáljai: az egyenlőség, testvériség és egyetértés hassák át az egész lakosságot. A Szokol-egyesületek elvonulása után a városházán megvendégelték a tornászokat. A lakomán a *párisi községtanács* elnöke, *Dauffet*, a következőket mondta:

> A francia nép nevében köszönetet mondok önöknek a valóban nagyszerü fogadásért. Ilyen fényes és ünnepi fogadásra nem voltunk elkészülve. Egész Franciaország üdvözletét küldi önöknek általunk. Egyik csodát a másik után láttuk és arra kérjük önöket, hogy tovább is maradjanak hivek a Szokol elveihez, amelyek legelső sorban a hazaszeretetet hirdetik.

Azután az *orosz vendégek* nevében *Bojcsev* Mihály köszöntötte föl a prágai városi tanácsot. Beszéde alatt *a lengyelek a szomszédszobába mentek és ott maradtak addig, amig Bojcsev beszélt. Podlipni* volt polgármester különösen az orosz vendégeket ünnepelte pohárköszöntőjében s arra kérte őket, hogy ha majd visszakerülnek hazájokba, hirdessék, hogy *a cseh nép kicsiny nép ugyan, de elég erős, hogy fönnállását fölfelé és lefelé biztositsa.* Aztán rámutatott *a szláv szolidaritásra* és azt a reményét fejezte ki, hogy a szláv népek sohasem fognak egymásról megfeledkezni. *A cseh nép bizonyára meg fogja valósitani ideáljait, mert az összes szláv népek megértik ezeket az ideálokat.*

A francia köztársaságiak győzelme. Hosszu viták után dülőre került a francia képviselőházban az egyesülésről szóló törvényjavaslat: a szenátus teljes egészében végleg elfogadta 313 szavazattal, ellene 249-en szavaztak. Ezzel a *Waldeck-Rousseau*-kormány fontos törvénynyel gazdagitotta Franciaországot s biztositotta a köztársaságot arról, hogy ezentul a különféle klerikális és monarkista elemek ne folytathassák aknamunkájokat a respublika ellen.

Hasonló köztársasági izü tüntetésre adott alkalmat Versaillesban *Hoche* tábornok születésenapja. A radikális köztársaságiak lakomát rendeztek, melyen *André* hadügyminiszter beszédet mondott, hangsulyozván *a hadsereg engedelmességét a polgári hatalom iránt* és hozzátette, hogy a hadsereg kötelessége *védelmezni a köztársasági intézményeket*, amelyeket nem fog cserbenhagyni.

A spanyol savargások. Hetek óta folynak az utcai tüntetések Spanyolország sok városában a most már lehanyatló klerikális uralom ellen. Tegnap egész Spanyolországban rendzavarás nélkül tartották meg a szentévi körmenetet, csak Barcelonában volt tüntetés. Az antiklerikálisok sipolva és a katholikusokat gyalázva meg akarták akadályozni a körmenetet. Néhány templomba is berontottak és ezt kiáltották: *Éljen a forradalom! Halál a klerikálisokra!* Az asszonyok között nagy rémület támadt. A tüntetőket szétverték.

HIREK.

Budapest, julius 1.

— **BUDAPESTI NAPLÓ. Junius 30-án uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.**

— **Személyi hirek.** *Ferdinánd* bolgár fejedelem anyjával és családjával, ma Koburg Fülöp herceg birtokára *Szent Antalra* érkezett. — *Széll* Kálmán miniszterelnök ugyis mint belügyminiszter, további intézkedésig általános kihallgatást nem ad.

— **A király Ischlben.** *Bécsből* jelentik, hogy a király holnap reggel hosszabb tartózkodásra Ischlbe Utközben megnézi a tullnerbachi Norbertinum fiuárvaházat. *Vilma* németalföldi királynő a nyár folyamán meglátogatja *Ferenc József* királyt Ischlben.

— **A román király Magyarországon.** A *Wiener Tagblatt*nak jelentik Bukarestből, hogy báró *Beck* táborszernagy a *királytól szóbeli meghivást* vitt a román királynak az idei hadgyakorlatokhoz. A román király elfogadta és a román vezérkar főnöke társaságában meg fog jelenni a hadgyakorlatokon.

— **Keresztelő a cáréknál.** *Pétervárról* táviratozzák, hogy a cári pár leányának, *Anasztázia* nagyhercegnőnek keresztelője ma történt meg a nagy péterhofi palota termében.

— **V. Ferdinánd király emléke.** Holnap, kedden lesz V-ik Ferdinánd király halálának évfordulója, amely alkalomból délelőtt 10 órakor gyászistentisztelet lesz a budavári koronázó templomban. Az ünnepélyes gyászmisére hivatalosak a miniszterium tagjai, az országgyülés két háza és a főváros törvényhatóságának képviselői.

— **A király lovaglómestere.** *Bécsből* jelentik, hogy *Leysz* Lajos nyugalmazott főlovász ma 87 éves korában meghalt. Leysz vagy hatvan évvel ezelőtt lóvagolni tanitotta a királyt.

— **Zarándoklás az Erzsébet-szoborhoz.** Áll a gödöllői parkban a felejthetetlen jó királyné karcsu szobra, s amióta áll, közelről-messziről zarándokolnak hozzá az emberek egyenkint és csapatosan. Lombok és virágok illatában ahogy nézik a jóságos királyasszony hü képmását, a müvész alkotása emlékeket elevenit fel a lelkekben Erzsébet királynénk ezer szép cselekedetéről, hozzánk magyarokhoz való nagy szeretetéről és közben elérzékenyiti a sziveket az a keserves sors, amely kiszakitotta körünkből a legjobban szeretett fejedelemasszonyt. Kire ne hatna ez a sok hullámzó érzés, ami a szivet atjárja e körül a szobor körül, s kiben ne keltene emberies, nemes irányu gondolkozást! . . . A minap künn járt *Róna* József szép alkotása körül serdülő fiuknak egy kis csapata. *Az aszódi javitóintézet növendékei.* Gyalog zarándokoltak el Aszódról a gödöllői parkba, ott elénekelték a Himnuszt. Aztán a vezetők beszéltek nekik bizonyára sokat Erzsébet királynéról, s mindez rendkivül jótékonyan hathatott a fiatal szivekre, akiket fokozott módszerekkel szoritanak a jóra. A sok tanitás között az ilyen zarándoklásnak erős lehet a hatása. Mikor a növendékek ezt a kis ünnepséget rendezték a gödöllői parkban, sok budapesti kiránduló is sereglett egybe körülöttük, s mindenki meghatottan vett részt a kegyeletes jelenetben.

— **A főudvarmester és tanulótársai.** Harminc esztendeje annak, hogy báró *Bánffy* Dezső főudvarmester középiskolai tanulmányait a kolozsvári főgimnáziumban bevégezte. Ezen a napon megfogadta tanulótársaival egyetemben, hogy harminc év mulva ugyanabban az intézetben találkozni fognak. E harminc éves évfordulón báró Bánffy meg is jelent. Délelőtt 11 órakor gyülekeztek a főgimnázium disztermében s testületileg jelentek meg a volt tanitványok a még életben levő tanárjaiknál. — Majd *Herepy* Gergely lelkész imádságot mondott, mire mindannyian lefényképeztették magukat. Délben két órakor ebéd volt a New-York szállóban, amelyen számos felköszöntő hangzott el. Este a volt tanulótársak szétoszlottak. Báró Bánffy Dezső holnap reggel érkezik vissza a fővárosba.

— **A tüzoltófőparancsnok szabadságon.** *Szczerbovszky* Szaniszló, a budapesti hivatásos tüzoltóság főparancsnoka, hat heti szabadságidőre elutazott a fővárosból. A főparancsnok Tátraüreden tölti a nyarat. Távolléte alatt *Janicsek* Andor tüzelőügyelő látja el a főparancsnoki teendőket.

— **Cáfolat.** Néhány hirlap, bizonyára misztifikáció következtében félrevezetve, azt a hirt közölte, hogy a kormány egyik tagja egy ismert nevü irónőnket nőül veszi. Nehogy e hiresztelés terjesztése által a sajtó akaratlanul is gyengédtelenséget kövessen el, kötelességünknek ismerjük közölni azt, hogy e hirből egy árva szó sem igaz s azok, akiknek nevét ez a hir felhapta, egyáltalán nem is ismerik egymást.

— **Cica a templomban.** A nürnbergi Szent-Lőrinc-templomban tegnap, mikor följött a nap s besütött a cifra üvegeken, fölébredtek a szentek is. Odalenn hüs volt még s apró arany, kék és sárga sugarak libegtek a márványpadlón. A boldogságos szüz fehér szobra előtt egy hófehér cica ült s nyalogatta piros nyelvével a száját.

— Jó reggelt — mondta udvariasan a szobornak.

A szentek bámulva néztek a kis cicára s az oszlopok közt végighangzott a suttogás;

— Nini, egy cica. Hófehér cica.

— Milyen édes kis nyelvecskéje van — mondta az egyik.

— Az ám — felelt a másik — hogy nyalogatja a száját.

— És milyen alázatosan köszönget a boldogságos szüznek.

A szentek nagyon megszerették a kis cicát s boldogan mosolyogtak feléje.

Egyiknek sem jutott eszébe, hogy bántsa vagy hogy haragudjék a cicára s egyik sem gondolt arra, hogy ez a hófehér állat nem ide való.

A szenteknél jóval szigorubb véleménye volt a sekrestyésnek, aki hirtelen kinyitotta a kis ajtót s belépett a templomba.

— Ejnye — gondolta, mikor meglátta a cicát, — ez a szemtelen állat ide is be mer tolakodni — s aztán hangosan kiálltott feléje, miközben előrenyujtotta a nyakát:

— Sicc! Sicc!

A kis cica hirtelen felugrott a helyéről s mivel nagyon megijedt, neki ugrott egy ezüst szobrocskának s feldöntötte. A sekrestyés most már dühös lett, orditani kezdett s egyre hajszolta a cicát. Az aztán kinjában és szorultságában nagyon sok kárt tett az apró szobrok és templomi ékességek között, ugy hogy mire a sekrestyés végre kikergette a templomból, a szép, sima köveken ott hevertek a drága templomi edények összetört cserepei.

A sekrestyés bosszusan ment ki a kis ajtón a seprüért, mivel Nürnbergben is seprüvel seprik a templomot. Mialatt távol volt, a szentek beszélgetni kezdtek.

— Nem hittem volna, hogy ilyen vad ez a kis cica — mondta az egyik.

— Hadd el, kérlek — felelt a másik. — Nem a cica a bünös. Az jónevelésü, tiszta állatka. Hanem a sekrestyés, az egy goromba fráter.

— Igen, igen, — bólintgattak a szobrok — a sekrestyés, az egy goromba fráter.

— **Egy apácafőnökné jubileuma.** A budapesti terézvárosi irgalmas nővérek próféta-utcai nőnevelő iskolájának főnöknője, *Hahn* Mária, tegnap üite meg főnöknői müködésének ötvenedik évfordulóját. A ritka ünnepségen megjelentek a főváros összes főnöknői és a vidékiek közül azok, akik előzőleg a jubiláns alatt szolgáltak. Szombaton délután az intézet növendékei alkalmi szinjátékot adtak elő, melynek végeztével *Stieber* Vince, a kerület apátplébánosa szép beszédben emlékezett meg a főnöknő érdemdus és áldásos müködéséről. Vasárnap ünnepélyes mise volt az intézet kápolnájában. Mise után a társalkodó teremben *Stieber* Vince apátplébános rövid beszéd kiséretében átadta az ünneplő főnöknőnek *Vaszary* Kolos bibornok-hercegprimás következő üdvözlő levelét:

> Nagyontisztelendő főnöknő! Most értesültem arról, hogy Nagyontisztelendőséged ötvenéves főnöknői jubileumát ünnepli e napokban. Nagy örömömre szolgál e hir, mert ez a hosszu ötven esztendő a jó Istennek kegyelméről és Nagyontisztelendőségednek érdemekben gazdag, áldozatkész és áldásos müködéséről tesz fényes tanubizonyságot. Midőn ezért legjobb üdvkivánataimat fejezem ki, őszintén kivánom, hogy Isten dicsőségére üdvös tevékenységét még sokáig folytathassa. Buzgó imáiba ajánlottam. Balatonfüred, 1091. junius 26. *Kolos* s. k., bibornok, hercegprimás, érsek.

A hercegprimás e kitüntető figyelme nagyon meghatotta a jubiláns főnöknőt.

— **Minden meg van bocsátva.** Nehányszor bejárta már ilyes hir a sajtót, de most mintha pozitivebb lenne a formája. Arról van szó, hogy Lipót, a belga király kibékül a lányaival. Lónyay grófnénak megbocsátja, hogy boldog s Lujza kóburgi hercegnővel, a szanatóriumban üdülő leányával is megbékül. A nagy családi jelenetet Lujza hercegnő leánya, Ernő Günter schleswig-holsteini herceg felesége készitette elő. A békülés ugy fog megtörténni, hogy Lipót király csütörtökön Badenbe utazik Lónyay grófné látogatására, onnan pedig abba a szászországi gyógyintézetbe megy, amiben Lujza hercegnő tartózkodik.

— **Kánikula Amerikában.** *New-York*ból jelentik, hogy ott juniusban sohasem volt még olyan forróság, mint tegnap. A hőmérő 98 Fahrenheit-fokot (36·6 Celsius) mutatott árnyékban. Nem kevesebb, mint 51 ember kapott napszurást s 19 belehalt. Az Egyesült-Államok különböző vidékeiről hasonló hirek érkeznek. Pittsburgban 26 ember kapott napszurást és 11 belehalt.

— **Romeo anyja.** A kis Romeo di Fano és Alberti Bello jó barátok voltak. Nyár eleje óta mindennap pontosan megjelentek a Tiberis partján s szépen ledobálták magukról a kis fehér vászonzekét, pantallót s aztán beleugrottak a hullámokba. A napokban elszakadt egymástól a két jóbarát. Romeo hirtelen magasra tartotta a két kezét, aztán evickélni kezdett, elmerült meg fölbukott s aztán megint eltünt a hullámok közt. A kis Bello szomoruan ment haza egyedül, most először egyedül. Nagyon sajnálta a kis barátját s elment a Romeo édesanyjához át.

— A Romeo — mondta — meghalt. Belehalt a Tiberisbe.

Az asszony keservesen sirni kezdett, utóbb a haját tépte fájdalmában s aztán a kis Bellot fogta elő.

— Tudom, hogy te vagy az oka. Te csaltad fürödni a Tiberisbe.

A kis fiu szabadkozott. Sirt is, de az asszony hirtelen rávetette magát a fiura s három tőrszurással halálra sebesitette.

— **A világnyelv.** A párisi világkiállitás óta a világnyelv kérdése tudvalevőleg ismét napirenden van. A kiállitáson erre nézve két alkalommal is tanácskoztak. A bölcsészet és összehasonlitó történettudomány kongresszusán dr. *Leon* vetette föl a kérdést, a nyelvész-kongresszuson Leon *Bollak* fejtegette, Raoul de la *Passerie*, a nyelvészeti társulat tagja pedig a nyelvszociológiai kongresszuson foglalkozott vele és sikerült is jelentékeny számu tudóssal és szakférfiuval megegyezesre jutni egy világnyelv alapelveire nézve. Mind e fáradozásoknak idáig az az eredménye, hogy egy nemzetközi bizottság van alakulóban, amely a világnyelv kérdését megoldaná. Mint ujabban jelentik, eddig huszonkét társulat nevezte meg delegátusát. Ezek között van: Michael *Bréal*, dr. Gariel és Sebert, az Institut tagjai; Gnieysse képviselő; Páris kereskedelmi iskolaigazgatója; Ballot, a Montblanc obszervatórium igazgatója; Bourlet, a müvészeti iskola tanára; Leon Vidal, a dekorativ-müvészetek iskolájának professzora; Broca, az orvosegyetem tanára; Laisant, a politeknika repetitora. Sok más intézet is megnevezte már delegátusait. Belgium s Amerika is.

— **Juriss Mihály meghalt.** A tisztelt Háznak egyik legidősebb s a néppártnak mindenesetre legöregebb tagja: *Juriss* Mihály tegnap meghalt Privigyén. Az öreg tisztalendő urat az utolsó választások alkalmával a nyitramegyei privigyei kerület küldte a parlamentbe, ahol a hetvenhét esztendős, rokonszenves pap többször felszólalt s hires volt róla, hogy minden kérdésbe bele tudta vinni — Privigyét. Mindent privigyei szempontból nézett, ami nem is csoda, mert ugy hozzá volt nőve egyházkerületéhez, hogy a legenda szerint, mikor feljött képviselőnek, a néppárti irodába szállt meg, mintha mindig is ott kellene majd laknia. Egyébként plébános volt Privigyén s egyházmegyéjében cimzetes kanonok is volt. Halála alkalmából a képviselőház ormára kitüzték a fekete lobogót.

— **A brucki anarkhista.** *Siega* Giovannit, a Bruckban elfogott gyanus olasz munkást a budapesti rendőrség egyelőre a toloncházban őrizteti. Siega neve a Budapesten és Bécsben nyilvántartott anarkhisták közt nem fordul elő; a főkapitányság megkereste a külföldi rendőrségeket, hogy a reá vonatkozó adatokat közöljék, illetve személyazonosságát megállapitsák.

— **Huszonöt év.** *Csomortáni* Péter, a kézdivásárhelyi róm. kath. főgimnázium tanára junius 29-én töltötte be tanári működésének 25-ik évét. Ebből az alkalomból tanártársai és tanitványai s az egész intelligencia lelkes ovációkban részesitették a derék székely tanárt. Nevére 500 koronás alapitványt tettek a főgimnáziumnál. A jubiláns is tett alapitványt.

Szegzárdon junius hó 29-én ünnepelték *Krammer* János polgári iskolai igazgató és *Tánczossi Nyitray* Lajos tanár 25 éves tanári jubileumukat. A két jeles tanférfiu nevére az iskolaszék alapitványt tett, az uri kaszinó pedig tiszteletükre 105 terités banketet rendezett, melyen az egész város intelligenciája részt vett.

— **Nyilatkozat.** Dr. *Mezey* Ferenc annak a közlésére kér föl bennünket, hogy a nevének felhasználásával osztogatott cédulák csupa rossz tréfa. Minden politikai mozgalomtól távol áll s az izetlen cédulákhoz semmi köze.

— **Temetés.** *Lisznyay* Jánost, a képviselőház nyugalmazott pénztárosát vasárnap délelőtt kisérték örök nyugalomra a Gellért-hegyen levő villájából. A végtisztességadásnál megjelentek az elhunytnak volt hivatalnoktársai: *Regele* János irodaigazgató, *Antalik* Károly gyorsiró-főnök, *Dessewffy* Arisztid háznagyi titkár, *Pongrácz* Elemér a Ház pénztárosa, *Küffer* Béla és *Fülöp* Áron könyvtárosok. Az egyházi szertartás végeztével *Dessewffy* Arisztid mondott a Ház hivatalnoki kara nevében megható bucsuztatót, amely után a koporsót a hatfogatu gyászkocsira emelték és Nyiregyházára szállitották.

— **Halálozás.** *Klein* Lipót szabadkai nagykereskedő, volt negyvennyolcas honvéd hetvenegy éves korában meghalt.

— **Nem kell német menyasszony.** *Mihály* nagyherceg, aki ez idő szerint az orosz trón várományosa, házasodni készül. Mint Pétervárról jelentik, talált is magához való menyasszonyt: egy német fejedelmi hercegnőt. A cár bele is egyezett ebbe a házasságba, de ez a terv még sem fog megvalósulni, mert az anyacárné, akinek nagy befolyása van a fiára, hallani sem akar arról, hogy második menye is német asszony legyen.

— **Az üzleti zárórák reformja.** Az *esztergomi* kereskedő ifjak önképző-egyletének az elnöke, *Rózsa* Vitál egy nagy jelentőségü reformnak vetette meg az alapját. Az elnök értekezletre hivta egybe az esztergomi üzlettulajdonosokat, hogy megvitassák az üzleti zárórák helyes megállapitását. Az inditvány vasárnap délelőtt tiz órára, ünnepnapokon 12 órára és hétköznapokon esti 8 órára ajánlotta a zárás idejét. Az érdekeltek valamennyien hozzászóltak az inditványhoz. *Frey* Ferenc országgyülési képviselő a külföldi és a hazai viszonyokat szembe állitotta és ajánlotta az inditványt elfogadásra. Szótöbbséggel elhatározták aztán, hogy az inditványt az első pont kivételével és némi módositással elfogadják s kimondták, hogy ünnepnap 12 órakor, hétköznap május elsejéig este 8-kor, november elsejéig ½9-kor zárják az esztergomi kereskedők az üzleteiket. A reform megvalósulása érdemes dicsérete az egyesület buzgó elnökének. A példája méltó a következőre, mert a kereskedő ifjak elfoglaltságának a kérdése már megérett a szabályozásra.

— **Öngyilkos dragonyoskapitány.** *Kőszegről* táviratozzák: *Schraek* Alfréd dragonyoskapitány, a kőszegi alreáliskola tanára, ma reggel belvárosi lakásán agyonlőtte magát. Életvidor, rendezett anyagi viszonyok közt élő ember volt. Az éjjel még kávéházban járt. Reggel 6-kor felköltötte a szolgáját s levéllel elküldte a parancsnokhoz. Levelében ezt irta:

— Közel vagyok a megőrüléshez; félek, hogy elhagy az eszem!

Mikorra visszasiettek a lakására, már meg volt halva. A szimpatikus derék katona halála az egész városban nagy részvétet keltett.

— **Házasság.** Dr. *Simay* Gyula, a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék birája, ma délelőtt vezette oltárhoz *Fáy* Szerénát, a Nemzeti Szinház jeles drámai müvésznőjét, a józsefvárosi plébániatemplomban. A frigyet *Wagner* Antal kegyesrendi áldozópap áldotta meg. Az esküvőn nagy és előkelő közönség volt jelen. A fiatal házaspár nászutra Osztendébe utazott.

Rosner Mór tapolcai nagykereskedő julius 3-án vezeti oltárhoz *Váradi* Ilonka kisasszonyt Veszprémben.

Goldschmied Arnold Dombovárról eljegyezte *Hirschler* Jolán kisasszonyt, özvegy *Hirschler* Henrikné leányát Budapestről.

Duschinszky Emil eljegyezte *Zültzer* Gizikét, *Zültzer* Jakab leányát Budapesten.

Veiczner Vilmos, a Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesületének irodafőnöke, vasárnap esküdött örök hüséget *Menczer* Rózsika kisasszonynak Budapesten.

Román Vilmos eljegyezte özvegy *Elek* Sámuelné leányát, Janka kisasszonyt.

— **Öngyilkosság az akasztófa előtt.** *Lembergben* nemrég halálra itélték egy *Leryk* nevü parasztot, mert a feleségét meggyilkolta. Leryk a lembergi büntetőtörvényszék börtönében tegnap éjszaka öngyilkosságot követett el. Cellájának ablakából kitört egy darabot s az éles üveggel elmetszette a torkát. Mire észrevették s orvost hivtak hozzá, elvérzett.

— **Harminc panasz a tavaszi szemlén.** Aradon a napokban tartotta meg a tavaszi szemlét Lehmann Vince vezérőrnagy. Az ilyen szemlének az az érdekessége, hogy minden katona közvetlenül adhatja elő a kérelmét vagy panaszát annak a nagy hatalomnak, amelylyel máskülönben csak sok forumon keresztül érintkezhetni. A szemle meglepetéssel végződött. Harmincan léptek a front elé a legénységből s valamennyi sulyos panaszt adott elő egy százados és egy főhadnagy ellen. Az a panasz, hogy tulszigoruan bánnak a legénységgel. — A vezérőrnagy a szemle végén maga elé citálta a tiszteket, hogy meggyőződjék arról, hogy mi az igaz a panaszban s mi nem. A legények dolga pedig ezzel még nincs befejezve. Legközelebb ezredkihallgatásra viszik őket és ott majd bizonyitaniok is kell, ami nem könnyü dolog. Ha azonban mégis sikerül nekik a bizonyitás, vizsgálatot rendelnek el a tisztek ellen.

— **Öngyilkos hadnagy.** *Bécsből* jelentik, hogy *Hallbrunner* Miksa utászhadnagy tegnap este egy odavaló szállodában vadászfegyverével agyonlőtte magát. Az orvos még életben találta ugyan, de nem tudott segiteni, mert a hadnagy néhány perc alatt meghalt. Névjegyén azt kérte, hogy a zsebében lévő levelet anyjának kézbesitsék.

— **Szerencsétlenség egy hadihajón.** Póláról jelentik nekünk, hogy pénteken délután az *I. Ferenc József* osztrák magyar hadihajón szerencsétlenség történt. Egy kis ágyunál egy töltény a lövés után robbant fel, ugy hogy egy matróz életét vesztette és négyen könnyü sérülést szenvedtek.

— **Dráma — házi kezelésben.** Az amerikai szinészek megértették a kor intő szavát, mely igy szól: mindenki fedezze drámai szükségleteit odahaza. Az amerikai szinészek tehát minden szerepüket önmaguk irják s házi kezelésbe vették a drámát. Hogy ez a szokás, az alábbi eset bizonyitja.

Egy szinészember drámát rendelt két irónál. A két iró elmondta neki a darab meséjét, a szinész pedig legott a tükör elé állt s elszavalta a szerepet, ugy, ahogy ő gondolta. Addig szavalt, mignem egy gyönyörü tirádára akadt.

— Oh ez gyönyörü, — gondolta. — Ezt föl kell jegyeznem.

Följegyezte s aztán beleillesztette a megrendelt darab második felvonásába.

Néhány nap *A molnár és gyermekét* játszották New Yorkban, mert a Molnár és gyermekét mindenütt játszszák. A két szerző egy páholyból hallgatta az előadást s a legszomorubb tirádánál hirtelen olyan kacagásba törtek ki, hogy a közönség is fölugrált a helyéről.

A molnár és gyermekének legszomorubb helyén volt az a tiráda, melyet a szinész befoltoztatott a darabjuk második felvonásába, amelyet a magáénak tartott.

Ez a dráma — házi kezelésben.

— **Beiratkozások a középiskolákban.** A fővárosi középiskolákban tegnap és ma folytak a beiratkozások. Az üres helyekről a következő kimutatás ad számot:

Az V. kerületi állami főgimnáziumba beirtak 390 tanulót. Osztályonkint az I.-től a VI.I.-ig beirtak 60, 73, 43, 49, 53, 40, 40 és 32 tanulót. Párhuzamos a II., a IV. és az V. osztály. — *A VI. kerületi lovag-utcai állami gimnáziumba* beirtak ma 247 tanulót. Osztályonkint 81, 56, 55 és 55 tanulót. Ebben az iskolában 150 első osztályos tanuló számára van hely, itt tehát még elhelyezhető 69 első osztályos tanuló. A többi osztályokból itt csak a VI. osztályig veszik föl a tanulót. Ebben az iskolában ma csak a VI. kerületi tanulókat veszik föl. — *A VI. kerületi állami főreáliskolába* beirtak ma délig tizenhárom osztályba 196 tanulót. Ebből az I. a), b) és c) osztályokra esik 70 tanuló. E szerint még az első osztályokban is van száz üres hely ebben az iskolában. — *A zöldfa-utcai leánygimnáziumban* az első osztályba a beirás a rendes mederben folyik, a többi osztályban a visszatérő tanulók miatt változatlan a létszám, kivéve az V. osztályt, amelyben a visszatérő harminc tanulón kivül már eddig tiz más iskolából jövő tanuló jelentkezett. — *A VII. kerületi Barcsay-utcai főgimnázium* minden osztálya párhuzamos. Ma az I. osztályba irtak be. Százhusz hely egy óra alatt megtelt. A kimaradtakat, illetőleg azoknak egy részét, holnap, julius 2-ikán irják be az uj Damjanich-utcai gimnázium első osztályaiba. Ez a holnapi beirás is a Barcsay-utcai gimnáziumban lesz. Eddig a Barcsay-utcai gimnáziumba beirtak osztályonkint az I.-től a VIII.-ig 120, 74, 91, 82, 81, 66, 66 és 100 tanulót. — *A VII. kerületi Damjanich-utcai főgimnáziumban* a jövő iskolaév folyamán csak első és második osztályok lesznek. A beirás itt csak még julius 2-án kezdődik. — *A VIII. kerületi gyakorló főgimnáziumba* az idén csak a II., IV., VI. és VIII. osztályokba irtak be. A létszám minden osztályban a tavalyról föllépő diákokkal telt meg. — *Az V. kerületi állami reáliskolába* beirtak összesen 374 tanulót, osztályonkint 86, 80, 70, 51, 8, 27, 20 és 22 tanulót. — *A VIII. kerületi községi főreáliskolába* eddig beirtak az I. a), b), c) osztályba 34, a II. a), b) osztályba 25, a III. a), b) osztályba 23, a többi IV—VIII. osztályokba egyenkint 45, 17, 7, 8 és 10 tanulót. Hely bőven van minden osztályban.

— **Táncz után.** Péter-Pál napján vigan voltak a hegyesiek is. *Fülek* Antal, fiatal gazdaember a feleségével szintén elment a nagykocsmába, ahol szólt a zene s táncoltak a legények, leányok. A Fülek Antal fiatal felesége is sokat táncolt, mignem a férj megsokalta a dolgot s megtiltotta a menyecskének a táncot. Az asszony azonban nem hallgatott az urára. Este aztán együtt tért haza a házaspár. Otthon számon kérte a férj az engedetlenséget s a szóváltás folyamán Fülek Antal felkapta a rozsdás fejszét s ugy fejbe sujtotta vele az asszonyt, hogy az szörnyet halt. Fülek menekülni próbált, de az emberek üldözőbe vették a gyilkost, aki üldözői elől a község szélén levő kutba ugrott, honnan azonban még élve huzták ki.

— **200,000 munkás sztrájkja.** Párját ritkitó, nagyszabásu sztrájk készül az Eszakamerikai Egyesült-Államokban. Mint a *Morning Post* tegnapi kelettel New-Yorkból jelenti, a pittsburgi amerikai acéllemez-gyárnak *huszezer munkása holnap sztrájkolni kezd.* Ha követeléseiket e hét végéig nem teljesitik, az Egyesült-Államok acéllemez-szövetségének gyáraiban dolgozó *200.000 munkás mind csatlakozik a sztrájkolókhoz.*

— **Vidéki hirek.** *Gere* Imre szeged-felsőtanyai fiatal gazda szombaton este a szomszédos Sándorfalván a korcsmában Juhász Mártont, Juhász Imrét és Farkas Józsefet *meglőtte.* Juhász Márton haldoklik. Gerét letartóztatták. — *Szegeden Kiss* Antal négy éves gyermeket 10 éves bátyja, egy erdőőr fegyverével ma délelőtt agyonlőtte.

— **A szegény gyermekek nyaralása.** *Gutmann* Henrik és *Steiner* Ödön Budapestről közösen 5 koronát küldött hozzánk a Szünidei Gyermektelep Egyesület javára. Az adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Cirkvenica.** A sokat dicsőített és sokat ócsárolt csipkerózsa, a magyar Adria partján ismét felébredt. Ez egyszer nem királyfi, hanem egy egyszerű derék orvos az, ki bájos betegét csókjaival érinti. Cirkvenica, az egyetlen magyar tengeri fürdő, különböző sorscsapások után tudvalevőleg végre *József* főherceg tulajdona lett. A főhercegtől egy társaság, amelynek élén dr. *Ebers*, az ismert hydroprata áll, most több évre kibérelte Cirkvenicát. Dr. Ebers, aki mint abbáziai szanatórium tulajdonos ismeretes, tulajdonosa a krynicai gyógyhelynek Gácsországban, hol évenként nehány ezer vérszegénység és idegességben szenvedő talál gyógyulást. Dr. Ebers Cirkvenicán sokkal előnyösebb feltételek mellett egy hasonló, különösen a téli időszakra szánt szanatóriumot akar létesiteni, mely főleg a hydropathikai gyógymódra lesz berendezve. — Tüdő- és elmebetegeket nem vesznek fel az uj szanatóriumba. A nyári időszak alatt Cirkvenica a jelenjegi jellegét tartja meg, mint pompás üdülőhely fog szolgálni gyenge nők- és gyermekeknek, kik az itteni hasonlithatatlan kedvező tengeri fürdőt állandó orvosi felügyelet alatt élvezhetik. Jelenleg szakszerű vezetés alatt serényen dolgoznak, hogy a szükséges helyreállitások még folyó év őszéig elkészüljenek. A szanatóriumban létesittetnek a hydropathikus gyógymódra, — a meleg tengeri fürdőkre, — a folyosók fütésére és a kellemetlen bóra ellen való légmentes elzárásra szükséges berendezések. Ezeken kivül még a szanatórium részére egy külön mólót- épitenek és a villamos világitás bevezetését is tervezik. Az utazó közönség érdekében kivánatos volna, hogy végre már létesüljön a közvetlen összeköttetés Budapest és Cirkvenica között, hogy a hungaria-croata társaság hajóinak közvetlen csatlakozása volna a budapest-fiumei gyorsvonatokhoz. Ha másképpen nem segithető, akkor talán a fürdőigazgatóságnak az utazók és podgyászainak saját eszközeivel való közvetlen elszállitásáról kellene gondoskodni. Mindenesetre érdekünk, hogy Cirkvenica, mint magyar tengeri fürdő már egyszer olyan jelentőséghez jusson, amilyen természetes előnyeinél fogva már régen illeti. Csipkerózsa most ismét felébredt, maradjon is most ébren. (C)

— **Rendőri hirek.** *Gartner* Fülöp 27 éves pincér az éjszaka a Dunába ugrott, de még élve kimentették. A mentők azután a Rókusba vitték. — A rendőrség letartóztatta *Veisz* Henrik foglalkozásnélküli nyomdászsegédet és *Szabó* Erzsi 23 éves leányt, akik pár nappal ezelőtt betörtek *Kainz* József ló-utcai üzletébe. — *Ürögi* Mária, gyermói születésü 19 éves hajadon pár nappal ezelőtt eltünt Alpár-utca 5. szám alatti lakásáról. Piros, egészséges arcu, kövéres termete, fekete haja és szemöldöke van az eltünteknek.

— **Cigányzene a Telefon Hirmondóban.** Ma este cigányzene lesz hallható a Telefon Hirmondó összes állomásán esti 8 órától 11 óráig. A cigányzene átvitelt azonban, melyet az Emke- és az Elite-kávéházból közvetit a Telefon Hirmondó, megszakitja a 8 óra 15 perckor tartandó tőzsdeolvasás (frankfurti, párisi tőzsdezárlat és berlini tőzsdetudósitás) és a fél 10—10 óráig való esti olvasás, melynek keretében az est folyamán érkezett legujabb hireit olvastatja fel a beszélő ujság.

(x) **A budapesti Röser felső kereskedelmi tanintézetben** (VI. Aradi-utca 10. sz.) a beiratások junius 28-ikán (d. e. 9—1-ig) kezdődnek és julius 5-ig tartanak.

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyujtót!**

Madi Kovács György.

— *1840—1901.* —

Budapest, julius 1.

Paksról táviratozzák, hogy *Madi Kovács* György nyugalmazott táborszernagy ma reggel öt órakor gerjeni birtokán meghalt. Régi szivbaja ölte meg. Tegnap még tolókocsiján kastélyának parkjában szórakozott, este jóizüen megvacsorált és dicsekedett, hogy *kitünően érzi magát.* De éjjel 12 órakor panaszkodott dr. *Gott* orvosának, hogy rosszul érzi magát. Három órakor kezdődött az agónia és öt órakor reggel kiszenvedett. Családjából senki sem volt halálakor mellette. A katasztrófát nem várták s igy az ünnepek előtt elutaztak. A fényes elmejü vitéz tábornok halála nem érte egészen váratlanul tisztelőit, hiszen betegsége miatt hagyta oda a katonai pályát, amelynél szebbet alig futott meg magyar ember a közös hadseregben. Főképp a balassa-gyarmati hadgyakorlatok után ugy beszéltek róla, mint a jövő háboru vezéréről és a magyar közvélemény ugy ünnepelte, mint a régi magyar katonai erkölcs megszemélyesitőjét. Mi magyarok hadvezéri talentumai mellett azt becsültük benne mégis legjobban, hogy a honvédség soraiból küzdötte fel magát s hogy nyelvében, érzésében, gondolkozásában megmaradt magyarnak, aki fajunk szabadelvü, demokrata vonásaival akarta feldisziteni a közös hadsereget. Annál fájdalmasabban esett, hogy alig másfél évvel balassa-gyarmati fényes sikerei után, megrendült egészsége miatt, megvált a tényleges szolgálattól, de tisztelői mégis reménykedtek, hogy a nagy katona még sok dicsőséget fog szerezni a magyar faj katonai erényének. Az utolsó napok szomoru hirei végképp széttörték ezt a reménységet és a mai napon már csak egy szép álom emléke maradt reánk.

*

Madi Kovács György mögött dicsőséges mult áll. A paksi köznemes családból való ifju a hadmérnöki akadémián tanult s ugy nyerte el tizennyolc éves korában a hadmérnöki karban a hadnagyi rangot. A következő esztendőben, 1859-ben már részt vett az osztrák-francia hadjáratban, amely után főhadnagygyá léptették elő. Három évig tanult ezután a vezérkari tiszteket képző bécsi hadi iskolában, majd a külföldre vonatkozó katonai földrajzi és statisztikai adatok gyüjtését tanulmányozta és végül az ország fölmérésénél kapott foglalkozást. Mint vezérkari százados küzdötte végig az 1866-iki olasz hadjáratot. A custozzai csatában bátorságát és ügyességét a király elismerése jutalmazta.

A hadjárat után huszár lett, majd a honvédséghez helyezték át, ahol mint a felsőbb tiszti tanfolyam tanára, őrnagy lett. Ettől kezdve fokozatosan emelkedett, 1877-ben már ezredes volt, öt évvel utóbb pedig kassai dandárparancsnok. 1885-ben helyettes, a következő évben pedig véglegesen kinevezett parancsnoka lett a hatodik honvédkerületnek. Négy év mulva ujra visszahelyezték a közös hadsereghez, s ekkor előbb a bécsi 2-ik hadtest vezénylő tábornokhelyettese, majd a kassai 6-ik hadtest vezénylő-tábornoka lett.

Az 1894-iki balassa-gyarmati hadgyakorlaton ragyogó diadalra vezette a kassai hadtestet a Lobkowitz Rezső budapesti hadtestparancsnok vezetésével előrenyomuló 4-ik hadtest ellen. Nagyszerü hadijáték volt ez. A magyar közönség akkoriban kezdett érdeklődni a hadgyakorlat iránt, mert nap-nap után hallotta a magyar hadvezér dicsőségét. Mindjárt első napon a nógrádmegyei Szügy község határában hatalmasan visszaszoritotta Madi Kovács serege Lobkowitzot. A hatodik hadtest vezetősége ugyanis már előre megtudta az ellenfél minden hadimozdulatát és készen várta minden oldalról. A Lobkovitz terveit elárulta ugyanis a telegráfdrót. A tizenhármas huszárok, akik szintén Madi Kovács fehér sráfos seregéhez tartoztak, tudták meg a titkokat. Egy táviróőrsük ugyanis beleakasztotta táviróvonalát az állami táviró-drótba, s az őrsparancsnok kihallgatta Lobkowitzék minden táviratváltását. Igy történt akkor, hogy három gyönyörü lovasattak után Madi Kovács megszerezte a legpompásabb hadivonalat. Harmadnap Puszta-Sójnél ütköztek meg a csapatok. Madi Kovács akkor olyan diadalt aratott, hogy Lobkowitz hadteste föladta hadiállását és Balassa-Gyarmatig vonult vissza.

Csodálatos vezérlet volt ez. Madi Kovács lábbaja miatt fiakkeren járt folyton a hadvezetőséggel s igy osztotta rendelkezéseit. Mikor negyednap ujra visszaszoritotta ellenfelét, s szinte bevehetetlen pozicióba helyezte saját seregét, megjelent a király előtt és papucsban tett neki jelentést. A király, aki végtelenül szerette a diadalmas hadvezért, félórát beszélgetett vele és elhalmozta dicséretével. Általában sokszor tanácskozott vele s mig más főtiszteknél sokat adott a külsőre, Madi Kovácsnak elnézte, ha porosan, piszkosan került is elébe a hadimunka után.

Sok magasztalás jutott ugyanakkor a magyar honvédségnek, dicsérték képzettségét, harcratermettségét és kitartó erejét, amely mindenütt az első tüzvonalban állta ki a próbát. A honvédség parancsnoka akkor Bolla Kálmán vezérőrnagy volt, az a másik kitünő katona, aki csak az imént ment nyugalomba.

A balassa-gyarmati diadalt akkor általában a régi magyar katonai erkölcs megujhodásaként ünnepelték. Boldogan dicsőitette mindenki Madi Kovácsot, a nyelvben, gondolkozásban és erkölcsében magyar katonát, akinek nagy képzettségét, kitünő hadvezéri talentumát az osztrák tisztek is elismerték. S a nagy sztratéga a társaságban is érdekes és eredeti ember volt. Előadása, beszédmodora szinben és élénkségben bővelkedett, viselkedése pedig a lehető legegyszerübb volt. Külsőségre keveset adott, s pongyola öltözködéséről sok mulatságos történet él katonai körökben.

Balassa-gyarmati diadalai után 1895-ben táborszernagygyá léptették elő. Kevéssel azután már betegeskedni kezdett s 1897 telén egészségi okokból megvált a tényleges szolgálattól. Többnyire Meránban töltötte a hidegebb hónapokat s a megnyerő és mégis energikus arcu kis öreg ur valósággal bálványa volt az üdülőhely közönségének. Három éve királyi elismeréssel végleg nyugalomba vonult s azóta tolnamegyei birtokán gazdálkodott. A környék földesurai a jovíális öreg urat, a kitünő gazdát is becsülték benne, a szegények pedig rajongó szeretettel emlegették, mert állandó jótevőjük volt.

Tolna, julius 1.

Madi Kovács György ma reggeli fél 6 órakor halt meg szivizomtágulás következtében. Az elhunyt tegnap este még orvosával, dr. *Góth* Lajossal sakkozott s aztán reggeli 3 óráig csendesen aludt. Ekkor *Wadle* Józseftől, hüséges komornyikjától vizet kért. Ekkor kezdett agonizálni. A betegtől tegnap este távoztak el a rokonok, akiket táviratilag hivtak ki. Az elhunytat a kastélyban tették ideiglenesen ravatalra. A beszentelési szertartást *Zányi* György faddi plébános fogja szerdán a kastélyban végezni. A holttestet azután hajón viszik *Paksra,* ahol katonai gyászpompával temetik el. *Császka* György kalocsai érsek végzi a temetési szertartást. A halottat a családi sirboltban, szülei mellé helyezik. Temetésére kivonul a tolnai ulánusezred, Tolnavármegye képviseletében az egész megyei tisztikar. A 12. gyalogezred, melynek Madi Kovács tulajdonosa volt, képviselteti magát. 1200 holdas birtokát testvérei öröklik. Ravatalához érkeztek *Kovács* János gyopai földbirtokos, *Kovács* László kir. tanácsos, *Kovács* István miniszteri osztálytanácsos, Bécsben lakó nővére lovag *Koty* Rudolfné, sógora *Malatinszky* György nyugalmazott őrnagy.

Cselédkongresszus.

Budapest, julius 1.

Nem igen hallottuk, hogy nálunk a cselédek összegyültek volna, hogy helyzetükről tanácskozzanak és parlamentáris formák között a nagyságák ellen a szivüket kiöntsék. Berlinben megesett a dolog s ahogy ez a cselédkongresszus ott megtörtént, abból sok mindenfélét a humor szempontjából is meg lehetne világitani. Elvégre ez idő szerint még mulatságos látvány az, ha a Juci szobalány, vagy a Mari mindenes fölmegy a szónoki emelvényre és az egybegyültekhez a maga módja szerint — tájszólással, vagy a nélkül — beszédet intéz; de mert a cselédkérdés elég általános és mégis csak ugynevezett *égető* kérdés, lehet az ilyen cselédkongresszust a komolyabb oldaláról is nézni. Különben Németországban talán már nem is olyan komikus az, ha a cselédség gyülésezik s a jogait követeli. És mert sehol sem valami gyöngyélet a cselédélet, ez a mozgalom könnyen követésre találhat más országokban is.

A berlini kongresszusban, amely egy nagy vendéglőben este játszódott le, a cselédeken kivül résztvettek különben nagyságák, sőt *nagyságos urak* is, s mialatt a kertben egy zenekar szokott hangversenyét végezte, a zárt helyiségben erélyesen, hol lelkes tapsok közt, hol élénk derültség mellett, hangzottak el a *vádak.*

A gyülést megnyitotta az *előadó.* A szervezkedő mozgalomnak sikerült megnyernie erre a tisztségre egy tollforgató férfiut, aki vázolta a kongresszus céljait. Hangsulyozta a cselédszabályzat felfüggesztésének szükségességét, a cselédek és az uraságok közt fölmerülő viszálkodásoknak a törvény előtt való rendezését, végül a biztositási törvénynek a cselédekre való kiterjesztését. A cselédszabályzatot ugyan nem tartják be, de ugy, amint van, képtelenség s ezért a legnagyobb energiával kell követelni a megváltoztatását. A cselédeknek büntetés terhe alatt tilos a sztrájkolás, használják tehát azt a jogukat, hogy a rossz helyeket megbélyegezzék. Ezt csak erős szervezkedés utján érhetik el. Meg kell adni a cselédeknek azt a jogot, hogy kimenő napjukon addig maradhassanak el, amig nekik tetszik, csak azt kivánhatják meg tőlük, hogy másnap reggel a kellő időben beálljanak megint a szolgálatba.

Ez tetszett, az előadó ur a gyülekezet szája ize szerint beszélt. Egy urhölgy állott fel erre szólásra. Általánosságban egyetértett az előadóval, csak fontosnak tartotta, hogy a tizenöt-tizennyolc esztendős cselédlányok erkölcsét meg kell védelmezni a nagyváros veszedelmei ellen s ezért nem szabad megengedni, hogy a késő éjjeli órákig elbarangoljanak. Ellenben az ilyen lányoknak a továbbképzéséről kell törvény utján gondoskodni.

Egy szobaleány azt panaszolta fel, hogy kimenő napján csak két órakor szabadulhat el s tizenegy órakor mégis otthon kell már lennie. A cselédek, akik vasárnap a templomba mennek, ott a fáradságtól elalszanak. Sok uraság, mikor fürdőre megy, a cselédeit elbocsátja. A cselédek részéről a kongresszuson még a következő vádak merültek fel:

Késő éjszakáig kell dolgozniok, ugy hogy maguk számára még egy kis foltozást sem végezhetnek el. S panaszkodván ezért, még olyan választ is kaptak, hogy van bérük, fizethetnek az ilyen szükségleteikért.

A cselédkönyveknek semmi értelmük nincs. A legjobb bizonyitványt is kaphatják a cselédek, még sincsenek velük megelégedve az uraságok, akik nagyon sokszor csak bosszuállásra használják fel a könyvecskét az olyan cselédek ellen, akik nem vetik alá magukat minden zsarnokságnak. Sok uraság harmine éves korán tul már nem tartja szolgálatra képesnek a cselédet. Sok helyen roppant fukarok a cseléddel szemben, még azt a kis szenet is megfizettetik vele, amivel a ruháját kivasalja. Némely helyen éheztetik őket.

Ennél a pontnál viharos elkeseredést keltett, amikor a szónokló cselédleány csaknem teljesen meztelen csontokat mutatott fel, amivel traktálta az asszonya.

Urasszonyok szóltak még. Arról beszéltek, hogy a jogos kívánságokat pártolják, de arra mégis csak ügyelni kell, hogy a cselédleányok, akikre gyermekeiket bizzák, ne csatangoljanak éjszakánkint gyanus helyeken. Arra kell törekedni, hogy a cselédség és gazda között patriarkális viszony jöjjön létre.

Éjfélután ért véget a gyülés. Akkor szétoszlottak cselédek és gazdák. A cselédek szép emléket őrizhetnek meg erről az éjszakáról. *Kibeszélhették* magukat nyiltan, szabadon. A gazdák, akik elmentek közéjük, hogy meghallgassák őket, jó lelkek, akik bizonyára azelőtt is jól bántak a cselédeikkel, ezután is jó szivvel lesznek irántuk. De hogy ez a kongresszus sem oldotta meg s hogy még sok uj törvény sem oldja meg egyelőre a cselédkérdést, az bizonyos. A gazda és cseléd jogviszonyát akármilyen pontosan határozzák is meg, az eredmény mindig kétséges lesz ott, ahol a cseléd rosszvérü, vagy a gazda nem emberséges.

Négyezer munkás sztrájkja.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, julius 1.

A női szabóság munkásai közül négyezren tegnap óta nem dolgoznak. Kimondták a sztrájkot olyan hirtelen, hogy a rendőrtisztviselő nem akadályozhatta meg azon a nagyon ingatag alapon, hogy a sztrájk nincs fölvéve a napirendbe. — Nem is kell annak a napirenden lenni. Elképzelünk mi olyan munkásgyülést is, amelyben összeülhet egy csomó munkás azért, hogy a helyzetét megbeszélje s a megbeszélésből természetes következésképpen kisül a sztrájk. — A tanya a Szentkirályi-utca negyedik számu házában levő kocsmában van.

Nem az az igazi hangos tanya, amilyet a *Trieszti nőnél* szoktak berendezni a sztrájkolók. Hatvan-hetven ember mulat benne. Van kugli is az udvaron s pénz is akad még a játékra bőven a mult heti fizetésből, amit az előreláthatólag sztrájkra való tekintettel valószinüleg nem fizettek ki az utolsó krajcárig mindenféle heti kontókra, ami szombatra felszaporodik a szegény munkásember háztartásában. Fogadnak az első bábra. Olyan tétet is hallottam: — egy korona neki! — Tessék csak elképzelni, hogy micsoda vagyonos ember lehet az, aki a bankot tartja. A koronát esetleg négyszeresen-ötszörösen kell kifizetni, ha a dobás nyomán kibukik a kilenc báb közül az első. — Sőt ha hirtelen vége lesz ennek a sztrájknak, annak talán éppen az lesz az oka, hogy nem igen látszik meg a gyülekezeten, hogy takarékoskodnék a pénzzel. Valószinü az is, hogy nem volt valami nagy körültekintéssel előkészitve a háboru. Hallunk, hallunk arról már régen, hogy lesz valami, de nem olyan határozott formában, ami az igazi sztrájkok készülését jellemzi. Aztán meg még egy öreg hibája van ennek a sztrájknak. A sztrájkolók jó része asszony és leány, akik az ellentállásban még semmitőle iskolát nem jártak ki. Azokat pár kusza igérettel könnyebb lesz visszahóditani, mint a férfiakat akár engedményekkel is. Annál is inkább könnyü lesz, mert a varróleány munkáskeze annyira hozzászokott az öltögetéshez, hogy csak egy napig is hiányzik az ujjáról a gyüszü. Annak olyan természetévé vált a munka, amit nem képes sörözéssel pótolni s bizony már ma se merném ezeknek a lányoknak teléért se tüzbe tenni a kezem abban a tekintetben, hogy helyeslik-e a sztrájkot. Reggel talán még örültek neki, de a hiábavalóan, kereset nélkül, munka nélkül eltöltött nap lehunytával valamennyi visszavágyik a műhelybe.

Persze, a sztrájktanyára is éppen csak benéznek, hogy hátha akad valami friss hir. S kedvetlenek máris. Az udvarias és fürge szabólegények előzékenyen szaladnak egy-egy pohár sörért, ha feltünik a kocsma kapujában egy-egy csinosan, kimenőre öltözött varróleány, de nem igen van foganatja a kinálásnak.

S ebben a sztrájkban, amennyire egy szenvedélyes gyülésen megesett nyilatkozatokból és a mai napon szerzett értesüléseinkből következtetni lehet a kibontakozás észszerüségére, az egyezkedés a kivánatos. A munkások huszonötszázalékos követelése tulságos, különösen ebben az időszakban, amikor az őszi munka még nem következett el s voltaképpen üzleti pangás van az ipari piacnak ebben az ágában is. Ez is sulyos jele a sztrájk éretlenségének — e pillanatban. — Viszont a tizórai munkaidő követelése, amikor nehány ezer szobában dolgozó, gépet hajtó, varráson görnyedő szükmellü leányról van szó, méltányos s a mesterek kötelesek volnának még a követelőzés nélkül is belátni azt, hogy ezeknek a munkásoknak napközben is szükségük van egy kis friss levegőre.

Különben ma egy mester volt a nap hőse. *Pfeivel* Hermann szabómester, aki a munkások kívánságának azonnal engedett. Vigan is folyik a műhelyében a munka. Ma megjelent a sztrájktanyán s talán ő az egyetlen mester ma még Budapesten, akit éljenzéssel fogadott a sztrájkoló gyülekezet. Elmondta különben, hogy ma nagyobb mesterek deputációja járt nála is meg a többi kismühelyesnél is és presszióval igyekeztek rávenni őket arra, hogy ne fogadják el a sztrájkolók követeléseit. Ő azonban azt mondta, hogy:

— Quod scripsi, scripsi.

Egy Pfeivel nem vonja vissza az aláirását.

A sztrájkolók maguk se igen biznak a kitartásban. Ellenőrző bizottságot küldtek ki annak a megvizsgálására, hogy egyes renegátok nem dolgoznak-e a mühelyekben. — Férfit talán nem fognak találni, de lány akad majd a gépek mellett elég, holott csak azoknak lett volna szabad a mai napon még mindig munkába állani, akik szombaton félbehagyták a darabszámra elvállalt munkát.

A sztrájkolók különben ma két deputációt is meginditottak ügyük érdekében. Az egyik *Goreczky* Zsigmond iparhatósági biztost, a negyedik kerületi elöljáróság jegyzőjét kereste föl s megkérte a közbenjárásra a munkaadók és a munkások között. Az iparhatósági biztos meg is igérte a közbenjárást. Egy másik deputáció *Létay* Istvánnál, a munkaközvetitő-intézet igazgatójánál tisztelgett s átadta neki annak a száznyolc mühelynek a jegyzékét, amelyben szünetel a munka. Egyszersmind fölhivták az igazgató figyelmét arra is ami különben az intézet szabályzatában is bennfoglaltatik, hogy a munka kihirdetésénél mindig meg kell mondani azt is, hogy melyik mühelyben van sztrájk.

A sztrájkolók különben erősen biznak az akció sikerében. Az se aggasztja őket, hogy a varrólányok esetleg munkába állanak. Ezeknek a munkája a vasalók és a gépészek munkája nélkül nem sokat ér.

Sztrájkoljatok csak nőszabók!

A téma, melyről zeng e dal ma:
— Pompás egy téma, mondhatom! —
A nőszabóknak sztrájk-mozgalma!
Köszöntünk, dicső mozgalom!
Mozgalmatokért kikre rátok
Elösmerően hull a bók:
Esdő szavunkat meghallátok:
Sztrájkoljatok csak nőszabók!

Niagarát ont minden pórus,
Orcánk a hőségtől pirúl,
De nem lankadva zeng e kórus
A férfinépnek ajkirúl.
S ha béhálóz ez esdő szózat,
Miként a kis legyet a pók:
Az lesz csak a pikáns bonbózat!
Sztrájkoljatok csak nőszabók!

Ilynemű sztrájkot rég óhajta
Az önző, éhes férfinép!
Kitartás most csak! bátran! rajta!
S jövőnk oly szép lesz! ah, mi szép!
Hogy őrült álmaink valóra
Is váljanak: gondolhatók?
S most íme üt a boldog óra —
Sztrájkoljatok csak nőszabók!

Mert sztrájkfogadó esküjéhez
Mindannyi nőszabó ha hű:
Ha ezután munkát nem végez
Az olló, cérna és a tű:
S ha meg nem ejtnek, s meg nem hatnak
Igéretek, csábitgatók —
A nők ruhához nem juthatnak!
Sztrájkoljatok csak nőszabók!

Mely annyiszor volt békebontó
A férfi és a nő között:
Ezután nem lesz ruhakontó!
A másvilágra költözött!
Fejünkben ám — bár áldunk érte —
Mi nem csupán ezt forgatók,
S a férfikórus másért kérte:
Sztrájkoljatok csak nőszabók!

Ha uj ruhát a nők nem kapnak,
S a meglevőket viselik:
Múltával majd nehány hónapnak
Elrongyolódik mindenik.
Ti díszes, fényes toalettek:
Foszlányosak most, szakadók —
Egyetmást már alighogy fedtek . . .
Sztrájkoljatok csak nőszabók!

A nőt rettentő düh ingerli,
Mert nem segíthet a baján
Sem Árvai, sem Monaszterli!
Nem lesz szabó egyáltalán!
S ruhája foszlik . . . Ah, szükség-e
Még kérdenem is, olvasók:
Mi lesz e sok foszlásnak vége? . . .
Sztrájkoljatok csak nőszabók!

Midőn a földgolyón csak ketten
Valának, éppen két személy —
Az asszony szóla: „toalettem
Mindössze egy kicsiny levél!
Szakitom én egy fügefárúl . . .
— A bibliában olvasók! —
Kissé kevés, egysmást elárúl . . .“
Sztrájkoljatok csak nőszabók!

És sztrájkfogadó esküjéhez
Mindannyi nőszabó ha hű:
S ha ezután munkát nem végez
Az olló, cérna és a tű:
Levelek a fügefa-ágon
Csak gyéren lesznek láthatók . . .
Ezért zeng át a nagy világon:
Sztrájkoljatok csak nőszabók!!

Klado.

A közönséghez.

A *Budapesti Napló* életében határt jelöl az az évnegyed, amelyhez most elértünk. Ebben az uj évnegyedben lesz öt esztendős. Nyugodt önérzettel állunk meg ennél a határkőnél, amely munkában, becsületes küzdelemben eltöltött időszakot jelez. Dolgoztunk és küzdöttünk nem csupán a létért, hanem eszmékért is, sőt első sorban ezekért. A létért folytatott küzdelmünket is csak azért vivtuk és vivjuk ma is, hogy eszméinket szolgálhassuk. A *Budapesti Napló* születésétől fogva mostanáig nem ismerte és nem is fogja ismerni létének más célját, mint az eszmék szolgálatát. Minden egyéb csak eszköze annak a célnak, hogy erős harcosai legyünk a *nemzeti* eszmének, a *szabadság* eszméjének, a *szabadelvüség*, a haladás, az emberszeretet, a felvilágosodottság, a müvelődés eszméinek.

A *magyarság* küzdő munkása akarunk lenni és a *szabadelvüség* munkás katonája; *modern* lap akarunk lenni, amely az *általános* emberi eszméket a humanizmusnak és kulturának egyetemes érdekeit is számon tartja és szolgálja. Ezekre a feladatokra akarunk mi képesebbé válni mindennap; ezekért a nagy célokért használjuk mi fel a modern zsurnalisztika mesterségének minden eszközét. Ezért adunk közönségünk kezébe *érdekes* ujságot; ezért igyekszünk arra, hogy értesüléseink frissek, kimeritőek és megbizhatók legyenek; ezért igyekszünk rovatainkat elevenség, előkelőség és teljesség dolgában egyre nagyobb szinvonalra emelni; ezért szaporitjuk folyvást a lap szellemi tőkéjét, dolgozótársaink sorába szólitva egy csomó uj tehetséget is a régi, elismert munkásokon kivül.

Ekképpen folyvást gyarapodva, egyre nagyobb megnyugvással nézünk munkánk eredményére. Közönségünk bizalmában, elismerésében és eléggé soha meg nem hálálható támogatásában tükröződik első sorban ennek az eredménynek a képe. Ebben a tükörben látjuk, hogy küzdelmünk nem volt hiábavaló. Az az ut, amelyre öt év előtt üres kézzel, tele szivvel, merész bizalommal elindultunk, rögös volt, de a kivánatos célnak legjobb utja volt, mert egyenes, mert becsületes.

Ezen az uton legyen a mi közönségünk továbbra is segitőnk. Utitársul adja mellénk továbbra is azt a hatalmas erkölcsi erőt, amelyet az ő biztató elismerése képvisel. És mert hiszszük, hogy nem kérjük hiába: ezért fejezzük be nyu-

GROSSMANN S. Deák Ferenc-utcából Kossuth Lajos-utca 14. sz. alá helyeztetik át.
FÉRFISZABÓ-ÜZLETE
f. év julius havában

godt reménységgel a *Budapesti Napló* életének ötödik esztendejét.

•

Az évnegyed alkalmából már most tudatjuk, hogy karácsonyra előfizetőinknek egy nagy gonddal szerkesztett naptár alakjában olyan irodalmi ajándékkal fogunk kedveskedni, amely ugy külső diszére, mint belső tartalmára nézve igazán becses lesz, méltó arra, hogy a mi közönségünk szivesen fogadja tőlünk, némi viszonzásképpen az ő jóságának, melylyel munkánkban mindig hiven segitett.

A *Budapesti Napló* valamennyi előfizetőjét biztositja a Mannheimi Biztositó Társaság magyarországi képviselőségénél baleset által okozott elhalálozás, vagy baleset által okozott rokkantság esetére 2000 korona erejéig. A biztositás egész költségét a kiadóhivatal fedezi és ugy a *Budapesti Napló* régi előfizetői, mint az ujonnan belépők jogérvényes biztositási kötvényt kapnak 2000 korona erejéig.

FŐVÁROS.

(*) **A polgármester a városi könyvtárban.** *Halmos* János polgármester ma délután megszemlélte a székesfővárosnak a központi városháza épületében elhelyezett könyvtárát. Mintegy másfél órát töltött ott a polgármester dr. *Toldy* László főleváltáros kalauzolása mellett s őszinte elismerését nyilvánitotta azért, hogy a 20.000 kötettel biró könyvtár a legtökéletesebb szervezéssel és berendezéssel bir s a katalógusa kifogástalan. A polgármester örömmel nyilvánitotta ki, hogy mindez szeriőlött kellemesen lepte meg, mert már is világosan látható, hogy ez alapja egy nagy, hatalmas fővárosi közkönyvtárnak. Megmutatta Toldy László főlevéltáros a polgármesternek ezt a rendkivül érdekes lapgyüjteményt is, amelyet a világ minden részéből szedtek össze, *Kossuth* Lajos halálakor, *Erzsébet királyné* meggyilkoltatásakor s a *király* jubileuma alkalmából. Ez a gyüjtemény huszonöt óriási kötetre rug s 50—100 év mulva megbecsülhetetlen értékü forrása lesz a történetirásnak. Távozásakor a polgármester a legnagyobb elismerését fejezte ki a főlevéltáros előtt.

(*) **A kávés-ipartársulat felebbezése.** A budapesti kávés-ipartársulat terjedelmes felebbezést nyujtott be a székesfőváros tanácsához a közgyülés ama határozata ellen, melyben kimondotta, hogy az ipartársulati tagság a kávéházi iparengedély elnyerésének nem előfeltétele. A felebbezésben, melyet *Némai* Antal ipartársulati elnök ma délelőtt személyesen nyujtott át *Halmos* János polgármesternek, az ipartársulat arra az álláspontra helyezkedik, hogy az ipartörvény értelmében joga van a törvényhatóságnak szabályrendelettel meghatározni azokat a feltételeket, amelyeknek előzetes teljesitése esetén az iparengedélyt kiadja; amikor tehát a szabályrendelet a kötelező társulati tagságot feltétel gyanánt szabja meg, törvényadta jogával él, és nem helyezkedik ellentétbe a törvénynek egy másik — a közgyülési határozat alapjául szolgált — rendelkezésével. *Halmos* János polgármester átvéve a felebbezést, kijelentette, hogy annak tartalma az ő nézetével is találkozik és azért azt a kereskedelmi miniszterhez pártolólag fogja felterjeszteni.

(*) **A vásárcsarnokok költségvetése.** Ma délután külön ülésben állapitotta meg a vásárcsarnok-bizottság a vásárcsarnok-intézmény jövő évi költségelőirányzatát *Radocza* János fővárosi bizottsági tag elnöklése mellett. A hosszu ideig tartott tanácskozás eredménye a következő: A vásárcsarnokok 1902. évi *kiadását* 578.793 koronában állapitották meg; tavaly a kiadás 535 055 korona volt. A *bevételt* 1,094.533 koronára irányozták elő, mig tavaly a bevétel 994.053 korona volt. E szerint ezuttal 515.739 korona fölösleg mutatkozik.

SZINHÁZ. ZENE.

** **Küry Klára Rimaszombatban.** *Küry* Klára szombaton és vasárnap *Földesi* Sándor rimaszombati szintársulatánál vendégszerepelt a *Nebántsvirág* és *Kis szökevény* főszerepeiben. A közönség a nézőteret zsufolásig megtöltötte és mind a két estén át ünnepelte a kitünő müvésznőt.

** **Fővárosi Nyári Szinház.** Holnap, kedden Sudermann nagyhirü drámája, az *Otthon* kerül szinre. Magda szerepét *Hadrik* Anna fogja játszani, akinek ez lesz e szezonban hosszas betegsége után az első föllépte. Az operette-személyzet nagyban készül *Faragó* Jenő és *Márkus* Géza látványos operettjére, a *Budapest szépére*, amelynek egy indulóját *Konti* József szerezte.

** **Francia szinészek Londonban.** Az angol fővárosban jelenleg két francia szintársulat is vendégszerepel egyszerre. A *Coronet Theatre*ban *Réjane* asszony játszik és a *Sapho*ban, a *Becque*-féle *Párisi asszony*ban, de főként a *Szökimondó asszonyság*ban arat nagy sikereket. Sarah *Bernhardt*, akinek ezuttal kiváló jó társulata van, amelynek az élén *Coquelin* áll, eddigelé csak az *Aiglon*ban játszott, de ebben aztán *harminckétszer* egymásután, minden este zsufolt ház előtt. Francia darab Londonban ilyen nagy sikert még nem aratott, mert a szenzációs *Toscát* is csak huszonegyszer játszották az angol közönség előtt.

** **Jótékonyczélu előadás Szolnokon.** A *szolnoki* szinházban vasárnap este végzett szinilskolai növendékek eljátszották *Felhő Klárit* a Damjanich-szobor-alap javára. Az előadásnak nagy sikere volt. A szereplők közül *Palugyai* Vilma mellett nagyon tetszett *Sellő* Paula, aki Rokkáné szerepében figyelemreméltó tehetségéről adott számot. Kerekes Antónia, Pethő Stefike és Pápai Lajos játékának szintén része volt a sikerben.

** **Mascagni Amerikában.** *Mascagni* egy kilencven tagból álló filharmoniai zenekarral legközelebb amerikai körutra indul, ahol két hónapon keresztül hangversenyeket fog rendezni Amerika nagyobb városaiban *Mascagni* erre az utra feleségét és gyermekeit is elviszi. A fiatal olasz mester egy izben, 1889-ben, már volt Amerikában s akkori körutjáról egy olasz ujság tudósitójának ezt mondta:

— Negyven nap alatt negyvenkét hangversenyt adtam! A körut vége felé annyira fel voltak korbácsolva idegeim, hogy éjjelenkint rémes álmaim voltak. Mindig azt álmodtam, hogy nagy közönség várja megjelenésemet, én pedig hiába igyekezem felöltözni, nem tudok elkészülni vele. A 80.000 dollárt, nyolc heti hangverseny-körutom tisztelet-diját, elutazásom előtt letétként helyezi imprezárióm egy helybeli bankba.

Mascagni elmondta továbbá, hogy most *Sardou*: *Gyülölet* cimü drámája után készült operaszöveg megzenésitésén dolgozik. *Vestília* cimü dalmüve készen van, de csak évek mulva fog szinre kerülni. Ugy mondják ugyanis, hogy *Verdi* kevéssel halála előtt azt tanácsolta *Mascagni*nak, hogy néhány évig hevertesse müvét, mert — ma még aligha értenék meg.

** **Pályázat a szegedi szinházra.** Szegedről táviratozza tudósitónk: A tanács ma adta ki a szinházra a pályázatot 1902. juniustól 1905. juniusig terjedő bérletre. A pályázati határidő augusztus elseje.

** **Városligeti Szinkör.** A Városligeti Szinkörben estéről estére tetszés mellett kerül szinre *Feld* Mátyás bohózata, az *Ocska brigadéros*. A vendégeknek, *Sziklai* Kornélnak és *Láng* Etelnek a többi szereplővel együtt nagy a sikere.

Három szinház.

Budapest, julius 1.

I.

Vigszinház.

A *Vigszinház* nézőterére is ráborult a nyári pihenő csöndje s a szinházi krónikástól már szinte elvárja mindenki, hogy oda bigygyeszsze az évad végére a hagyományos kis epilógust.

Hát kezdjük egy axiomával: a szinházak sorsa éppen ellenkező az asszonyokéval. Az asszonyokról megirta valaki, hogy közülök csak az az igazán boldog, akinek nincs — története. Ennek a szellemes igazságnak éppen az ellenkezője áll a szinházakra: az igazán boldog szinház az, amelynek minél tarkább, minél változatosabb és minél mozgalmasabb az élete.

Csak az unalmas szinházaknak nincs történetük s az unalom a szinház halála. A legbiztosabban megöli azokat.

Ez után a kis előljáró után a *Vigszinház*at egész bizvást a legboldogabb szinházak közé sorozhatjuk. Mintha üdvöskéje lenne, minden évadjának megvan a maga mozgalmas története s ha egy-egy darabját bukás éri is, egy-egy ilyen bukásnak a sötét hátteréből mint szines tüzek ragyognak ki a sikerek fénykévéi.

A *Vigszinház* ez idei évadjára egy magyar szerzőnek a kimagasló alkotása üti rá a bélyeget. Bátran nevezhetjük el a szinház ez idei szezonját az *Ocskay brigadéros* évadjának, mert ez a darab volt az, amely ugy irodalmi, mint pénztári szempontból a legritkább sikerek közé küzdötte fel magát.

Ez a siker a *Vigszinház* kétségtelen dicsősége.

De szerencsés évadja volt a Lipót-körüti szinháznak egyébként is, mert az, aki ismeri a szinházak belső életét, jól tudja, hogy az 1900—1901-iki szinházi évad nem tartozott a szinpadi Muzsa kövér évei közé s a *Vigszinház* ennek dacára erkölcsi és anyagi haszonnal zárta be.

Ebben is, természetesen, nagy része van az *Ocskay brigadéros*nak, ami kétszeresen örvendetes, mert bizonyságául szolgál annak, hogy a hazai drámairodalomnak is van *szinházfenntartó* ereje.

Az *Ocskay brigadéros* után a következő darabok érték el a legtöbb előadást: *Coralie és Tsa* (34), *A tartalékos járj* (26), *A titkos rendőr* (21), *A kis mama* (19), *A feleségem nem sikkes* (17), *Énekek éneke* (12), *A farkas* (11).

Az évad statisztikája szerint *tizenhat bemutatója* volt a *Vigszinház*nak s a régibb darabok közül *kilenc* szerepelt a müsoron. Ezek a darabok *husz* szerző tollából eredtek. A szerzők közt volt 12 francia, 6 magyar, 4 német, 2 olasz és 1 angol. A 326 előadás közül 207-et töltöttek be az idegen szerzők 19 darabbal, 119-et pedig hazai szerzők 6 darabbal.

A tantièmek dolgában is alig volt még esztendeje a *Vigszinház*nak, amely kedvezőbb lett volna a hazai irókra nézve, mint az idei. Kifizetett a *Vigszinház* 37.033 korona 11 fillér szerzői jutalékot; ebből magyar szerzők 24.792 korona 49 fillért, az idegen szerzők 12.240 korona 62 fillért kaptak. A magyar szerzőknek tehát éppen kétszer annyi tantièm jutott, mint az idegeneknek.

Jótékony és hazafias célokra, (ez utóbbiak közt a *Vörösmarty*-szoborra) a *Vigszinház* 8235 korona 19 fillért adott.

Minden tekintethen eredményes évadra tekinthet tehát vissza a *Vigszinház*.

Hiányos lenne ez a kis beszámoló, ha meg nem emlékeznénk arról, hogy a *Vigszinház*-nak ezt az évadját nevezetessé fogja tenni minden időkre a szinház annaleseiben, hogy *Jászai* Mari a tagjai közé tartozott. A nagy tragikának néhány fényes müvészi alkotása ragyogta be a vig Muzsának épitett ezt a hajlékát s most, hogy a müvésznő visszatért a *Nemzeti Szinház*-ba, a *Vigszinház*, mint büszke emléket őrizheti azt, hogy *Jászai* Mari müvészete az ő deszkáit is megszentelte.

(M—s.)

EGYESÜLETEK.

(Az ujságirók egyesületéből.) A budapesti ujságirók egyesülete segitőalap igazgatótanácsának ma délután *Hoitsy* Pál elnöklete alatt ülése volt. *Cziklay* Lajos alelnök bejelentette, hogy a Szamaritánus-egyesület 100 koronát és Makó Lajos, a fővárosi nyári szinház igazgatója az első előadás jövedelméből 100 koronát juttattak a segitőalapnak. Az adományokért hálás köszönetet szavazott az igazgató-tanács. A mai ülésen az igazgatótanács 700 korona segélykölcsönt és 130 korona segitséget szavazott meg.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Véső és ecset.** *Zórkoczy* Gyulának, a vidéki zsurnalisztika egyik kitünő munkása, a Zólyom és Vidéke szerkesztőjének *Véső és ecset* cimü munkája mostanában hagyta el a sajtót. A csinosan kiállitott könyv szerzője azt tüzte célul, hogy a képzőmüvészetek iránt való érdeklődést azokban is felkeltse, akik eddig vakon mentek el a nagy alkotások mellett. Zórkoczy könyve tehát első sorban a képzőmüvészeti ismeretek népszerüsitésére törekszik s ezt a feladatot mindvégig kitünően oldja meg. Könyvének első részében a képirás és a szobrászat teknikájával foglalkozik, a második részben pedig a legrégibb kortól napjainkig áttekinthető, világos modorban tárgyalja a festészet és szobrászat történetét.

○ **Tátra-Kalauz.** A Tátravidék ma már világhirü: nemcsak egészséget ad, de fenséges gyönyöröket is páratlan panorámájával. A magyar közönség azonban még mindig nem méltányolja hazai vidékeink e legszebbikét kellőképpen, talán, mert nem ismeri eléggé. Dr. *Szontágh* Miklós *Tátra-Kalauza*, amely most teljesen átdolgozott második kiadásban jelent meg dr. *Jármay* László javitásával, minden képzelhető kérdésről bő információkat nyujt az egész Tátravidékről és a tátrafürdőkről. Térképek, statisztikai adatok, utmutatások, a természetrajzi és történeti tudnivalók, végre a nyaraló és turista szükséges tudnivalói együtt vannak benne. A szépen kötött, hasznos könyvet Singer és Wolfnerék adták ki, ára vászonkötésben 2 korona.

○ **Az Olosó Könyvtárban**, a *Gyulai* Pál által szerkesztett eme válaszlékos gyüjteményben, ismét egy csomó uj füzet jelent meg. Az egyik kötet Vörösmarty beszélyeit és regéit adja. Három kötet költői müfordítást is ád a vállalat ezuttal: A *makrancos hölgy* Shakespearetől Lévay József forditásában (1201—04. sz.), Schillertől *Tell* Vilmost Palmer Kálmán forditásában (1215—17. sz.), Lenautól *Faust*, Szomory Károly forditásában (1212—14. sz.) Sudermann *A kivánság* cimü beszélyét *Voinovich* Géza forditotta. *Einhard* krónikásnak *Nagy Károly elete* cimü krónikája, a legbecsesebb kutforrás Nagy Károlyról. A másik bennünket még közelebbről érdeklő munkát *Fraknói* Vilmos teszi közzé: *Egy pápai követ Mátyás udvaránál*. Minden egyes száma 20 fillér. Az 1200 szám három sorozatban csinos vászonkötésben is kapható 40 kötetes sorozatonként 100 koronáért.

○ **A királyi itélőtáblák felülvizsgálati tanácsainak elvi jelentőségü határozatai.** (IV. kötet. 1899—1900. Összegyüjtötte és összeállitotta: Dr. *Térfi* Gyula, a királyi igazságügyminisztériumban alkalmazott budapesti királyi törvényszéki biró. Kiadja a Franklin-társulat. Budapest, 1901.) Abban a nagyszabásu irodalmi vállalatban, amelyet a Franklin-Társulat a sommás törvény életbeléptetése után a felülvizsgálati birőságok határozatainak megismertetése céljából megindított, most jelent meg a királyi táblai felülvizsgálati határozatok gyüjteményének IV. kötete. A most megjelent IV. kötet az összes királyi itélőtáblaknak 734 határozatát tartalmazza, nemcsak összegyüjtve, hanem szakszerüen, szigoru lelkiismeretességgel és könnyen áttekinthető módon feldolgozva. A vaskos

kötet terjedelme 58 iv, CXIV és 791 lap. Ára a Franklin-Társulatnak közismeretü diszes nyomdai kiállításában és erős, csinos vászonkötésben 14 korona.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A pestvidéki törvényszék** elnöke, *Szeyfried* József julius 1-től két hónapi szabadságra ment, ezen idő alatt — és pedig augusztus 5-éig *Rónay* Kamill, augusztus 5-től e hó végéig pedig *Verebély* Ignác táblabirák végzik az elnöki teendőket. A két hónap alatt hetenként csupán kedden és csütörtökön tartatnak büntető-, pénteken pedig polgári tárgyalások.

Takács Zoltán bandája.

— *Itélet.* —

Kétheti tárgyalás után ma hirdette ki a budapesti büntetőtörvényszék az itéletet Takács Zoltán és társainak pénzhamisitási ügyében. A letört demagógot és vegyes társaságát érdemük szerint sulyosan büntette a biróság. Takács Zoltán *hét esztendei fegyházat* kapott, társait pedig kettőtől hat esztendeig tartó fegyházbüntetésre itélte a törvényszék. Takács Zoltán jól sejtette előre, hogy milyen büntetés vár reá. Mikor a törvényszék itélethozatalra visszavonult, Takács fanyar mosolylyal arcán odaszólt a védők felé:

— No, én olcsón nem viszem el. Hét esztendőre el vagyok készülve. De nekem mindegy, akárha tiz évre is itélnek el. Tudom, hogy én ki nem töltöm. Csakhamar bekerülök én a tébolydába.

Néhányan vigasztalni kezdték, hogy jobb dolga lesz a fegyházban, mint volt a börtönben.

— Az igaz — vágott közbe élénken Takács. Nem is hiszik az urak, milyen borzasztó rossz a koszt. Sokszor napokig nem eszem, mert undorodom tőle, bár olyan éhes vagyok, mint egy farkas.

Najd némi gondolkodás után azt kérdezte, hogyan irnak róla a lapok. Különben — ugymond — ugyis tudom, hogy lecsépelnek. Takács Zoltán bandája! Elég hangzatos cim, de esküszöm, hogy nem felel meg a valóságnak, mert a banda már megvolt, amikor én beléptem ...

De megnyilt a tanácskozó-terem ajtaja és ki jött a törvényszék. *Lenk* elnök nagy csendben hirdette ki az itéletet.

A törvényszék bünösöknek mondotta ki dr. *Takács* Zoltánt, *Oravetz* Jánost, *Csapó* Józsefet, *Gallai* Imrét, *Varj* Alajost, *Bálint* Ferencet, *Gruber* Istvánt, *Halász Szabó* Sándort, *Halász Szabó* Imrét a büntetőtörvénykönyv 203. §. 1. pontjába ütköző pénzhamisitás büntettében mint tettestársakat s ezért dr. *Takács* Zoltánt *7 évi fegyházra* (kitöltve 6 hónap), *Oravetz* Jánost *6 évi fegyházra* (kitöltve az elszenvedett vizsgálati fogság által 6 hónap), *Csapó* Józsefet *6 évi fegyházra* (kitöltve 6 hónap), *Gallai* Imrét, *Varj* Alajost *5—5 évi fegyházra* (kitöltve Gallainál 3 hó, Varjnál 6 hét) *Bálint* Ferencet *4 évi fegházra* (kitöltve 4 hó), *Gruber* Istvánt *3 évi 6 havi fegyházra* (kitöltve 3 hét), *Halász Szabó* Sándort *3 évi fegyházra* (kitöltve 6 hó), *Halász Szabó* Imrét *2 évi és 6 havi fegyházra* (kitöltve 6 hó), — bünösöknek mondotta ki s elitélte továbbá a törvényszék a *pénzhamisitás büntettében mint bünrészeseket*: Özv. *Korda* Gergelynét *2 évi börtönre* (kitöltve 3 hét), *Petyo Horváth* Jánost *2 évi börtönre*, *Kocsis* Imrét *1 évi börtönre* (kitöltve 3 hét), *Vida* Józsefné született Kállay Rozát *1 évi börtönre*, ifj. *Halász Szabó* Ferencet *8 havi börtönre*, *Kiss* Lajost, *Kiss* Lajosnét, *Helyes* Károlyné, született Lehner Marit, özv. *Csapó* Józsefné, szül. Erdélyi Erzsébetet, *Tóth* Mihályt, egyenkint *6—6 havi börtönre*. Ellenben *Varj* Jánost, *Erdélyi* recte Csapó Etelt, akit dr. *Bródy* Ernő védett, és *Sziráki* Albertet felmentette a vád alól. Idősb Halász Szabó Ferenc, Alexi Traján János, Halász Szabó János (szentesi), Halász Szabó István, Stuhl Fülöp, Bálint József, Varj Jolán, R. Szabó János, Cz. Csaplár Péter, Varj Alajosné, Korik János és Halász Szabó János (sárospataki) ellenében, akik ellen az ügyész a vádat elejtette, a törvényszék *beszüntető határozatot* hozott.

A büntetés kiszabásánál a törvényszék enyhitő körülményül vette a vádlottak büntetlen előéletét. Takácsnál beismerő vallomását, Csapónál s Gallainál azt a körülményt, hogy a pénzhamisitásban eleintén résztvettek de utóbb mégis abbahagyták.

Dr. *Etter* kir. alügyész sulyosbitásért felebbezett Takács, Oravetz, Csapó, Gallai, Bálint Ferenc, Kocsis Imre, Kiss Lajos, Kiss Lajosné, Petyó Horváth János, özvegy Csapó Józsefné született Erdélyi Erzsébet, Helyes Károlyné született Lehner Mari, ifjabb Halász Szabó Ferenc terhére, továbbá azért, mert a törvényszék özvegy Korda Gergelyné büncselekményét az ügyészi vádinditványtól eltérőleg minősitette. Varj János felmentése ellen szintén felebbezett. De felebbeztek az összes elitéltek s védők is az itélet kiszabása s a büntetés kimérése miatt. Csak kettőre nézve lett jogerős a felmentő itélet: Csapó recte Erdélyi Etelkára és Sziráki Albertre. Az ügyész előterjesztésének, hogy a törvényszék nyomban helyezze vizsgálati fogságba *Varj* Alajost a reá kimért büntetés sulyosságánál fogva, — a biróság nem adott helyt s Varj Alajost továbbra is szabadlábon hagyta.

SPORT.

*** **Király-lövészet.** A Polgári Lövészegyesület tegnap tartott dijlövészetén a következők nyertek dijakat:

A versenycéltáblán: Wirth Károly, Belházy Jenő, Gravatsch Tivadar, Ráthonyi Zoltán, Zintl János, Gróf A. Portia, Facht Márton, Mikolik Gyula, Jellenek Antal, Arnold Róbert, Kotschy Erich, Vándory József.

A pisztolycéltáblán: Rákossy Gyula, Dittl Ágoston, Jellenek Antal, Wirth Károly, Gravatsch Tivadar, Vándory József, Birdner Konrád, Hammersberg Géza, Belházy Jenő, Herzogh Péter, Gersich Lajos, Fellner Károly, Kotschy Erich, Járitz András, Mikolik Gyula, Kormos Gyula, Jakobovits György, Léderer János.

A vadászcéltáblán: Dittl Ágoston, Ráthonyi Zoltán, Jellenek Antal, Wimmer Károly, Gersics Lajos, Belházy Jenő, Mikolik Gyula, Rátonyi Zoltán, Kotschy Erich, dr. Kovács Aladár, Wenzel Tivadar.

A 150 méter távolságu versenycéltáblán: Gravatsch Tivadar, Wirth Károly, Gróf A. Portia, Zintl János, Belházy Jenő, Rátonyi Zoltán, Mikolik Gyula, Arnold Róbert, Jellenek Antal, Fecht Márton.

A *35 méter távolságu pisztolycéltáblán*: Dittl Ágoston, Vándory József, Gravatsch Tivadar, Wirth Károly, Kotschy Erich, Rákossy Gyula, Jellenek Antal, Járitz András, Birdner Konrád, Gersics Lajos.

A *150 méter távolságu céltáblán legtöbbet talált*: Wirth Károly, Gróf A. Portia, Zintl János, Gravatsch Tivadar, Belházy Jenő, Pártos Gyula, Rátonyi Zoltán, Jellenek Antal, Arnold Róbert, Mikolik Gyula.

A *150. m. táv. céltáblán középlövésekre*: Belházy Jenő, Wirth Károly, gróf A. Portia, Pártos Gyula, Kormos Gyula, Fecht Márton, Zindl János, Rátonyi Zoltán, Gravatsch Tivadar, Arnold Róbert.

A *pisztolycéltáblán legtöbbet talált*: **Wirth Károly, Dittl** Ágoston, Gravatsch Tivadar, Rákossy Gyula, Vándory József, Jellenek Antal, Járitz András, Hammersberg Géza, Herzogh Péter, Fellner Károly.

A pisztolycéltáblán középlövésekre: **Vándory József,** Gravatsch Tivadar, dr. Virosztek Győző, Belházy Jenő, Herzogh Péter, Járitz András, Wirth Károly, Jellenek Antal, Hammersberg Géza, Rákossy Gyula.

A vadászcéltáblán: Dittl Ágoston, Rátonyi Zoltán, Jellenek Antal, Gersics Lajos, Wimmer Károly, Belházy Jenő, dr. Kovács Aladár, Wenczel Tivadar, Kotschy Erich, Mikolik Gyula.

*** **Az Ilidsei lóversenybankett.** A tegnap megtartott lóversenybanketten, mely alkalomra *Kállay* Béniné *Ilidsében* lakomára hivta meg a bosnyák lóversenyeken tartózkodó magyar sportsmaneket és a bosnyák főváros előkelőségeit, egymást érték a felköszöntők. Az első felköszöntőt báró *Appel* táborszernagy mondta, megemlékezett róla, hogy Kállay Béninek a bosnyák lótenyésztés fejlesztésének emelésére célzó törekvései Ilidsében a lóversenyek meghonositására vezettek s végül nagy lelkesedés közt éltette ő felségét. Ezután *Lipthay* Béla mondott a magyar sportsmanek nevében németül lelkes felköszöntőt *Kállay* Béninére, *Rohonczy* Gida szintén a közös pénzügyminiszter nejét éltette. *Kállayné* néhány kedves szóval köszönte meg az őszinte ünneplést. Ezután *Kulovic* effendi községtanácsos és nagybirtokos mondott áldomást báró Appel táborszernagyra és az ismert bosnyák sportsman *Gjulaga Bagdadi* a magyar sportsmanekre és a versenyeket rendező Magyar Lovaregyletre. A versenyeket a Lovaregylet vezértitkára, dr. *Magyar* László intézte, a bosnyák versenyintézőség fejével, *Feszl* ezredessel, nagy megelégedésére a sportsmanvilágnak. A magyar vendégek ma utaztak el Ilidséből.

Nyilttér.

Gazdák figyelmébe!

„Magyar Olajipar Részv.-Társ." Budapesten.

Gyár: IX., Soroksári-ut 11. sz.

Városi iroda: VII., Károly-körut 3. szám.

A **„Magyar Olajipar r.-t."** felhivja a gazdák figyelmét arra a körülményre, hogy működését már megkezdte.

A **„Magyar Olajipar r.-t."** közvetlen összeköttetést akar teremteni a termelőkkel.

A **„Magyar Olajipar r.-t."** a repcét, a lenmagot, a gomborkát és a többi összes olajmagvakat közvetlenül a termelőktől akarja beszerezni.

A **„Magyar Olajipar r.-t."** a magvakat saját hivatalnokaival a helyszinen megtekinteti, átveszi és kifizeti.

A **„Magyar Olajipar r.-t."** kéri a gazdákat, hogy eladásra kerülő mindennemü olajmagvaikat — saját érdekükben — megmintázva, ajánlják fel a Magyar Olajipar részvénytársaságnak megvételre.

A **„Magyar Olajipar r.-t."** mindig a lehető legmagasabb árakat fizetheti és fogja is fizetni.

A **„Magyar Olajipar r.-t."** részére szánt levelek, minták és ajánlatok, Budapest, VII., Károly-körut 3. szám alá cimezendők.

A **„Magyar Olajipar r.-t."** minden levélre, ajánlatra azonnal válaszol.

Nyilatkozat.

Ügyfelem **Klein Zsigmond** tiszafüredi gabonakereskedő ellen a »Pesti Hirlap« f. évi junius 26-iki számában a napihirek között egy őt becsületében és kereskedelmi üzletkörében mélyen sértő nyilt közlemény jelent meg »váltóhamisító gabonakereskedő« cimen, amely közleményt nevezett lapnak állitólag Debrecenből sürgönyözték.

A debreceni összes lapoknál eljártam annak kinyomozása végett, hogy a jelzett, minden alapot nélkülöző, rosszakaratu koholmány szerzőjét megtudjam.

Eljárásom eredményeként kitünt, hogy a fenti cikkel egyetlenegy debreceni ujság sem adta ki.

Ezután rögtön közvetlenül a „Pesti Hirlap" szerkesztőségénél jártam el oly célból, hogy a cikk szerzőjét megtudjam, mire egy „Kovács" aláirással ellátott és Debrecenben feladott sürgönyt mutattak fel nekem, a cikk szerzőjéről azonban közelebbi értesitést adni nem tudtak és kijelentették, hogy **nevezettet sem mint tudositót, sem mint debreceni levelezőt nem ismerik.**

Bár a »Pesti Hirlap« f. évi junius 28-iki számában az előbbi közlemény a napihirek között dementáltatik, tekintve azonban, hogy ügyfelem **társadalmi és a kereskedelmi üzletkörben elfoglalt állásánál fogva** ezen minden kétséget kizáró és megrágalmazást célzó rosszakaratu koholmány nevezettnek eddigi **jó hirnevét és becsületét** úgy a társadalmi, mint üzleti téren mélyen sérti magán- és üzleti barátai megnyugtatása végett ügyfelem nevében kijelentem, miszerint **a fenti dementálással ügyfelem a becsületén ejtett csorbát nem tartja kiköszörültnek,** az neki elégtételt nem szolgáltatott s hogy ennek folytán nevezett a mai napon nekem megbizást adott arra, hogy a „Pesti Hirlap" szerkesztősége ellen nyomtatvány utján elkövetett rágalmazás miatt a bünügyi feljelentést megtegyem, mely megbizásnak már eleget is tettem.

Budapest, 1901. julius 1-én.

Dr. Dénes Endre
ügyvéd.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztositó-társaság.

A világ **legnagyobb és leggazdagabb** biztositó-társasága.

Vagyon 1900. december 31-én

1,687,840,168·54 frank.

Biztositási állomány 1900. december 31-én

5,914,496,829·12 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, IV., Károly-körut 26.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Bécs, julius 1. *Lukács* László pénzügyminiszter ma délután Bécsbe érkezett.

Berlin julius 1. A *Vorwärts* értesülése szerint *Schubert* tábornok, a vasuti dandár parancsnoka lesz *Thielen* miniszternek az utódja.

Osztrák-magyar-román szerződés.

Bukarest, julius 1. A képviselőház ma 62 szavazattal 9 ellenében jóváhagyta azt a szerződést, melyet a román kormány *a közönséges büntettesek kiadatása* dolgában Ausztria-Magyarországgal kötött.

Az ir képviselők ellen.

London, julius 1. Hir szerint a parlament következő ülésszakában *az alsóház mandátumainak uj felosztásáról* szóló törvényjavaslatot terjesztenek be, mely *az ir képviselők számának csökkentését* célozza.

A francia képviselőházból.

Páris, julius 1. A képviselőház ma folytatta a munkások aggkor-biztositásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását s rövid vita után elfogadta az I. cikk 1. §-át, amely az aggkor-biztositást kötelezővé teszi mindazokra a munkásokra nézve, akiknek fix fizetésük van. Vaillantnak azt az inditványát, hogy az első

szakaszt a külföldi munkásokra is kiterjeszszék, a ház elvetette, mert az előadó arra utalt, hogy a III. cikk tárgyalásánál lesz még alkalom ennek a kérdésnek a megvitatására.

Csehek és franciák.

Prága, julius 1. A *Sokol-ünnep* mai harmadik napja Karlstein várának megtekintésével kezdődött. Délelőtt 10 órakor az óvárosi városháza nagy üléstermében átnyujtották Páris városának ajándékát, egy gyönyörü sèvres-i vázát, mely alakjára és művészi kivitelére hasonló ahhoz, amelyet Loubet elnök a cárnak ajándékozott franciaországi látogatása alkalmával. *Dausset*, a párisi községtanács elnöke az ajándék átadása alkalmával ujból kifejezte honfitársainak hálaját a rendkivül barátságos fogadásért, biztositotta Prága városát és a cseh népet a francia nép rokonszenvéről és azt mondta, hogy ezeknek a barátságos érzelmeknek már a multban van alapjuk. Csehország egyik királya Luxemburgi János Franciaország érdekeiért a csatamezőn vérzett el, egy másik király IV. Károly nemcsak Csehországnak, hanem Franciaországnak is nagy jótevője volt. Dr. *Srb* polgármester megköszönte Páris városának gyönyörü ajándékát. Délután ismét tornaverseny volt, amely késő estig tartott; ezuttal főképp lovon végeztek gyakorlatokat. Este a Belvedere-vendéglőben bucsuösszejövetel volt. A párisi községtanács kiküldöttjei ½8-kor a Fekete Ló-szállóban lakomát adtak. 10 órakor a Zsófia-szigeten estély volt. Holnap délelőtt a párisi küldöttek koszorut tesznek a Károly-emlékszoborra. A délutáni és esti vonatokkal már sok vendég elutazott.

A francia egyesületi törvény.

Páris, julius 1. A hivatalos lap holnap közölni fogja az egyesületi törvényt *Waldeck-Rousseau* miniszterelnök rendeletével együtt, melyben megállapittatnak azok a feltételek, amelyek alatt a kongregációk autorizációja iránti kérvények benyujtandók. Ezek a kérvények a püspökök által jóváhagyott statutumokkal felszerelve, a belügyminiszteriumhoz intézendők és tartalmazniok kell a kongregációk célját, vagyonuk felsorolását és tagjaik lajstromát. A kongregációknak továbbá el kell vállalniok azt a kötelezettséget, hogy alávetik magukat a rendes bíróságoknak.

Páris, julius 1. A kamara délutáni ülésén *Allemane* inditványt nyujtott be az összes kongregációk azonnali eltörlése és javaik elkobzása iránt és inditványára a sürgősséget és az azonnali tárgyalást kérte. *Waldeck-Rousseau* miniszterelnök kijelentette, hogy e kérdésben már kifejezte nézetét az egyesületi törvény tárgyalása folyamán benyujtott hasonló inditvány alkalmával és nem akar ismét belemenni a vitába. A sürgősséget ezután 375 szavazattal 130 ellenében elvetették. *Lafferre* az 1810. évi törvény eltörlését követeli, mely a keresztény tanitás rendjének tagjait felhatalmazza az iskolai oktatásra és inditványának sürgős tárgyalását kérte, ezt azonban 302 szavazattal 205 ellenében elvetették. Az ülés folyik.

Róma, julius 1. Vatikáni körökben azt hiszik, hogy a pápa nem fog ujabb iratot közzétenni az uj francia egyesületi törvény tárgyában, mert abban a nézetben van, hogy erre vonatkozó gondolatait Richard érsekhez intézett levelében teljesen kifejezésre juttatta.

A khinai bonyodalom.

Sanghai, julius 1. *Ceng* márki táviratot kapott Szinganfuból, amely szerint az özvegy császárné értesitette a nagytanácsot, hogy *ezentul Peking helyett a hünani tartományban lévő Kaifoengfu lesz az ország fővárosa.* Az özvegy császárné *nem akar visszatérni Pekingbe*, mert attól tart, hogy ott csellel fogságba vetik.

London, julius 1. A Reuter-ügynökség jelenti Jokohámából tegnapi kelettel: Az itteni lapok szóuli levelezői tudósitásaikban egyhangulag annak a nézetüknek adnak kifejezést, hogy *a legutóbbi zavargásokat a francia hittérítők és az általok megtérített bennszülöttek okozták* s hogy ujabb zavargásoktól kell tartani.

A Balkán-liga.

London, julius 1. A *Morning Leader* egyik munkatársa megintervievolta *Nikita* montenegrói fejedelmet, aki *valótlannak* mondta azt a hirt, hogy Montenegró Törökország ellen *Balkán-ligát* akar szervezni és hozzátette, hogy *ő Konstantinápolyt tekinti a Balkán fővárosának* és meg van győződve, hogy Montenegró politikájának ezen az alapon kell mozognia. A fejedelem végül kijelentette, hogy közte és a szultán között semmiféle differencia sem merült föl.

A délafrikai szabadságharc.

Brüsszel, julius 1. Itt nagyszabásu utcai tüntetések folytak le a boerok mellett. A tüntetés az Alhambra-helyiségben kezdődött, mely *Chamberlain* tulajdona. A Budapesten is járt *De Wet* és dr. *Valentin* beszédei óriási hatást gyakoroltak. A vendégek ezután sétakocsizást tettek. A lelkesedés annyira fokozódott, hogy *a lovakat kifogták a kocsiból* és ugy huzták a vendégeket az egész városon keresztül.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, julius 1. Bécsi községi sorsjegyek huzása. A *400.000 koronás főnyereményt* a 338/61. szám nyerte, 40.000 koronát nyert a 2436/75. szám, 10.000 koronát 762/56. szám.

Bukarest, julius 1. A kamara mai ülésén a kormány előterjesztette a nemzeti bankkal kötött és a bank közgyülése által tegnap elfogadott egyezményt, amely szerint a bank a kormánynak a regáljogok 622.000 frankot meghaladó feleslegéből 15 millió frank előleget nyujt. A kormány engedélyezi a banknak a szabadalom meghosszabbitását 1930-ig, valamint az érczalap esetleges időleges redukcióját 40-ről 33%-ra. Az utóbbit azonban csak kivételes esetekben és a kormány előzetes jóváhagyásával.

New York, julius 1. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben 8.7/8. (8.15/16). juliusra 8.66 (8.58). Októberre 7.59 (7.51). New-Orleansban helyben 8.5/8. (8.3/16). — *Petroleum:* Stand white New Yorkban 6.90 (6.90). Stand white Philadelphiában 6.85 (6.85). Rafined in Cases 7.90 (7.90). Credit Balances at Oil City 1.05 (1.05). — *Zsir:* Western steam 8.90 (9.—). Rohe és Brothers 9.— (9.10). — *Tengeri* irányzata engedő. — Juliusra 48.3/4 (48.—). Szeptemberre. 49.5/8 (49.3/8). — Okt.-re 49.7/8. (—.—) *Buza* irányzata gyenge. — Piros őszi helyben 74.1/8 (74.1/8). Juliusra 72.1/4 (72.5/8). Szeptemberre 71.3/4 (72.3/8). Októberre 72.1/8 (72.3/4). Dec.-re 73.1/2 (74.1/8) Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.1/4 (1.1/4). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 6.1/16 (6.1/16). Juliusra 5.— (—.—). Októberre 5.20 (5.25). — *Liszt:* Spring Wheat cears 2.75 (2.75). — *Cukor:* 3.9/16 (3.9/16). — *Ón:* 27.95 (28.22). — *Réz:* 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, julius 1. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata gyenge. Juliusra 64.3/4 (65.1/2). Szept.-re 65.3/4 (—.—). *Tengeri* irányzata engedő. — Juliusra 44.1/2 (48.3/4). — *Zsir:* Juliusra 8.60 (8.65). — Szeptemberre 8.67 (8.75). — *Szalonna* short clear 8.45 (8.40). — *Sertéshus:* Juliusra 14.55 (14.02). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

B. Á. *Zsámbék.* Ambrózy: Méhészet. (6 korona.) Dömötör: Méhtenyésztési Kalauz. (2 korona 40 fillér) Neiszer: Méhészeti tanácsadó. (2 korona) Prónay: Az okszerü méhészet tankönyve. (1 korona.) Sötér Kálmán: A méh és világa. (20 korona) Singer és Wolfner könyvkereskedésében megrendelheti.

Z. A. *T.-Németi.* Méltóztassék a folyamodványt az Országos Honvédsegélyző Egylethez (VIII. Rökk Szilárd-utca 17. sz.) küldeni.

Kecskemét. A kérvény Kállay Béni közös pénzügyminiszterhez intézendő. A horvát és szerb nyelveket megkivánják.

D. J. *Mező-Bánd.* Kertész Tódor nagykereskedésében (Szervitatér) megkaphatja.

Bábolna. Igen, 1891—92. években volt kolera Budapesten.

Sz. P. F. 1 Igen, közlekedik, de csak a Szép Ilonától Budakeszig. Addig viliamos koosi közlekedik. 2. Pesten nincs olyan állomás. 3. Minden két órában, de a villamos folyvást. 4. Egész napra, este 7 óráig bezárólag 24 korona.

Egy kálvinista. Vizsgáltassa meg az illetőt dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanárral (Sándor-utca 10.) s annak a tanácsa alapján vigye fürdőre. Speciális női fürdőhely Szliács, orvosa dr. Grünwald.

170.149. sz. előfizető. *Szeged.* Budapest a „fő- és székváros“ cimet 1892. évben kapta a királytól.

V. D. Spirituszszal tisztithatja meg.

K. Pál *Eger.* A kereskedelmi miniszteriumnál tessék megsürgetni a kiállitási érmet.

F. L. *H.-Mád.* 1. Igen, följelentheti a kerületi postaigazgatóságnál. 2. Nagyságos cim illeti meg. 3. Megbüntetik érte.

Magyaritó. 1. Nemcsak kérheti, de a szülőnek is kell kérnie. 2. Nem kell beszerezni, azt a polgármesteri hivatalban reáirják a folyamodásra 3. A polgármesteri hivatalhoz, de a belügyminiszterre cimezve adandó be.

K. S. *Ekecs.* A honvédelmi miniszterhez menjen audienciára, akkor esetleg megkaphatja a halasztást, tekintettel a tanulmányaira.

176.094. sz. előfizető. Ha megirja, hogy mire vár választ szivesen felelünk.

Szatmári előfizető. Akármelyik orvos szivesen megvizsgálja a dolgot.

Mágocs. Nem érinti a társadalmi tisztességet.

Soh. M. *Budapest.* Nem szolgálhat államköltségen, de 348 koronáért kinostári élelmezést, tegyverzetet és ruhát kaphat. Ez összeget negyedévi előleges részletekben kell befizetni.

Gy. B. *Budapest.* 1. Ha megvan a szülői beleegyezés és testileg alkalmas, fölveszik. 2. A tengerészethez már szigorubban válogatják meg a besorozandókat, mert a szolgálat jóval nehezebb, mint bármely más fegyvernemnél. 3. Egész bizalommal folyamodhatik.

B. I. *Ér-Tarcsa.* Legjobb, ha a budapesti felső ipariskolába (VIII. Népszinház-utca 8.) adja a fiut. Ott minden protekció nélkül beveszik, ha annak idején beiratkozik. Az ipariskolában nincs konviktus, tehát mindenki bejáró. Méltóztassék az igazgatósághoz fordulni egy levelezőlapon, szivesen küldenek értesitőt.

Kiszolgált tengerész. Mutassa be az illetékes hadkiegészitő parancsnokságnál a belügyminiszteri engedélyt eredetben, akkor kiigazitják a katonakönyvét.

H. P. *Nyustya.* Beiratkozhatik még a tanfolyamra, a belügyminiszter vonatkozó rendelete érvényben van.

M. A. R. Külön szaklap, mely ezeket a pályázatokat hozná, nincsen. Egy-egy napilap néha tesz róla említést, de ez igen ritka dolog. Legcélszerübb, ha magánuton tudakozódik vagy pedig a hirdetések közt ajánlja magát ilyen alkalmaztatásra.

Indóház 1403. Csak a pénzügyminiszter engedélyével hallgathatja a tanfolyamot. Legjobb könyv: Bochkor állami számviteltana. Minden könyvkereskedésben megkaphatja.

Radius. Méltóztassék a Technologiai Lapok szerkesztőségéhez fordulni, VII. Egri-ut 8.

L. K. A két dolog nem foglalható össze. Az illető akkor zárja be az üzletét, amely napon akarja, a vasárnapi munkaszünet áthágásáért azoban megbüntetik. Sorsjegyéről legközelebb.

164.943. Huszonöt koronáig tartoznak elfogadni koronát is, forintokat is.

S. A. *Érsekujvár.* A központi statisztikai hivatal még nem készült el a népszámlálás anyagával. Őszkor ismételje meg a kérdését, akkor már megbizható számadatokkal válaszolhatunk

P. D. Altiszti állásért folyamodhatik elemi iskolai bizonyitványokkal is, de ha segédtiszt akar lenni, akkor csak négy középiskolával folyamodhatik, tanfolyamot kell hallgatni és vizsgázni.

R. H. *Marosvasárhely.* 1. Mindenféle szerelmi levelezőben megtalálhatja az u. n. bélyegnyelvet. 2. Lehet mérnök, gépészmérnök, vegyész stb. 3. Nem teheti le. 4. Igen, felszabadithják.

Valóság. On nagyon fiatal ember lehet még, különben nem hinné erről a kéziratról azt, hogy nekünk való. Rut banalitások vannak benne. Ez a novella rossz vicc.

H. H. Otthon irók és hirlapirók köre VII., Dohány-utca 76.

F. J. *Temes-Remete.* Igen, megtagadhatják. Az indokolás a pénzügyigazgatóság dolga.

K. A. *Turdossin.* VI., Nagy János-utca 17/a.

S. M. *Várpalota.* Nem ismerjük azt a szót. Tessék világosabban kiirni.

Sorsjegyek.

Régi előfizető. *Miskolcz.* 1861. évi 5643—7. számu milanói sorsjegyét 49 lira nyereménynyel huzták ki; a többi nem nyert.

H. 405—30., 405—36. és 405—37. számu Bazilika-sorsjegyeit 12 korona nyereséggel huzták ki, a többi nem nyert.

E. S. A huzás jegyzéke már megjelent; kérje levelezőlapon a Magántisztviselők Országos Egyesületétől.

E. I. 1. Méltóztassék megirni, milyen betüje van a sorsjegyeknek s ujra felsorolni a számaikat, akkor szivesen utana nézetünk. 2. A kolozsvári sorsjegykezelőséghez tessék fordulni. 3. A székesfőváros tanácsának tanügyi osztályánál (Központi városháza) megmondják. 4. Pozsonyban.

A. S. *Alsó-Rákos.* Gondoskodtunk róla, hogy a kivánt sorsolási lapot megkapja.

N. A. *Szombathely* és **Budai előfizető.** Már megvolt a huzás junius 1-én.

M. S. *Ecséd.* 1. 122·75—123·75 forint. 2. 90—91 forint.

Sch. B. *Agárd.* Magyar Vöröskereszt sorsjegye (2538—12) 13 koronát nyert, a többit nem huzták ki.

167.111. sz. előfizető. 4 koronát nyert.

If. B. J. *Bajmok.* Mind a kettő 13—13 koronát nyert.

H. K. *Kis-Czell.* 6986—16. számu Jósziv-sorsjegyét 4 koronával huzták ki.

V. A. Az osztálysorsjáték igazgatóságához (IV., Esküter) tessék fordulni.

G. J. *Makó.* 1. A huzás már megtörtént, de sorsjegye nem nyert. 2. Az a sorsjegy már értékét vesztette. Ha nyert is vele, akkor sem érvényesitheti többé mert elévült a joga.

K. E. *Siklós.* Waldstein-sorsjegyét még a mult évben kihuzták 59 korona nyereménynyel. A többi nem nyert.

D. L. *Budapest.* 1. Sorsjegyei nem nyertek. 2. Pólába kell folyamodni a tengerészeti parancsnoksághoz.

E. M. G. Mind a két kérdésre válaszunk az, hogy — *nem.*

K. J. *Vas-Szécsény.* A 81.161. sz. osztálysorsjegy nyerte.

Budai előfizető. — **Fr. S.** *Miskolcz.* — **T. L.** *Budapest.* — **Sch. A.** *Budapest.* — **K. A.** *Turdossin.* — **M. 00774.** — **Dr. B. J.** *Makó.* — **A. M.** *Nyitra.* — **S. J.** *Závod.* — **Balaton 100.** — **Olvasókör.** *Nagy-Bárod.* — **R. L.** *Szentes,* — **Sch.** *Budapest (Szentendrei-ut.)* — **Ifj. R. S.** *Eger.* — **Ifj. O. K.** *Zilah.* — **S. Z.** *Zala-Egerszeg.* — **K. F.** *Pécs.* — **B. Gy.** *Bajóth.* — **T. K.** *Rohits.* — **Margit.** *Nagy-Kanizsa.* — **J. Gy.** *Fiume.* — **H. J.** *Csantavér.* — **G. A.** *Torda.* — **Dr. J. M.** *Zala-Egerszeg.* — **M. Tamási.** — **Sz. A.** *Kis Körös.* — **P. E.** *Mezőtur.* — **G. G.** *Szepes-Váralja.* — **E. M. G.** — **K. A.** *Győr.* — **G. S.** *Nyiregyháza.* — **F. M.** *Békés-Csaba.* — **A. J.** *Arad.* — **Sz. K.** *Orsova.* — **K. H.** *Tisza-Örs.* **Munkásképző,** *Nagy-Kanizsa.* — **Czeglédi előfizető.** — **Ujhelyi előfizető.** — **Sz. M.** *Szomolnok-Huta.* — **R. J.** *Kudsir.* — **P. S.** *Párkány.* — **H. M.-né,** *Nagy-Bánya.* — **K. testvérek,** *Szolnok.* — **S. Gy.** *Szerencs.* — **B. F.** *Budapest.* — Sorsjegyeik *nem* nyertek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Akkordok.

Ha néha, — bár titkon, de égő vággyal, —
Egy röpke szó lebeg az ajkadon,
S ha ez a távolból is hozzám szárnyal:
Tudom,
Megértéd, hogy miről zengett dalom.

Ha néha fényes, úri társaságba'
Fájó mosoly jelen meg ajkadon,
Örökbánat, keserv mosolylyá válva:
Tudom,
Megértéd, hogy miről zengett dalom.

... S magadban álmodozva, ha egy árnyék,
Cikázva futkos végig a falon
S te úgy érzed, minthogyha nálad járnék:
Tudom,
Megértéd, hogy miről zengett dalom ...

Balla Ignác.

+ **A boerok győzelme.** A *Szent Ilona* szigetén fogságban lévő boerok időtöltésül ujabban athletikával foglalkoznak s a minap nagy versenyt is rendeztek. Volt sikfutás, magos és távolugrás, sulydobás, diszkosvetés s *Glozer* kapitány volt a versenybiró, aki a csatatéren egy kommandót vezérelt vitézül. Mint kuriozumot emlitjük, hogy a versenyekben, amelyek nemzetköziek voltak, néhány a szigeten lakó francián kivül résztvettek a foglyok mellé rendelt angolok is. Mondanunk sem kell, hogy az angolok csufos vereséget szenvedtek s a boerok dicsőségesen győztek fölöttük. Az athletikában *is*.

•

+ **A macskásasszony.** Bécsben egy sajátságos öreg asszonyra lettek figyelmessé a minap. Ez a hetvenöt esztendős asszony, a neve Kitter Erzsébet, hat macskával élt együtt már vagy tiz esztendő óta egy kis pinceoduban, ahol ez alatt az idő alatt a legképtelenebb piszok gyült össze. A rendőrség mindenekelőtt megtisztittatta a veszedelmes fészket, a macskásasszonyt pedig egy szegényházba helyeztette el, amitől, mint kiderült, évek óta állhatatosan huzódozott, pedig minden jogosultsága megvolt ahhoz, hogy gondoskodjanak róla. Azt mondta egyre, hogy lél az asszonyok nyelvességétől s nem akarta kitenni magát a menedékházban a civakodásnak. Különcködései között van az is, hogy irtózik a viztől, már tudniillik a mosdóviztől. Pedig fiatalkorában nagyon tiszta, takaros és szorgalmas volt. Nagy selyemgyárban dolgozott sokáig, s mikor a gyáros a magánéletbe vonult vissza, hozzá került szolgálatba. Mellékesen még azzal is keresett egy kis pénzt, hogy egy mosónének segitett a munkájában és nagy kosarakban vitte haza a megrendelőkhöz a mosott ruhát. Ezt igy hetvenesztendős koráig is folytatta. Két évvel ezelőtt elesett, bal vállán megsérült, ugy hogy meg is bénult a karja. Azóta az addig szigoru tisztaságu asszony teljesen elhanyagolta magát, Se a ruháját nem tisztogatta, se nem mosakodott s amikor faggatták, hogy mi ennek az oka, kitérő feleleteket adott. De azért sokat érintkezett a szomszédokkal és órákhosszat elüldögélt a házmesternél. Sőt nagyon jókedvü volt, a fiatal koráből érdekes részleteket mondott el, még énekelt is. A legkülönösebb ellentétekből állott a természete. Amikor néhány héttel ezelőtt a házmesterné egy botot ajánlott fel neki, hogy könnyebben járhasson s el ne essék, az ajánlatot a leghatározottabban visszautasitotta. Azt mondta, hogy nincs rá szüksége s hogy a bot egyáltalában nem illik hozzá, azzal nem festene csinosan. De azért a hiusága nem sarkalta arra, hogy mosakodás utján emelje a „csinosságát.“ A pince oduját mindenki előtt féltékenyen elzárta, az érte havonkint járó tizenhat koronát pontosan fizette, tiz esztendő alatt egyetlenegyszer sem maradt adós a házbérrel, szintugy pontosan törlesztette azokat az apró adósságokat, amelyeket a szatócsnál, vagy más ilyen helyeken csinált. A macskáiról senki sem tudott, azokat csak a rendőrség közbelépése leplezte le.

•

+ **A gépkocsisok forradalma.** A *párisi* automobilok vezetői, a gépkocsisok készülnek valamire. Egyelőre csak békés sztrájkra, de készek elmenni a forradalomig is. A *bajusz* miatt, amelyet el akarnak tőlük venni, Több nagy automobil-gyár, amely egyben a gépkocsik vezetőinek az elhelyezéséről is gondoskodik, kijelentette, hogy csak azok számára szerez alkalmazást, akik csupaszra borotváltatják az arcukat, ami, ugymondják, tőként azért szükséges, mert a bajuszban és szakállban megülepedik az a sok por, amit a rohanó gépkocsi fölver, ez pedig látványosságnak nem éppen szép, a gépkocsisokra nézve pedig nem is egészséges. A bajuszukhoz görcsösen ragaszkodó automobilvezetők nagy gyüléssel kezdték és most már a sztrájknál tartanak s főként azért tiltakoznak férfivoltuk ilynemü megcsonkitása ellen, mert lealázónak tartják magokra, ha nékik is oly csupasz arcuaknak kell lenniök, mint a lakájoknak vagy a pincéreknek.

•

+ **Csipkés kutyák.** Mi köze a kutyáknak a csipkékhez és viszont? Napjainkban semmi, de abban az időben, mikor az itt szóban forgó kutyák éltek, volt értelme a csipkés kutyák kifejezésnek. A brüsszeli csipkék hires mesterei eszelték ki azt a pokoli szédelgést, amelyben a főszerepet kutyák játszották. Hogy a nagy vámtól megmenekedjenek, kutyákkal szállitották át a határon a csipkét, még pedig a következő módon. A kutyát elvitték az uj gazdához, aki minden lehető módon kinozta, verte, éheztette a szegény párát. A kutya erre mindenképpen szabadulni akart, mert visszavágyott régi jó gazdájához, tul a határon. Néhány hét mulva azután elérkezett az ideje, hogy a kutyát utra lehetett bocsátani. Belebujtatták még egy bőrbe, s a két bőr közé mesés értékü csipkét raktak s azután utnak inditották. És a kutya rohanva szaladt vissza régi gazdájához, aki már várta s azután ujra régi erejéhez juttatta. De csak azért, hogy nemsokára ismét visszaküldje kinzójához, aki azután ismét megcsinálta a lönnebb leirt turpisságot. Hosszu ideig sikerült ez a szédelgés, mig végre besugták a francia vámhivatalnak. És a besugás első áldozatai a kutyák lettek, mert a francia vámőrök rövid idő alatt 40.278 kutyát nyuztak meg a csipkecsempészet gyanuja miatt.

•

+ **Az állatvédők.** Az állatvédők az uristen azon teremtményeinek a sorába tartoznak, akiken — elég rosszul — mosolyogni szokás. Egy kicsit lenézik őket ugy általánosságban, kicsinylik a müködésöket és ha lehet, csufot is üznek belőlük. A *párisi* állatvédők tudnának erről beszélni. Most ugyanis, hogy elkövetkezett a nagy nyári meleg, megkönyörült a szivök a szegény lovakon, akik verejtékesen, párolgón huzzák a kocsikat az izzó kánikulában. Hogy a nap oda ne tüzzön a fejökre, hát ugy gondolták az állatvédők, hogy megvédik nagy, karimás szalmakalapokkal, a melyeket ingyen osztogatnak minden kocsisa társaságában jelentkező lónak. A kocsisok seregestől vitték a szalmakalapokat, de a lovaik fejére ugyan egy sem került. A ravász kocsisok ugyanis ugy találták, hogy az ő fejükre is ráillik az a szalmakalap, hát majd hordják ők a lovaik helyett. A közönség pedig nagyon jól mulat azon, hogy mostanában Páris minden kocsisának a fején egyforma szinü, nagy karimáju szalmakalap ékeskedik, amelynek az árát az állatvédők fizetik és az állatok adják meg ...

•

+ **Embervér mint bünjel.** Büntények bizonyitása alkalmával gyakran nagy hátránya a bizonyitó eljárásnak, hogy az embervérnyomokat az állati vérnyomoktól megkülönböztetni nem lehet. A törvénykezés szolgálatában álló tudomány mindeddig képtelen volt határozottan felismerni az emberi vért, mint bünjelet és igy mindig megzavarta az itélkező birákat a lehetőség, hogy a gyanutkeltő bünjel ugyan vér, de esetleg valamely állatnak a vére. Ujabban dr. Schütze és dr. Wassermann tanároknak sikerült olyan szérumot állitani össze, mely által kétségtelenül felderithető, hogy bármelyik vérnyom embertől vagy állattól nevezetesen kutya, macska, szamár, ló, szarvas, patkány, disznó, egér, galamb, csirke stb-től származik-e. A szérum előállitása ez: Egy tengeri nyul testébe emberi vért kell befőcskendezni bizonyos eljárás szerint. A tengeri nyul véréből készitett szérum segitségével azután egész biztosan meg lehet állapitani bármely vérnyom

REGÉNY.

Guszti hadnagy

Irta: **SCHNITZLER ARTHUR.**

(3)

Aztán akkor közbe jön egy ilyen tintanyaló, aki egész életében nem tett egyebet, mint a könyveit bujta s még neki jár a szája! Oh, várj csak kedvesem, a harcképtelenségig ... igen. Majd meglátod, hogy milyen harcképtelen leszel.

Nos? Talán csak vége lesz már? .... „Angyaloknak szent asszonya.“ — Persze ez a befejezése. Gyönyörü! No, most egészen megfeledkeztem arról a leányról, aki előbb kacérkodott velem. Hova lett? ... Már elment ... Ni, az sem csunya ... Borzasztó, hogy nincs nálam látcső! A Brunnthaler sokkal praktikusabb, ő mindig a kávéházban hagyja a pénztárban ... Csak megfordulna legalább ez a kis leány itt előttem! Olyan jól viseli magát egész este. Ez a kővér asszony bizonyosan az anyja. Komolyan, egyszer már nekem is arra kellene gondolnom, hogy megnősüljek. Vili sem volt idősebb, mikor beugrott.

Nem is olyan rossz, ha az embernek mindig van készletben egy kis menyecskéje ... Borzasztó, hogy ez a Stefi éppen ma nem ér rá. Ha legalább tudnám, hogy hol van most, megint szembe ülnék vele. Kutyadolog volna, ha az az ember megtudná a dolgot. Még a nyakamon maradna az az asszony ... Ha meggondolom, hogy a Fliessnek mennyibe kerül a viszonya avval a Winterfeldnével s ammellett még meg is csalják szegény fiut. No, ennek sem lesz jó vége ... Bravó, bravó! Hála Isten, vége van ... Milyen jó fölállni, mozogni. No! Még meddig babrál ez az ember, amig bepakkolja a látcsövét? ...

— Pardon, pardon, szabad kérnom ...

Micsoda tolongás! Csak hadd menjenek ki előbb ezek ... Éjnye, de elegáns asszony ... Vajjon igazi gyémántok-e ezek? ... Ez csinos ... Ni, hogy megnézett! ... Oh kérem, csak parancsoljon, én beleegyezem ... Oh, milyen orra van — zsidó asszony ... Még egy ... Mesés, hogy mennyi zsidó van a világon ... még egy oratoriumot sem élvezhet az ember zavartalanul ... Ugy, most csatlakozzunk hozzájuk ... Mit tolakszik ez a hülye? Majd leszoktatom én ezt az ilyesmiről ... Oh, egy öreg ur! ... Ki az, aki onnan köszönt? ... Van szerencsém, van szerencsém! Fogalmam sincs, hogy ki az ... A legjobb volna, ha átmennék a Leidingerhez vacsorálni ... vagy talán a füvészkertbe? Utoljára ott találom Stefit. Ugyetlenség volt tőle, hogy nem irta meg, hogy hova megy. Talán ő maga sem tudta. Borzasztó az ilyen rabszolga-exisztencia ... Szegényke! — Ugy, itt van a kijárat ... Oh, ez gyönyörü teremtés! Egyedül? S hogy mosolyog. Pompás dolog volna. Utána megyek! — Ugy, most le a lépcsőn ... Ni, az őrnagy a kilencvenkettesektől ... Milyen udvariasan köszönt ... Még sem én voltam az egyetlen katonatiszt ... Hol van az a leány? Ah ja ... a lépcső mellett ... Ugy, most még a ruhatárba ... Nehogy megszökjék a kicsike ... Az ördögbe! Ilyen kölyök! Megváratja magát egy urral s még rám mer mosolyogni! — Egyetlen egy becsületes sincs köztük ... Istenem, micsoda tolongás! ... Várjunk csak egy kissé ... Ugy! Ez a hülye éppen az én kabátomat nem adja oda ...

— Hallja, kétszázhuszonnégy! Itt lóg! No, hát nem lát a szemétől? Itt lóg! No, hála Isten! Tehát kérem!

Ez a kövér fráter elállja az egész ruhatárt.

— Kérem szépen ...

— Türelem, türelem.

Mit beszél ez e fráter?

— Csak egy kis türelem!

No majd felelek ennek:

— Egy kis helyet kérek!

— No, maga sem késik el.

Mit beszél ez? Nekem mondja ezt? No, ez mégis csak sok. Ezt csak nem türöm el.

— Csönd!

— Mit akar?

Oh, micsoda hang! No megállj!

— Ne tolakodjék!

— Fogja be a száját!

Ezt nem kellett volna, nagyon goromba voltam ... Sebaj, megtörtént.

— Micsoda?!!

Most megfordul. ... Hisz ezt ismerem! — Hisz ez az a pékmester, ott szokott ülni a kávéházban. ... Mit keres ez itt? Talán ennek is van egy éneklő leánya? Mi az? Ni, hisz ez a kardom markolatát fogja ... igen, csakugyan fogja a kardom markolatát. Hát megbolondult ez a fráter? ...

— Hallja az ur!

— Hallja-e hadnagy ur, most maradjon ám veszteg.

Mit beszél ez? Az Istenért, csak nem hallotta ezt valaki? Nem, egészen csöndesen beszél. ... Igen, de hát miért nem ereszti el a kardomat? Éjnye a teremtésit. ... Ohó, itt gorombáskodni kell ..... nem tudom levenni a kezét ... csak semmi botrány! Utóljára ez az őrnagy itt áll a hátam megett? ... Csak senki meg ne lássa, hogy a kardomat fogja. Hisz ez még most is beszél. Mit jár ennek a szája?

— Hadnagy ur, ha a legkisebb föltünést kelti, kihuzom a kardját, összetöröm s beküldöm az ezredesének. Értsen meg. Ostoba fráter.

Mit mondott? Azt hiszem, hogy álmodom! Csakugyan hozzám beszélt ez az ember? Valamit felelnem kellene ... De ez az ember nem tréfál — ez még kihuzza a kardomat. Becsületemre, hogy kihuzza ... Erzem, már rántott rajta egyet! Mit beszél? ... Az isten szerelméért, csak semmi botrány — — Még mindig beszél?

(Folytatása következik.)

emberi vagy állati eredetét. A szérumcsöpp ugyanis az emberi vérnyommal való érintkezés folytán elhomályosul, zavarossá lesz, mig ha állati vérsejtekkel érintkezik a szérumcsöpp, akkor ez az utóbbi változatlanul megtartja eredeti szinét. Állati vérről szólottunk általában. Elhallgattuk ugyanis a felfedezőknek egyik sajátságos észleletét, mely a sokak által annyira üldözött Darwin-theoria mellett ujabb bizonyiték gyanánt jelentkezik. A majom vérének nyomaival való érintkezés alkalmával az uj szérum ugyanazokat a tüneteket mutatja, mintha embervérrel hozzák azt érintkezésbe. A majom vérének még az elszáradt nyomaiban is ugyanazt az összetételt kell föltételeznünk, mint az emberi vérnyomokban. Ez ujabb adatul szolgálhat a Darwin-elmélet számára, de határozott hátránya a föltedezés kriminalógiai értékének. Amennyiben ugyanis a körülmények megadják a lehetőségét annak, hogy valamely vérbün elkövetője azzal védekezhessék, hogy az ellene bizonyító vérfoltok majomtól származnak, ez esetben az uj szérum segélyével sem képes a tudomány megoldani a rejtélyt.

•

+ **Egyszerüség a nyakkendőkben.** Egy előkelő angol klub nevezetes ujjitást hozott be a nyakkendőviselés terén. Utasitotta tagjait, hogy a nyakkendő szinének ugyanannak kell lenni, mint a kezty ünek, szóval a nyakkendő legyen fekete, fehér, szürke, vagy szalmaszinü s amellett egyszinü s mustra nélkül való. Az angol divat veszedelmes s ha megveti a lábát, akkor hamarosan elterjed az egész müvelt világban, ugy, hogy vége lehet a nilus-zöld, biborpiros, tengerkék és még százféle szinü nyakkendőknek. Talán jó is lesz igy, talán sokkal kevesebb mátkaságot és házasságot fognak felbontani, amire manapság elég egy izléstelen szinü férfinyakkendő is. A nyakkendőviselésben ugyanis ezerféle a gusztus. Pranzini, a rettenetes gyilkos, a legrikitóbb nyakkendőket viselte, Byron lobogószárnyu nyakkendőt szeretett, aztán ott van Deschanel, a francia kamara elnöke, aki a már emlitett világ-skék nyakkendőben esküdött. A szin dolgában tehát van kilátás már az egyszerüségre, most már csak az a kérdés, vajjon mikor merül fel valami hasonló törekvés a csokor formájára és a megkötés módjára nézve.

•

+ **Kedélyes kocsmáros.** A csaposlegény éppen kidobja az egyik borozót, aki hiteire számitott és fizetni nem tud.

— Uraim — szól oda többi vendégéhez a kedélyes kocsmáros — ha van még önök közt olyan, akinek nincsen pénze, az most szóljon, hogy egy füst alatt intézzük el a kidobást.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Hegedüs Sándor üdvözlése. *Hegedüs* Sándor kereskedelmi minisztert abból az alkalomból, hogy az ipartermelési statisztika nagy munkálata (20 kötet) elkészült, az ország érdekelt körei és testületei tömegesen üdvözlik. Különösen szépen méltányolja e mü jelentőségét a kassai kereskedelmi- és iparkamara, amely a következő táviratot intézte a miniszterhez:

„Őszinte hazafias örömmel veszünk tudomást arról, hogy az ipartermelési statisztika hatalmas munkája elkészült. Valóban alapvető, a legnagyobb elismerésre méltó munka az, amelyhez fogható az alkotmány visszaszerzése óta nem látott napvilágot hazánk közgazdasági irodalma terén. Végre előttünk tekszik hazai ipartermelésünknek, lelkiismeretes hüséggel, aggályos pontossággal festett képe; megtudjuk, hogy mit kell teremtenünk, látjuk a bajokat és komolyan foglalkozhatunk az orvoslással; a hiányok feltárvák előttünk és mi hozzáfoghatunk a pótlás nagy munkájához, irányünk van, amely az iparfejlesztés terén megteendő utunkat jelezni fogja; hatalmas adatanyag áll rendelkezésre, amelynek felhasználásával a fejlesztés programmja megállapitható lesz. Hogy ez az alapvető munkatervezet oly gyorsan és mégis oly tökéletesen elkészülhetett, ez elsősorban Excellenciád érdeme. Fogadja hazafias, nagyszabásu munkálkodása ezen ujabb bizonyitékáért ezen kamarának hálás köszönetét és elismerését, amely kamara bátran állithatja, hogy ezen nyilatkozatában a magyar szent korona országai összes kamaráinak véleményét tolmácsolja. Adja Isten, hogy Excellenciádnak módjában legyen hazai közgazdaságunk regenerációja, iparunk megalkotása, fejlesztése és felvirágoztatása érdekében azon eszközöket felhasználhatni, amelyek nélkül ezen kamara hite és meggyőződése szerint a kitüzött nagy cél el nem érhető. Ugy legyen!“

Közös mühelyek az országban. *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy az ország nagyobb városaiban közös mühelyeket állit fel, hol nagy számban fognak alkalmazást nyerni az egyes szakiparosok. Az első ilyen mühelyt Kolozsvárott állitja fel a miniszter s ma leirt az ottani kereskedelmi és iparkamarának, mely leiratban közli a módozatokat a közös mühely felállitására nézve. E mühelyek rendkivül nagyszabásuak lesznek s gépeit villamos erő fogja müködtetni. Kolozsvári leiratában azt az óhaját fejezte ki a miniszter, hogy mielőbb létesitse a város a villamos erő behozatalát, hogy azután a közös mühelyben az üzem mielőbb megkezdődhessék. Az első közös mühely ia- és ipari szakra rendeztetik be.

Székely gazdasági egyesület alakult junius 30-án Kézdi-Vásárhelyen. Az erdélyi gazdasági egyletet *Tokaji* László titkár képviselte. A gyülésen elnökké dr. *Sinkovics* Ottó nagybirtokost, alelnökökké *Nagy* Károly árvaházi igazgatót és *Rápolty* Gábor birtokost, titkárrá *Kiss* Jenőt választották meg egyhangulag. Azonkivül 60 tagu választmányt választottak.

A komáromi földmivesiskola felavatása. Tegnap nyitotta meg dr. *Darányi* Ignác földmüvelésügyi miniszter ünnepélyesen az uj komáromi földmivesiskolát. A miniszter délelőtt fél 10 órakor érkezett szomszédos birtokáról, Orsról, *Forster* Kálmán osztálytanácsos, *Győry* Loránd elnöki titkár és *Magyar* Kázmér földmivesiskolai tanfelügyelő kiséretében. A földmivesiskola előtt nagyszámu diszes közönség várta az érkező miniszterl. Ott voltak: *Antal* Gábor ev. ref. püspök, *Tuba* János és *Feszty* Béla országos képviselők, *Ghyczy* Dénes alispán, *Erdélyi* Gáspár árvaszéki elnök, *Asztalos* Béla vármegyei főjegyző, *Emánuel* Sándor főszolgabiró, *Domány* János polgármester, *Sárkány* Ferenc rendőrőkapitány, *Kuischera* József komáromi plébános, *Biró* Elek és *Medveczky* Zsigmond müszaki tanácsosok, *Erdélyi* Zoltán, *Erdélyi* Pál, *Eggenhoffer* József, *Csépy* Dani, *Pogrányi* József és *Kania* Vilmos csallóközi földbirtokosok, az összes hatóságok képviselői, sok más vármegyei földbirtokos és a kisgazdák küldöttségei. *Sárközy* Aurél főispán, a vármegyei gazdasági egyesület elnöke, üdvözölte a minisztert, akit biztositott a földbirtokos osztály ragaszkodásáról és hálájáról azokért az üdvös alkotásokért, amelyekkel a gazdaközönség és különösen a gazdasági munkások javára oly üdvös eredményeket ért el. Meleg szavakkal mondott köszönetet a földmivesiskola létesitéséért, éltette a minisztert és áldást kért gondviselésszerü müködésére. *Darányi* miniszter válaszában megköszönte a kitüntető fogadtatást és *Sárközy* főispánnak a törvényhatóság gazdasági érdekei iránt tanusitott fáradhatatlan tevékenységét. Szép szavakkal vázolta a földmivesiskolák célját, amely nem lehet egyéb, mint a kisgazda közönséget meggyőzni a tervszerü és okos munka szükségéről. Ismerve a magyar faj és nép kitünő képességeit, amelylyel a többi népek sorából oly fényesen kiválik, erősen meg van győződve, hogy az unokák sokkal boldogabbak lesznek, mint az a nemzedék, melyben élünk. Zajos éljenzés fogadta Darányi beszédét, mely után *Ferenczy* Károly igazgató kalauzolása mellett megtekintette az iskolának mintaszerü berendezését, tantermeit és gazdasági felszerelését, majd az iskola külső gazdaságát járta be és utjában mindenkihez intézett néhány szives szót. A földmivesektől gazdaságuk felől tudakozódott, a vármegyei és városi előkelőségekkel pedig helyi ügyekről beszélgetett. A tekintélyes közönséget, melyben képviselve volt a város és vármegye szine-java, meglepte az iskolában látott mintaszerü rend és a birtokon észlelt szakszerü gazdálkodás, amely a helyi mostoha viszonyok mellett is szép eredményt mutat fel. A miniszter még megtekintette *Karvas* Emil főerdész erdősitési kisérleteit. A sikerült ünnepélyt társasebéd követte.

A Budapesti Ásványolajgyár Részvénytársaság rendes évi közgyülésén elhatározták, hogy az 1900/1901. üzletévre 20%-ot, vagyis részvényszelvényenkint 40 korona osztalékot fizetnek.

Cine mintye.

— REGÉNY. —

Irta: **DÓZSA ENDRE.**

(99)

Djerbulesku lelkét sem az igazi tavasz nem frissitette fel, sem a mesterséges tavasz elringatni nem tudta. Amint nem találta meg lelkének egyensulyát abban a küldetésben, amit az osztrák császárság érdekében kifejteni megkisérelt, éppen ugy nem találta meg a magára kényszeritett tétlenségben. Pavillonjából órákig elnézte, amint rombolják az apró, magasfedelü házakat, hogy a régi Bukarest helyet adjon egy uj városnak; ott nyüzsgött a fárasztó munkában az a zagyva nép, mely éppen ez időben nemzetté verődni akart. Vajjon e néphez tartozik-e ő? Hagyhatja-e hidegen szivet ennek nagy munkája? Mi köti őt ide? Nagyatyja itt vagyont szerzett, itt élt és itt halt meg, de meghagyta, hogy porai örök nyugalomra Erdélybe, a radnai kis oláh templom cintermébe vitessenek. Atyja már politikai szerepet vitt a romániai fanarioták között. Hol Erdélyben hol Romániában lakott. Két hazája is volt. Mikor meghalt, ő is csak a radnai kis oláh templom cintermébe vágyakozott. Testvére is ott van. Szegény Rafila! Zoe halálhire sirba vitte őt. Mije van neki hát itt, hol vannak az ő rokonai, barátai? Eszébe jutott a hármas szobor: a magyar, a szász és a román alak. Ott vannak kőből kifaragva az ősi ház erkélyén. Ugyanazon alakok, melyeket a Göttfersen báró kastélyával felrobbanni látott. Mennyit gunyolódtak barátai ez esetlen szobor miatt. Mennyiszer unszolta az épitész, hogy veresse le. Nem volt szive hozzá. A mult idők hagyománya borongott a szobor felett. „Szeretet a testvériségben, testvériség a szeretetben“. Valami fájó érzést érzett, hogy a mult nem födi a jelent. Az élet szembe vitte Galambodival és nem hozta össze a Göttfersenekkel. Egyetlen szerelmét éppen egy Göttfersen rabolta el. Galambodi a harctéren, a politikában mindenütt győzelmes ellenfele volt.

A Dumbovicza vize arra tanitotta, hogy ami egyszer lefolyt, vissza nem tér soha.

Kimerült a tétlenségben. Valami ujabb inger kellett, ami megadja az életnek látszatát. A politikába vegyült. A német fejedelem, ki az egyesült két kis ország élére állott, alkalmasnak látszott a nemzeti egységet megteremteni. A gazdag és müvelt emberek a fejlődés eme korszakában szivesen látott vendégek voltak a fejedelem udvarában. Djerbulesku feltünő egyénisége hamar utat tört a legmagasabb polcokig. Először a kamara tagja, azután alelnöke, végül elnöke lett. A fejedelem kegye azonban versenyt tartott polgártársai bizalmával és a 70-es évek elején már a kormány tagjai sorába emelte.

Egyideig némileg érdekelte Djerbuleskut uj foglalkozási köre, de később az udvari cselszövények, parlamenti irigykedések és a késhegyig menő harc a liberálisok és konzervativek közt elkedvetlenitették. Beadta lemondását. Az uralkodó tartotta ugyan vissza, de ő a maga embere akart lenni, ismét független és szabad. Szabad lett tehát. Nem kötötte semmi semmihez és sehová. Sokat utazott, felkereste a világ minden élénk pontját, hol mulatság kinálkozott és ment az élet, mint otthon a Dumbavicza habjai.

Ez utazások közben sokszor találkozott Rodvitz grófnővel. A londoni derbyn, a madridi bikaviadalnál, a párisi premiereken, a legelőkelőbb fürdőkben, mindenütt, ahol a müvelt Európa legfelsőbb társasága összejön. Rodvitz grófnő az utóbbi időben lányát is mindenüvé magával vitte pompás, szines öltözékekben, melyek sehogy sem illettek a lány komoly, hallgatag magaviseletéhez. A hallgatag, komoly fiatal lány, a kin különben édes anyja fiatalkori arca tükröződött vissza, valami édes, fájó érzést keltett fel Djerbuleskuban. Hallotta Rodvitz grófnétól, hogy a lány felett nyomtalanul futnak el az évek a nélkül, hogy bárkit figyelmére méltatna. Valami elrejtett régi szerelme van, mely nem engedi, hogy kövesse hivatását. Egyszer panaszolt is a grófné, mikor Monákoban a kártyaasztalnál lepte meg. Különös panasz volt. A férjére, a lányára, az emberekre. Mindenki hibás volt, csak ő maga nem. A férje, hogy miért ment nyugdijba és miért nem tudja vagyonát, állását jobban kiaknázni. A lánya, hogy miért nem ment férjhez gazdagon, előkelően, hogy állitotta volna helyre a család megrendült hitelét. Milyen különös beszélgetés volt az. Mosolygás és könnyezés, guny és dicséret, kétségbeesés és könnyelmü, szines remény váltakozva torlódtak egymásra. A mult és a jövő, a leány és anya küzködtek benne. Amig ajkára jött a vallomás:

— Tönkretettem férjemet, illetve tönkretettük egymást. A fényes sorsnak már csak látszata van. Élni nem tudok igy, meghalni nem akarok. Leányomnak egy fényes házassága megakadályozná a katasztrófát. Képzelheti, mit kell leküzdenem, mikor magát kérem, vegye el Matildot... vegye el a lányomat... a lányomat. — Sirva fakadt, mintha megint az a fiatal lány lett volna, a kit az élet tavaszán Biaritzban hozott elébe a sors. Es azután beszélt a megoldódott szív teljes áramával:

— Nehéz vénnek lenni. Maga előtt éppen nehéz,... talán meg sem birom, hogy magának anyja legyek, Romulus, de az eltévesztett életutakat összehozni nem lehet. Szeretem az én szigoru, komoly, zárkózott gyermekemet, aki teljes képmásom, de mégis minden izében különbözik. Szeresse maga is,... hiszen olyan, mint én,... csakhogy nem olyan hiu és nem olyan könnyelmü... Ujra zokogni kezdett. Azután ismét folytatta. — Egyszer, mikor bizalmasan beszéltem vele az ifjuságról, a boldogságról, bevallottam, hogy első szerelmem maga volt. Eszményi, tiszta, fényes szenvedély, mint a legelső hó, mely a földre száll, megesküdtem neki, hogy ez a szenvedély mindvégig eszményi, fényes, tiszta maradt. Az évek hosszu sora hamuval fedte el. Beszéltem neki részleteket szerelmünk történetéből. Elmon-

Első Leánykiházasítási Egyesület m. sz. Junius hóban 1018 jutalékrész irattatott be és nászjutalékok fejében 58.769 K. 90 fillér fizettetett ki. 1901. évi január 1-től junius 30-áig beirt összes jutalékrészek száma 6622 és a kifizetett nászjutalékok összege 273.630 K. 94 fillér.

Sorsolás. A Budapest fővárosi 50 millió koronás kölcsön XXIII. törlesztési huzását ma tartották meg *Halmos* János polgármester elnöklete mellett a központi városháza tanácstermében, *Szlatényi* Ferenc számtanácsos vezetésével. Ez alkalommal kihuzták a következő kötvényeket:

10000 koronás: 60 623 és 779 sz.

2000 koronás: 5637 15121 13068 12448 15382 4034 505 14961 1752 17226 19039 468 1273 12962 9988 7842 17704 6284 13470 6584 1858 1593 15105 7306 17295 13654 10053 8901 753 5646 202 4497 12626 6288 10392 3731 5518 3686 13699 4788 15634 2107 15310 9481 6663 4507 18122 4226 15810 15530 9334 6263 9086 6884 947 14763 7431 9914 14463 8675 16831 16163 2119 5200 6767 6307 13461 16948 10564 16693 13947 12984 13465 6304 6101 17918 18898 6533 1065 5592 14521 73 7 11119 és 14009 15439 17224 3712 6537 15145.

200 koronás: 13154 11528 6917 3507 14932 1663 11788 2278 5056 5980 714 2872 6961 13211 4205 7724 12574 4313 4028 9795 5231 89 571 9917 12458 12157 2332 8499 2758 4176 11105 8260 13156 14342 628 4428 14337 3445 9807 1934 4957 13583 4286 10081 3092 5522 12285 6488 10703 11302 778 12593 9229 8756 14460 12868 1314 4517 6794 11952 13933 6604 8182 4379 3108 950 7244 6128 9460 1374 3827 518.

A *Magyar Jelzálog Hitelbank* 4½%-os koronaértékü zálogleveleinek a mai napon történt első kisorsolása alkalmával a következő számok huzattak ki: 1 drb *10.000* koronás: 248 sz. 1 drb *5000* koronás: 143 sz. 15 drb *1000* koronás: 143 179 536 926 951 975 1328 1358 1424 1441 1734 1735 1834 2133 2165 sz. 1 drb *500* koronás: 137 sz. 12 drb *200* koronás: 229 252 337 531 550 568 569 725 763 928 951 971 sz. Kisorsoltatott tehát összesen 31.700 korona névértékü 4½%-os záloglevél.

Szeszüzlet. (A *Budapesti Napló* tudósitójától.) Bécsből az utóbbi napokban magasabb árakat jeleztek, melyek azonban piacunkra hatás nélkül maradtak. Nálunk csak akkor kerülhetne a sor magasabb árakra, ha az osztrákok — épp ugy, mint tavaly — ez idén is adózott szeszt volnának kénytelenek tőlünk vásárolni. — Elkelt: nyerssszesz finomitók részére 42.——42.50 finomitott szesz nagyban 116.——116.50, kicsiben 117.——118.—, denaturált szesz nagyban 35.——35.50, kicsiben 36.——37.— koronával helyben.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaság tudósitása.) Felhajtás 542 darab juh, —— kecske. Jegyzett árak: Elsőrendü ürü 46 f.-től 48 f.-ig, kivételesen — f. — kg.-ként, (vagy 37.— k.-tól 44.— k.-ig páronként), középminőségü ürü 43 f.-től 44 f.-ig, kivételesen 31 f., kg.-ként, vagy 31.— k.-tól 33 k.-ig páronként, kosokért — f.-től — f.-ig, kivételesen —— f.-től —— f.-ig, vagy — k.-tól — k.-ig, középminőségü gyapjas — f.-től — f.-ig, kivételesen — f. kg.-ként, vagy — k.-tól — k.-ig páronként, kosok legjobb minőség — fillérig, páronként — korona, kivételesen ——— korona, rackajuhok ——— fillér, páronként 27—28 korona. szerbiai juhok páronként 31—33 korona, romániai juhok páronként ——— korona, kiselejtezett juhokért ——36 fillér kgrként (——23 korona páronként) kecskék 40.50 korona páronként.

Vidéki vevők részéről nyilvánult élénk kereslet mellett az irányzat szilárd.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1901. évi julius 1. Készlet 950 darab. Erkezett 30 darab. Összesen 980 darab. Eladatott 217 darab. Maradt 763 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm sulyban 78—82 koronáig, 220—280 kilogramm sulyban 76—84 koronáig. 320—380 klgr. sulyban 80—82 K.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilós 72—76 koronáig. — Malac —— korona. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi vágómarhavásár. Julius 1. (Saját tudósitónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtatott: 3761 darab magyar fajtáju, 912 darab galiciai fajtáju, 14 darab bukovinai fajtáju, 694 darab német fajtáju, összesen tehát 5381 darab szarvasmarha.

Jegyzések: 100 kilogrammonkint élő sulyban: magyar hizóökör I. minőségü 64—70— fillér, kivételesen —.71 fillér, II. minőségü 55—63 fillér, III. minőségü 48—54 fillér, galiciai hizóökör I. minőségü 68—73— fillér, kivételesen — fillér, II. minőségü 60—67 fillér, III. minőségü 52—59 fillér, német hizóökör I. minőségü 70——78 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségü 62—69 fillér, III. minőségü 54—61 fillér. Legelő ökör 46—54 fillér, bika és tehén 100 kilogrammonkint 44—66 korona. Kivételesen 68 korona.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, julius 1.

A mai buzaüzlet lanyha hangulatban nyilt meg és a malmok tartózkodása következtében csak 6000 métermázsa került forgalomba 10 fillérrel olcsóbban.

Egyéb gabonanemüekben mérsékelt volt a forgalom, hanyatló irányzattal.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 79 k. 8 K. 20 f., 270 mm. 79 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 79·5 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 79·5 k. 8 K. 17½ f., 100 mm. 78·5 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 78·8 k. 8 K. 15 f., 100 mm. 78·7 k. 8 K. 15 f., 350 mm. 78 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 77·5 k. 7 K. 95 f., 300 mm. 77 k. 8 K. 02½ f., 200 mm. 76·5 k. 7 K. 92½ f., 100 mm. 75 k. 7 K. 80 f.

Pestmegyei: 100 mm. 77·5 k. 8 K., 1850 mm. 77·3 k. 7 K. 92½ f., 100 mm. 77·5 k. 7 K. 85 f., 200 mm. 75 k. 7 K. 80 f., 50 mm. 77 k. 7 K. 70 f., 50 mm. 77 k. 7 K. 70 fillér.

Bánsági: 2000 mm. 74·3 k. 7 K. 55 fillér.

Mind három hónapra.

Uj repce: 100 mm. 12 K. 55 f., 600 mm. 12 K. 55 fillér.

Uj árpa: 100 mm. 6 K. 20 fillér.

Zab: 100 mm. 7 K. 60 f., 100 mm. 7 K. 50 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kiló	50 kilogramm ára K.-tól	50 kilogramm ára K.-ig	Kiló	50 kilogramm ára K.-tól	50 kilogramm ára K.-ig
Tiszavidéki	ő	76	7.75	7.85	80	8.20	8.30
"	"	77	7.85	7.95	81	0.—	0.—
"	"	78	8.—	8.10	82	—.—	—.—
"	"	79	8.10	8.20	—	—.—	—.—
Fehérmegyei	"	76	7.75	7.85	80	8.10	8.20
"	"	77	7.85	7.95	81	0.—	0.—
"	"	78	7.95	8.—	82	—.—	—.—
"	"	79	8.—	8.10	—	—.—	—.—
Pestvidéki	"	76	7.75	7.85	80	8.10	8.20
"	"	77	7.80	7.90	81	0.—	0.—
"	"	78	7.90	8.—	82	—.—	—.—
"	"	79	8.—	8.10	—	—.—	—.—
Bánsági	"	76	7.65	7.65	80	0.—	0.—
"	"	77	7.60	7.70	81	0.—	0.—
"	"	78	7.70	7.80	82	—.—	—.—
"	"	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—
Bácskai	"	76	7.80	7.95	80	0.—	0.—
"	"	77	0.—	0.—	81	—.—	—.—
"	"	78	0.—	0.—	82	—.—	—.—
"	"	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kiló	50 kilogramm ára K.-tól	50 kilogramm ára K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	70—72	7.25	7.40
"	"	másodrendü	—	7.15	7.25
Árpa	"	takarmány	60—62	6.40	6.75
"	"	égetni való	62—64	6.10	6.30
"	"	sörfőzésre való	64—66	—.—	—.—
Zab	"	—	39—41	7.20	7.35
Tengeri	ő	bánsági	—	—.—	—.—
"	"	másodrendü	—	5.40	5.45
Repce	uj	káposzta	—	—.—	—.—
"	"	bánsági	—	—.—	—.—
Köles	"	—	—	5.10	5.30

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza októberre	. . .	8.——8.01	7.99—7.98—7.95
Rozs októberre	. . .	6.73—6.74	6.76—6.70—6.66
Zab októberre	. . .	6.26—6.27	—6.28
Tengeri juliusra	. .	5.29—5.30	
Májusi tengeri 1902.	. .	5.09—5.10	—5.11
Augusztusi repce	. .	—.——.—	

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza októberre	. . . . .	7.98	„ 7.99 „
Rozs októberre	. . . . .	6.73	„ 6.74 „
Zab októberre	. . . . .	6.26	„ 6.27 „
Tengeri juliusra	. . . . .	5.29	„ 5.30 „
Májusi tengeri 1902.	. . . .	5.09	„ 5.10 „
Repce augusztusra	. . . .	12.75	„ 12.85 „

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza 1901. októberre	. . . .	8.02— 8.03
Rozs októberre	. . . . .	6.77— 6.78
Zab októberre	. . . . .	6.30— 6.31
Tengeri juliusra	. . . . .	5.30— 5.31
Májusi tengeri 1902.	. . . . .	5.09— 5.10
Repce augusztusra	. . . .	12.75—12.85

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde irányzata eleitől végig szilárd volt s hogy ennek dacára a két Hitelrészvény lényeges emelkedést nem tüntetett elénk, annak oka főleg abban volt, hogy a főérdeklődés az Osztrák-Magyar Államvasutak felé irányult, melyek hajlandóságot mutattak a ma levonásba jutó juliusi szelvény okozta felülosztaléki különbözetet bebozni.

A helyi piac előtőzsdénken üzlettelen volt.

A déli tőzsde többszöri váltakozás után megállandósult.

A helyi piac szilárd volt. Előnyben Rimamurányi, de főleg Közuti részesedett, melynek ára 3—4 koronával emelkedett.

A járadékpiacon igen szilárd irányzat volt észlelhető, mig a valutapiac változatlan maradt.

Az előtőzsde kedvező.

Kötöttek: Magyar hitelrészvény 652.——652.50. Osztrák hitelrészvény 643.——646.—. Államvasuti részvény 655.——656.50 korona.

A déli tőzsde változatlan.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 652.50—653.50. Osztrák hitelrészvény 645.50—647.50. Államvasuti részvény 649.50—650.50. Koronajáradék 93 20—93.30. Jelzálogbank 442.25—443.—. Rimamurányi 459.—461.—. Közuti vasut 583.50—585.50 korona.

Forgalomba került továbbá: Koronajáradék 93.30. Kereskedelmi bank 2440.—. Salgótarjáni 573.——576.—. Városi vasut 294.——295.— korona.

Utótőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 642.—. Magyar hitelrészvény 652.—. Leszámitoló 424.—. Rimamurányi vasmü részvény 460.50. Osztrák-Magyar államvasut 649.—. Közuti vasut 585.—. Villamos vasut 295.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezónzerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar —.——.— korona, vörös aprószemü —.——.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.——.— korona, középszemü —.——.— korona, nagyszemü —.——.— korona. Disznózsir: budapesti: 50.——50.50 korona, vidéki —.——.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— korona, városi 4 darabos 40.——40.50. korona. 3 darabos 42.——42.50 korona, füstölt —.——.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 12.——12.25 korona 120 darabos —.——.— korona, 100 darabos 13.25—13.75 korona, 85 darabos 15.——15.50 korona. azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 10.50—11.— korona. 100 darabos 11.75—12.25 korona, 85 darabos 13.25—13.50 korona. Szilvaiz: szlavóniai 19.25—20.— korona, szerbiai 17.75—18.25 korona. azonnal való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsdén* berlini szilárd magatartás következtében szilárd az irányzat.

Déli tőzsde valamivel nyugodtabb.

Zárlat szilárd Berlinre.

Bécs, julius 1. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 117.95. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 144.50. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.40. Magyar keleti vasuti állami kötvény 118.50. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 423.—. Rimamurányi vasmürészvény 463.—. Magyar koronajáradék 93.25, 4%-os Magyar földtetherm. kötvény 92.40. Magyar hitelbank részvény 652.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 172.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény —.—. Magyar kereskedelmi bank —.—. Magyar cukoripar 1755.—.

Bécs, julius 1. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·20%-os papirjáradék 98.85. 4%-os osztr. aranyjáradék 117.95. 1860-os sorsjegy 140.50. Osztrák hitelsorsjegy —.—. Angol-osztrák bank 270.50. Bécsi bankegyesület 451.50. Osztrák-magyar bank 1649.62. Déli vasut 96.—. Dunagőzhajózási részvény 805.—. Dohányrészvény 280.— Császári és királyi arany 11.30. Német bankváltók 117.37. 4·2%-os ezüst járadék 98.75. Osztrák koronajáradék 95.85. 1864-iki sorsjegy 208.—. Osztrák hitelintézeti részvény 647.—. Unionbank 548.—. Osztrák Länderbank 404.50. Osztrák-magyar államvasut 649.—. Elbavölgyi vasut 482.—. Alpesi bányarészvény 427.—. 20 frank. arany 19.02. Londoni váltóár 239.60. Bécsi Tramway Litt B. 226.—. Bécsi Tramway Litt A. 229.—. Lipót kohó 400.—. Az irányzat szilárdabb.

Bécs, julius 1. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a záriatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 642 50. Magyar hitelrészvény 652.—. Angol-Osztrák bank 271.—. Bécsi bankegyesület 453.— Union bank 548.—. Länderbank 405.50 Osztrák-magyar államvasut részvény 653.50. Lombard 99.75. Elbavölgyi vasut 491.—. Északnyugati vasut részvény 480.—. Dohányrészvény 283.00. Rimamurányi vasmü 457.—. Alpesi bányarészvény 458.—. Májusi járadék 93.05. Magyar korona járadék 93.00. Török sorsjegyek 103.75. Német birodalmi márka 117.43—42. Napoleon d'or 19.02.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, julius 1. (*Tőzsdei tudósitás.*) A tőzsde gyengébb hangulatban indult, nevezetesen bányarészvényekben erősebb kinálatra, összefüggésben két jelentéktelen spekuláló cég fizetésképtelenségével, amely korlátolt hitelt élvezett. Bankok jobban ellent tudtak állni. Egészben az üzletfolyás vontatott volt a junfusi terminus alkalmával történő árfolyam-növekedések és csökkenések miatt. Járadékok tartottak, ugyszintén vasutak is. Később bányarészvények jól tartottak. Bankok szabálytalanok. Egyéb változatlan. Discont 3½%.

Berlin, julius 1. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.10. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 93 90. Osztrák-magyar állam-

---

dottam, hogy maga egy hiu, kacér, könnyelmü asszonynak ismer engemet, szeretni nem akart, elfeledni nem tudott soha. Elmondtam, hogy mérgezett nyillal szivében járja a világot és nyugtát nem leli. Az én Matildom magának fogta pártját: — Nem fáj az a nyil neked is mamácskám? — kérdezte — mely e szép, komoly férfit szomoruvá teszi. En nem tudtam volna soha elhagyni őt, ha egyszer megszerettem! És én el tudtam . . . — Hisz fiatal volt hozzám, csaknem egyidősek vagyunk. A leánynak nem lehet várni, mig fiu kortársa a férfi hosszu pályáján utána ér. A virág elhervad és ott marad az utszélen.

— „En vártam, türtem és elhervadtam volna", — mondta Matildom. Látja Romulus, nemcsak szebb, jobb is nálam az a lány.

Szebb is volt, jobb is volt, de még sem volt Leonie. Hanem az alkalom a legnagyobb kerítő, mindegyre összehozta Djerbuleskut Göttfersen Matild baronesszel. Kezdték az emberek megszokni, hogy az 50 felé járó férfi a 24 évet meghaladott lánynak komolyan udvarol. A gazdag bojár közeledése csakugyan megnyitotta Göttfersenéknek a hitelt s vagyonukat némileg rendezni lehett. Djerbulesku egész életén át megszokott erélytelenségével sodorni engedte magát. Sokáig csak ugy foglalkozott Matilddal, mint valami kényeztetett közeli fiatal rokonnal. Matild maga is hallva Djerbuleskutól a családi hagyományokat, melyek a két családot évszázaddal előbb már összekötötték, természetesnek tartotta a bizalmas viszonyt. Némi hálát is érzett Djerbulesku iránt, mert ő volt az első, ki hozzá igaz szeretettel közeledett.

Igy telt el pár év. Ezen idő alatt Djerbulesku gyakran látogatott el Konstantinápolyba, hol Göttfersenék az utóbbi időkben már teljesen visszavonultan éltek. Matild mindig szivesen fogadta, Leonie élesztette mindig benne a hitet, hogy leánya kipótolja mindazt, mit ő elfecsérelt.

(Folytatása következik.)

vasut 140.60. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 84.90. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.90. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 176.25. Általános villamossági Edison 203.25. Gelsenkircheni 167.90. Laura-kohó 197.30. 4·2% os ezüstjáradék —.—. 4% os magyar aranyjáradék 99.30. Osztrák hitelrészvény 202.50. Déli vasut 23.60. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.—. 4% os uj orosz kölcsön 96.—. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 96.75. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 151.75. Harpeni 170.75. Az irányzat ingadozó.

Berlin, julius 1. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* 4% os magyar aranyjáradék 93.75. Magyar koronajáradék —.— Osztrák hitelrészvény 203.—. Osztrák-magyar államvasut 140.25. Déli vasut 23.90. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 206.—. Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Hamburg, julius 1. *(Zárlat.)* 4·2% os ezüstjáradék 98.50. 1860. sorsjegy 140.—. Déli vasut 23.90. 4% os osztrák aranyjáradék 100.—. Osztrák hitelrészvény 203.25. Osztrák-magyar államvasut 138.75. Olasz járadék 96.70. 4% os Magyar aranyjáradék 99.60. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, julius 1. *(Zárlat.)* 4·2% os papirjáradék 98.70. 4% os osztrák aranyjáradék 100.40. Magyar koronajáradék 94.25. Osztrák-magyar bank 119.—. Déli vasut 23.60. Elbavölgyi vasut 124.50. Londoni váltóár 203.70. Bécsi bankegyesület 114.60. Villamos részvény 125.—. 3% os magyar aranykölcsön 83.20. 4·2% os ezüstjáradék 98.65. 4% os magyar aranyjáradék 99.55. Osztrák hitelrészvény 203.70. Osztrák-magyar államvasut 139.40. Északnyugati vasut 118.50. Bécsi váltóár 849.83. Párisi váltóár 809.33. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 209.—. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, julius 1. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Áriolyamok januárra. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 201.80. Német bank 191.75. Discont 176.—. Berlini kereskedelmi bank 137.—. Gelsenkircheni 168.30. Harpeni —.—. Laura-kohó —.—. Olasz járadék —.—.

Páris, julius 1. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut —.—. 4% os osztrák aranyjáradék 100.65. Osztrák Länderbank —.—. 3% os francia járadék 100.15. Ottomanbank 544.—. 3½% os francia járadék 101.17. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut —.—. 4% os magyar aranyjáradék 101.60. Párisi bankrészvény 1083.—. Olasz járadék 98.37. Francia törleszth. járadék —.—. Osztrák földhitelintézeti részvény 1244.—. Török dohányrészvény 312.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Julius 1. A sertésüzlet irányzata lanyha.

A) *Hizott sertések ára:* l. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 76—78 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) —— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 82—84— fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 83—85— fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) —— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) —— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) —— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) —— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) —— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban —— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) —— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachi). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) —— fillérig. Könnyü (páronkiut 240 kilogrammig terjedő sulyban) —— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 80——82 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 78——80 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 80——82 fillérig.

Sertéslétszám 1901. junius 29. napján volt készlet 55.086 darab. — 1901. junius 30. napján felhajtatott 982 darab. 1901. junius 30. napján elszállittatott 1745 darab. 1901. julius 1. napjára maradt készletben 54 323 darab.

Napirend.

Naptár: Kedd, julius 2. Római katholikus: Sarl B. A. — Protestáns: Sarl. B. A. — Görög-orosz: junius 19. Judás ap. — Zsidó: Tham 15. — Nap kél: 3 óra 52 perckor. — Nyugszik: 7 óra 43 perckor. — Hold kél: este 7 óra 50 perckor. — Nyugszik: reggel 4 óra 24 perckor. — Holdtölte 12 óra 18 perckor reggel.

A földmivelésügyi miniszter fogad délután 5 órakor.

Nemzeti Muzeum. Résiségtár nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődij mellett tekinthetők meg.

Országos Képtár és metszetkiállitás az Akadémiában zárva.

Iparmüvészeti muzeum kiállitása délelőtt 9 órától 1-ig.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

A földtani intézet muzeuma d. e. 10—1-ig. Belépődij 1 korona.

Közlekedési muzeum zárva.

Az Akadémia Goethe-szobája zárva.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3 órától 7 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3—8-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, julius 1.

Északnyugatról és nyugatról a légnyomás sülyedt és a keleti depresszió is terjeszkedett, ugy, hogy a magas nyomás egészen a skandináviai félsziget fölé huzódott vissza.

Az idő ennélfogva nagyobbrészt borusabbra és csapadékosabbra (zivataros) fordult.

A hőmérséklet Európa északi felében sülyedt, egyebütt változatlan.

Nálunk az idő Erdély kivételével, ahol gyér zivatarokkal esőzések voltak, országszerte derült és száraz volt.

A hőmérséklet nem változott.

Kilátás. Nyugatról erősödő felhőzettel meleg és helyenkint esős, vagy zivataros idő várható.

Vizállás.

		Jun. 29. méter	Jul. 1. méter			Jun. 29. méter	Jul. 1. méter
Ina	Schärding	2.25	2.10	Tisza	M.-Sziget	0.52	0.85
Duna	Passau	3.27	2.88		Tekeháza	0.40	0.60
	Linz	0.74	0.57		V.-Namény	0.52	2.14
	Bécs	0.02	0.14		Tokaj	0.85	1.28
	Pozsony	2.04	2.23		Tisza-Füred	1.20	0.94
	Komárom	3 —	2.96		Szolnok	1.48	0.97
	Budapest	2.64	2.72		Csongrád	1.03	1.30
	Paks	2.36	2.30		Szeged	2.35	2.32
	Mohács	3.76	3.40		Török-Becse	2.15	2.16
	Gombos	4.65	4.46		Titel	0.—	3.68
	Ujvidék	3.87	3.54	Ondova	Bártfa	0.50	0.49
	Pancsova	3.86	3.70	Topolya	Hoór	0.76	1.—
	Orsova	3.96	3.86	Bodrog	Zemplén	1.62	0.77
Morva	Magyarfalva	0 88	0.68	Sajó	Zsolca	1.68	1.66
Vág	Zsolna	0 74	0.80	Hernád	H.-Németi	0.41	0.30
	Trencsén	0.63	0 52	Berettyó	Margita	0.08	0.16
	Szered	1 —	0.80		B.-Ujfalu	0.13	0.22
Rába	Sz.-Gotthárd	0 10	0.04	Körös	Csucsa	0.—	0.—
	Sárvár	0 25	0.17		N.-Várad	0.04	0.30
	Győr	2.54	2.46		Belényes	0.—	0.62
Dráva	Pettau	2.30	1.94		Tenke	0.18	0.12
	Zákány	1.12	0.—		Gurahonc	0.34	0.—
	Baracs	2.17	1.93		Borosjenő	0.06	0.06
	Eszék	0.—	3.86		Békés	0.50	0.88
Mura	M.-Szerdah.	1.20	0.90		Gyoma	0.72	1.64
Szávo	Zágráb	0.—	0.86	Maros	Gy.-Fehérvár	0.14	1.83
	Sziszek	2.62	1.39		Branyicska	1.40	2.10
	Mitrovica	5.08	4.08		Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Dées	0.38	0.96		Arad	0.04	0.38
	Szatmár	0.76	2.38		Makó	1.—	1.62
Kraszna	N.-Majtény	0.—	0.—	Temes	K.-Kostély	1.21	0.64
Latorca	Munkács	0.12	0.06	Béga	Kisrelö	0.79	0.03
Laborca	Homonna	0.25	0.20		Temesvár	0.—	0.—
Ung	Ungvár	0.22	0.10		Becskerek	0.53	0.24

Uj gyógymód Kataphorese Uj gyógymód

IDEG ÉS NEMI BETEGSÉGEK.

radikalis gyógyitására legjobban ajánljuk

Dr. MITZGER

kiváló gyógyhatásairól elismert intézet

Budapest, VI., Teréz-körut 44. I. em

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAP lan PAP lan PAP lan

	frt		frt
1 összehajtható vaságy 8 db kivehető matraccal	10.—	1 szőtt sodrony ágybetét	5.—
1 rouge paplan	1.80	1 tengerifü matrac	4.50
1 „ „ prima	2.80	1 afrique „	5.—
1 cachmir paplan	3.40	1 lószőr „	12.—
1 satin „	3.80	1 ablak köper függöny	3.—
1 atlasz cachmir	4.80	1 „ tunis „	1.50
1 selyem atlasz paplan	8.50	1 „ gyapju „	4.50
1 fodros selyem ali. papl.	13.50	2 ágy, 1 asztalterítő bouret	5.50
1 jó vászon paplan lepedő	2.—	2 „ 1 „ gyapju	12.—
1 „ ágy	1.30	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 flanell ágytakaró pokróc	2.50	1 „ „ L	5.30
1 gyapju „ „	5.50	1 ágyelőke L	0.85
1 jó lópokróc	1.60	1 tapestry ágyelőke	1.50
1 téli pokróc	4.60	1 mir. jó futószőnyeg	.40
1 szép fali szőnyeg	7.50	1 „ „ mintaszőtt	.75

GICHNER JANOS

paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicseréltetnek vagy a pénz visszaadatik.

Várkonyi Dezső

Szegény legények.

A régi betyár romantikából való néhány elbeszélés ez, amelyet a régi ujságirók gárdájának ezen tehetséges tagja gyönyörü namisitatlanul magyar nyelven annyi közvetlenséggel irt meg, hogy igen élvezetes olvasmányul szolgál. Ara 2 korona, bérmentes küldéssel — a pénz előzetes beküldése esetén 2 kor. 20 filér. Kapható Kövesi Béla könyvkiadóhivatalában, Veszprémben.

BAYER-féle

Magyar turista-tapasz

Tyukszem, börkéreg és börkeményedés

ellen biztosan és gyorsan ható szer.

1 eredeti tekercs 80 fill.

1 korona beküldése mellett bérmentve.

Kapható a legtöbb gyógytárban, drogueriákban és a tapasz gyártójánál

Vöröskereszt gyógytár

Budapest, VI. Andrássy-ut 84.

Cs. és kir. katonai élelmező raktár Gyulafehérvárt.

Sz. 785.

Felszólitás!

A gyulafehérvári katonai élelmező-raktár 2490 m³ kemény tüzifát és 1250 q. kőszenet vásárol kereskedelmi szokás szerint. A beszolgáltatásnak helye a fenti raktárnak a várban levő saját raktára, illetőleg szénraktára, még pedig a következő részletek szerint:

1901. évi augusztus hó végén	500 m³	kemény tüzifa
1901. évi szeptember és október hó végén 800—800 m³	1600 m³	
1901. évi november hó végén	390 m³	
Továbbá:		
1901. évi szeptember, október, november, 1902. évi január és február hó végén 200—200 q.	1000 q	kőszén
1902. évi március hó végén	100 q	
1902. évi április hó végén	150 q	

Ezen vételügylet alapját a fenti raktárnál betekinthető s hivatalosan kiállított, 1901. évi junius hó 16-án keltezett szokványok füzete képezi, ezenkivül a terjedelmesebb 785. számu és 1901. évi junius hó 16-án keltezett felszólitás is, mely utóbbi ezen lap 170. számában egész tartalmában be lett véve és nyilvános kifüggesztés által a fenti raktár kerületében lévő városi előljáróságoknál, katonai és honvéd-állomásparancsnokságoknál közhirré lett téve. A szokványok füzete 16 fillérért megkapható.

Ajánlatok levél alakjában 1901. évi julius hó 17-ig, délelőtti 10 óráig beadandók.

Az eladó az összes szükségletből kisebb részmennyiséget is ajánlhat, még pedig a tüzifánál 100 m³-ig, a kőszénnél pedig 100 q-ig.

Gyulafehérvárt, 1901. junius hó 16-án.

A gyulafehérvári cs. és kir. katonai élelmező raktártól.

Dreyfus Alfréd

Öt év életemből

(Szenvedéseim az Ördögszigeten töltött rabságom alatt). Dreyfus kapitány sajátkezü rajz- és kézirásaival.

Második teljes kiadás.

Képekkel 230 oldalnyi tartalommal 60 kr.

Beküldése ellenében bérmentve, ha azonban utánvéttel kivánatik 20 kr.-ral drágább.

Megjelent és kapható: A „Magyar Kereskedelmi Közlöny"-nél Budapest, Károly-körut 9. szám. Valamint minden könyvkereskedésben.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACSY,

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézete

IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota

(átjáróház és lift használat).

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, legsulyosabb hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfieröt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményekképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Szinházak, szórakozó helyek.

FŐVÁROSI NYARI SZINHÁZ.
Kedd, 1901. julius hó 2-án.
Otthon.
Szinmü 3 felvonásban. Irta Sudermann.
Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Kedd, 1901. julius hó 2-án.
Öcska brigadéros.
Látványos bohóság énekkel és tánccal egy prologgal és 4 felvonásban. Irta Feld Mátyás. Zenéjét összeállitotta Barna Izsó.
Kezdete 7½ órakor.

ŐS-BUDAVARA
Ma, kedden, fényes kivilágitás mellett
remek uj juliusi müsor
bemutatása a Korvintéri nagy szinpadon
Les GIGNAC francia párdalosok és táncosok. **LA & DO** párisi utcai énekesek.
Lex Alexandra a jelenkor legjobb akrobatái.
THE OTINOS
angol kómikus excentrique akrobaták és a többi ujonnan szerződött világhirü különlegességek felléptével.
A m. kir. budapesti honvédkerületi zenekar hangversenye.
Ben-Ali-Bey varázsszinháza és a **Folies Caprice** vendégjátéka **uj müsorralkkal.** Kitünő olasz **bersagliori zenekar,** amerikai seating rink stb. stb.
Belépődij 60 fillér. Gyermekeknek 12 éven alól **20** fillér. Kedvezményes jegyek az összes tőzsdékben kaphatók.
A földalatti villamos éjjeli ½2 óráig közlekedik.
Társaskocsik egész éjjel.

Heckenast Gusztáv
hirneves zongora-termében
BUDAPEST, most Gizella-tér 2. sz. (a Váci-utca sarkán)

Kaphatók a leghiresebb bel- és külföldi zongorák, pianinók és harmoniumok. — Ehrbar és fiai bécsi; Schiedmayer stuttgarti udvari zongora-gyárak egyedüli képviselete.
Nagy kölcsönző-intézete. Árjegyzék ingyen.

A Gyöngyös-visontai bortermelők szövetkezete mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja 1899. és 1900. években termelt

borait

a következő árakban szállitja: hektoja
1900. évi visontai nehéz vörös (bikavér) **80** kor.
1900. évi visontai vörös ... ... **60** „
1900. évi gyöngyösi sillerbor ... ... **40** „
1900. évi visontai nehéz fehér pecsenyebor **60** „
1900. évi könnyebb asztali fehér ... ... **52** „
1899. évi fehér asztali bor ... ... **50** „
Törkölypálinka, saját főzésük ... ... **120** „
értve készpénzfizetés vagy utánvétel mellett, a helybeli vasutra szállitva, hordó nélkül. — A hordó fölszámittatik, de 30 napon belül visszavétetik.

Gyöngyös-visontai bortermelők szövetkezete
mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.

Érdekes, kényelmes és rendkivül olcsó
társas utazás
Svájcba
és az Alpesek vidékeire.

Jegyekben elsőrangu szállodák, minden igényt kielégitő ellátás, szakértő vezetők — bennfoglaltatnak.
Indulás Budapestről julius 10. Jelentkezéseket elfogad, részletes felvilágositást nyujt
Propper N. János igazgató
„Keleti Utazási Irodá"-ja
Budapest, Muzeum-körut 15.

Cs. és kir. katonai élelmi-raktár Nagy-Szeben.

1122. sz.

Értesités.

A cs. és kir. hadseregnek 1901. szept. 1-től 1902. aug. végeig szállitandó következő cikkek, még pedig: széna, szalma, tüzifa- és kőszén, továbbá Abrudbánya részére még kenyér és zab 1902. évre, szerződésszerü biztositása céljából 1901. julius 11., 12., 15., 16. és 17-én nyilvános pályázat hirdettetik a következő helyőrségek: Nagy-Szeben, Fogaras, Nagy-Disznód, Orlát, Medgyes, Székely-Udvarhely, Brassó, Botfalu, Szent-Péter, Höltövény, Földvár, Feketehalom, Ujváros. Vidombák, Rozsnyó, Gyulafehérvár, Szászváros, Abrudbánya, Erzsébetváros, Kolozsvár, Maros-Vásárhely és Besztercze részére.

A közlebbi feltételek az idevonatkozó 2343. sz. 1901. jun. 16-iki hirdetményből, vagy az e tárgyban ugyancsak 1901. jun. 16-án kiadott feltétfüzetekből, melyek naponta 8—12 óra közt a katonai élelmezési-raktáraknál Nagy-Szebenben, Gyulafehérváron, Kolozsváron, továbbá a fiók-élelmezési raktárnál Brassóban kaphatók, megtudhatók.

A hirdetmények, mig a készlet tart, ingyen kaphatók; a feltétfüzet azonban 56 fillér beküldése ellenében innét megküldetik.

Nagy-Szeben, 1901. junius 16.

A cs. és kir. élelmezési-raktártól.

Prospektus ingyen. E hird. megjel. minden **kedden.**
Arany-vulkanit-fogsorok.
A legidealisabb foghelyettesitő. Saját legtökéletesebb módszer szerint egyedül **hygien. összetörhetetlen fogsor, miért kezesség** vállaltatik. Egy fog 5 frt (fogorvosoknak 4 frt.) Kaucsuk fogsorban 2 frt egy fog (fogorvosoknak 1·20 frt.) **Foghuzás** (cocain) 1·50 frt. Aranyfogtömés 4 frttól kezdve. Aranykorona 12 frt. Hidfogak (inylemez nélkül) aranyban 5 forint.
PITZYLE fogorvos
Budapest, IV., Kossuth-Lajos-utca 10. félemelet.
(Bel- és külföldi oklevél. Hirneves fogorvosok, mint dr. Chejfetz, Fedotoff stb. volt első assistense. **Rendel:** fél 9—6-ig.
2-ik müterem Temesvárott. Vezetője: **Dr. Schwenk.**
Fogorvosi müterem. Fogtechnikai laboratorium.

Uj Petőfi.
Az első szabad **képes** Petőfi kiadás. **Telegdy, Tull és Neogrády** festőművészek 52 rajzával. Minden rajz egy egész oldalt foglal el s három szinben van müvészi módon reprodukálva. A két kötetet dr. **Radó** Antal rendezte sajtó alá és látta el jegyzetekkel. A szöveg tökéletes pontosságu. Dr. **Ferenczi** Zoltán, a legteljesebb és legjobb Petőfi-monografia szerzője, értékes, magyas életrajzot irt az első kötet elé. A könyv papirja famentes, finom papir, a nyomás miniaszerü, kitünően olvasható. A müvészi kötés, a melyet Petőfi dombormüvü arcképe diszit, párját ritkitja. A két kötet ára **10 kor.** Kiadja **Wodianer F. és Fiai** (Lampel Róbert) cs. és kir. udv. könyvkereskedése Budapesten, Andrássy-ut 21. Kapható minden könyvkereskedésben.

„The Gresham"
életbiztositó-társaság Londonban
Magyarországi fiók:
Budapest, V., Ferenc József-tér 5-6.
a társaság házában.

A társaság vagyona 1899. december 31-én ... ... kor.	177,060.451.—
Évi bevétel biztositások és kamatból 1899. évi december 31-én .	30,835.871.—
Kifizetések, biztositási és járadéki szerződések, valamint visszvásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848)	383,793.872.—
Az 1899. évben a társaság 5838 kötvényt állitott ki	56,097.103.—

összeg értékekben. — Prospektusokkal és dijtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállit, továbbá ajánlatokkal, dijmentesen szolgál a magyarországi- és a kelet fiókja Budapesten, valamint ennek ügynökei a fiók minden nagyobb városában.

Magyar Könyvtár
Szerkeszti: = RADÓ ANTAL =
Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)

A juniusi füzetek a következők:

Egy-egy szám ára 30 fillér.
Minden füzet egyenként kapható.
Teljes jegyzék minden könyvkereskedésben kapható.
Az eddig megjelent számok részletfizetésre is kaphatók.

Gerhart Hauptmann. A takácsok. Ford. Komor Gyula. **219.**
A kiváló német iró legsikerültebb szinmüve. Európaszerte szenzációs sikert keltett.

Radó Antal. Dante. **221.**
A legnagyobb olasz költő életének és müveinek hü ismertetése a nagy közönség számára.

Conan Doyle. Dr. Holmes kalandjai. II. sorozat. Ford. Lándor Tiv. **222.**
Érdekfeszitő detektiv-történetek.

Piere Loti. Tünő-képek. Forditotta dr. Marquis Géza. **225.**
Néhány gyönyörü exotikus elbeszélés.

Tóth Ede. A falu rossza. **226.**
A legjobb magyar népszinmü hü szövegkiadása.

Kézai Simon. Magyar krónikája. Forditotta, bevezetéssel és jegyz. ellátta Császár Mihály. — Az első magyar történet. A hun-magyar mondakör egyik ősi forrása. Zamatos, hü forditás. **227.**

Megrendelhetők: LAMPEL RÓBERT (WODIANER F. ÉS FIAI)
cs. és kir. udv. könyvkereskedésében **Budapesten, Andrássy-ut 21. sz.** és minden könyvkereskedésben.

2260. ad szám.

Értesités.

A pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katona-élelmező-raktároknál és pedig: **Pozsonyban 1901. évi julius 11-én, Sopronban 1901. évi julius hó 8-án és Komáromban 1901. évi julius 3-án, délelőtt 10 órakor az illető élelmezési kerületek számára 1901. évi szeptember hó 1-től 1902. évi augusztus 31-éig terjedő időre széna, alom és ágyszalma, tüzifa mint kőszén, élelmezési szükséglet bérbeadása nyilvános tárgyalásban fog biztosittatni.**

Az egyes cikkek és azoknak a különféle állomásokban való szükséglete, az erre vonatkozó részletes 2260 ad számu tudósitásból észlelhetők, valamint minden ezen bérleti üzletre irányuló feltételek a pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktároknál meglevő feltételi füzetekből naponta a hivatalos órák alatt kivehetők.

Az egykoronás bélyegekkel ellátott és lepecsételt ajánlatok a bánatpénzzel együtt és egy időben a pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katonai élelmező-raktáraknál **a tárgyalási napon legkésőbb 10 óráig délelőtt benyujtandók.**

Az 5. hadtest cs. és kir. hadbiztossága.

Kelt **Pozsony,** 1901. évi junius hó 6-án.

Olcsó butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtós fényezett	30 frt
2 ágy, fényezett	22 „
1 éjjeli szekrény, fényezett	8 „
1 mosdó, 2 ajtós, fényezett	14 „
2 szekrény, 2 ajtós, diófa, matt	30 „
2 ágy, magas, diófa, matt	26 „
1 éjjeli szekrény, diófa, márványnyal ...	8 „
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, márv. ...	46 „
1 diván, magas támla szőnyeggel	40 „
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	12 „
1 ebédlőszék, ó-német stil	3.50 frt
1 iróasztal, 3 fiókos	16 „
1 hálószoba, matt diófa	100 „
1 hálószoba, faragott	130 „
1 garnitura crépe- vagy bourette-behuzat	55 „
1 garnitura selyem-behuzat	80 „
1 garnitura plüss-behuzat	80 „
1 szalonasztal	10 „
1 consol márványnyal és tükör	26 „

Nagy választék egyszerü, valamint a legdiszesebb kivitelü butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
Budapest, Erzsébettér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill Vastagabb betükből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket központi irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje,
Teréz-körut 54. szám alatt.

Engelmann Mór
gyorssajtónyomda,
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedése,
IV., Gróf Cziráky-féle palota. (Kossuth Lajos-utca, Kigyó-tér, Koronaherceg-utca sarkán.)

Jambrikovits
dohánytőzsdéje,
erepesi-ut 50. (Takarékp. épül.)

Eckstein Bernát
hirdetési iroda,
V. ker., Fürdő-utca 4. szám.

Fischer J. D.
hirdetési iroda,
IV., Zsibárus-utca 7. szám.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda,
IV., ker., Váci-utca 9. szám.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda,
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Leopold Gyula
hirdetési irodája,
VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda,
VII. ker., Károly-körut 9. sz.

Mezei Antal
hirdetési irodája
V., Gizella-tér (Haas-palota).

Schwarcz József
hirdetési iroda,
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda,
IV. ker., Szervitatér 8. szám.

Sikray Samu
hirdetési irodája
Budapest, Váci-körut 33.

Kernberg Rozália
dohánytőzsdéje,
VIII. ker., Múzeum-körut 18. sz.

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő,
Múzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Színház bérháza.)

Nemetsek A. J.
ujság-árudája,
Petőfi-tér 3. szám.

Rohonczi Ilona
dohánytőzsdéje,
Andrássy-ut 48. szám.

Szántó Mór
dohánytőzsdéje,
IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Sopronyi V.
dohánynagyárus,
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Schönwald Ferencné
dohány-tőzsdéje
Ferenc-körut 22. szám.

Toldi Lajos
könyvkereskedése,
II. ker., Fő-utca 2. szám alatt

Zipser és König
zenemükereskedése,
Andrássy-ut 4. szám alatt.

Benda Józsefné,
Andrássy-ut 59.

Deutsch Miksáné,
Andrássy-ut 38.

Weitzenfeld Jakab,
Király-utca 1.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
Buda II., Fő-utca 17. szám.

Minden apró hirdetés, melyet itt este 6 óráig föladnak, már másnap megjelennik a Budapesti Naplóban.

Szőke angyal.
Most még sokkal betegebb vagyok,
Mert nem ápolnak gyengéd karok.
Sem a szép szemeket nem láthatom én,
Melyek reménysugarakat löveltek felém,
Mint . . . no de nem mondom.
Irjon kérem a cimemre, melyet 3 honappal ezelőtt megirtam, az Isten is megáldja. 9372

Mélindám!!
Kitartó hallgatásoddal teljesen elgyötörsz; ha tudnád, hogy miként érzem magam, megkönyörülnél rajtam. Mult tizenhatodiki értesitésemre hiába kerestelek mindenütt. A vidéken postára adott s visszautazásomról szóló értesitésem, — nem tudom mi okból —, sajnos nem jelent meg, pedig de szerettem volna, — ha csak pár szót is, — veled beszélni. Az általad **bejegyzett** napon ott leszek! Igen?? Könyörgöm: értesits körülményesen. Számtalan csókkal . . . d. 9347

Édes!
Imádom és folyton magáért epedek; fáj, hogy olyan meszsze van. Gondol reám? Irjon! Képzeletben forrón csókolja Martin.

Végzet.
Vasárnap óta levél várja. Szivesked jék átvenni. 6772

Gentlemanek!
Melyik előkelő villatulajdonos uriember adna jutányosan a nyárra lakást a közelben fesz szép asszonynak kis családdal? Választ a kiadóba „Vederemo" cim alatt és tessék a lapban jelezni. 9365

Klivényi vendéglőben szombaton ebédelő csinos hölgyet, kit ezen lapra figyelmoztettem, felkérem, irjon nekem „Klivényibeli mérnök" cim alatt poste restante Székesfehérvárra, hogy találkozás hol és mint lehetséges. 9362

Laura.
Miért nem irsz, én már két levelet irtam, nem tudom megkaptad-e, jelenleg is leveled v n bpesti főpostán Laura cimen. Ölel és csókol imádód.

Miska!
Ugy látszik „leégett" kegyelmed, hogy olyan sürgönyösen kell a pénz. Máskor jobban „cinczöljön" Epi.

KERESLET.

Francia
leckéket óhajtok venni. Ajánlatok „Fiatal hivatalnok" jeligével a kiadóba. 9363

Táplógyörgyén
Hirn Mózes és fia vas, füszer- és rövidáru-üzletében egy 16—18 éves segéd alkalmazást nyer. 9368

40 kor. havifizetés-sel fiatal hölgy alkalmaztatik irodában szép irással. Irásbeli ajánlatok csak személyesen adhatók át reggel 7—1/2 9-ig vagy 1—2-ig Hunyadi-uta 27.

2 vagy 3 Wertheim-szekrényt megvételre keresek. Ajánlatokat az ár megjelölésével **„F. M." e laphoz.**

Egy intelligens
fiatal lány alkalmazást keres egy magányos urnőnél, esetleg üzletbe mint elárusitónő. Szives ajánlatokat „Szerény" jelige alatt a kiadóba kér.

Villát
8—9 szobával, árnyas nagy kerttel, a villanyos vasut közelében, bank-teherrel vagy tehermentesen nagyobb részletekben lefizetésre keresek. Ajánlatokat. „S. V." cimen e laphoz kérek.

Uricsaládhoz
középkoru gyermektelen gazdaasszony keresetik, ki a falusi gazdaasszonyság minden nemében jártas (tejkezelés, aprómarhatenyésztés, fehérneműjavitás, beföttek készitése és a ház teljes felügyelete.) Ajánlatok bizonyitványok és arcképekkel ellátva: Puszta-Szilasi gazdaság, u. p. Ugra (Bihar megye) intézendők. 9367

1000 korona
esetleg több évadékkal egy nagyon tisztességes vidéki polgárember, ki a katonaságnál szakaszvezető volt, irodaszolgai vagy házmesteri állást keres. Dembinszky-utca 4. II. em. 26.

KINÁLAT.

Csinosan
butorozott, féregmentes, tiszta, világos szoba, lépcsőházba nyiló különbejárattal, gyermektelen családnál kiadó. Kerepesi-ut 34. III. 20.

Csinosan butorozott
tiszta szoba, julius 1-re olcsón kiadó. Erzsébet-körut 7. I. 9.

Leghiresebb
jósnő Romániából visszatért. Bethlen-utca 9. fölépcsőház a. 1. 9368

Intelligens nő,
ki 2 év óta utazik biztositásba, a vidéken kiterjedt ismeretsége van, hajlandó volna bármilyen utazói állást elfogadni. Cim a kiadóhivatalban. 3853

Butor.
Jóminőségü. Hálószoba, kredenc, szőnyeg-divány, asztal, székek, irószasztal, könyvszekrény, uri ottomán fotel, szalongarnitura, tükör, ugy egyenként is, sürgősen nagyon olcsón eladó. Gyár-utca 25. a kárpitosmesternél. 9330

Telket
a villanyos vasut közelében tehermentest, vagy bankteherrel **nagyobb részletfizetésre** megvételre keresek. Ajánlatokat kérek „S. V." alatt e laphoz.

Singer varrógépeket
rendkivül olcsóu a legelőnyösebb feltételek mellett szállit, Láng kerékpárüzlet Budapesten, József-körut 41.

Vasárcsokat,
vaskapukat, kioszkokat, vasajtókat és dróthálókeritéseket legolcsóbban készit Barta Károly Budapest, Főherceg Sándor-utca 30/B. Adott méret után rajzok és költségvetések ingyen.

Anyahelyettesnek
vagy magányos urhoz házvezetőnőnek ajánlkozom, vidékről. Cim a kiadóban. 9345

Egy
nagyon jó karban lévő Singer varrógép 14 frtért és Wehler Wilson 10 frtért azonnal eladó. VI., Podmanicky-utca 4. I. em. 6.

Cimbalom,
pedálos, diszes, jutányosan eladó. VII. Bethlen-utca 39. földszint. 9361

Maszirozónő,
hidegkurát ért, ajánlkozik házakhoz. II. Petrezselyem-utca 9. sz. 9364

Balaton-Almádiban,
közvetlen a parton, remek kilátással biró nyaraló, a hajó kikötő és fürdőnázzal, árnyas parkkal összekötve, három szoba, konyha, felszerelve, tág veranda, kut és jégverem a háznál, az évadra kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 9366

„Uránia"
szivarkahüvely különlegességi raktár, legjobb szivarkahüvelyeket ajánlja **„Extra vergé"** papirból. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Kertész-u. 33. 9339

Kerékpárokat
zálogházból kiváltottakat, 35 forintitól feljebb szállitunk. Láng kerékpárüzlet, József-körut 41.

Butor
jó minőségü hálószoba, kredenz, asztal, szék, irószasztal, könyv-szekrények, uri fottelek, ottoman, szalongarnitura, nagy tükör, ugy egyes darabok is nagyon olcsón, sürgősen eladó. Gyár-utca 25., kárpitosmesternél. 9371

Mindenkin segitve
lehet az összes zálogcéduláknak **fölöslegével,** Wyschogrodnál, Nagyfuvaros-utca 7. II. 24. Veszek öreg hamis **fogakat és szájpadlásokat,** használt ruhadarabokat és egyenruhákat, valamint minden elfogadható. 9370

Rövid zongora
160 forintért eladó. Nagytemplom-utca 19. ajtó 1. 9373

Elegánsan
butorozott tiszta, világos, féregmentes szoba különbejárattal egy vagy két személynek julius 1-re olcsón kiadó. VIII. Sándor-utca 30/B. I. 13.

Hölgyek figyelmébe
gyakorolt szülésznő titoktartás mellett tanácsot, segélyt nyujt Baross-utca 83. II. em. 15. 9344

Váltókölcsönt
törleszthetőt, ajánl discretül földbirtokosoknak és kereskedőknek „Lloyd" intézet Budapest, Vörösmarty utca 15. Kölcsönbejelentőlapot kivánatra. 9347

Arcszépitő
kenőcsét felülmulhatatlan sikerüit ajánlok tégelyenkint 1 frtért mindennemü arcfiszitásnál ellen. szétküldés az egész országba, Gellértné, Koro naherceg-utca 2, I. em. 58.

Hölgyeknek
segélyt és tanácsot nyujtok titoktartással. Kényelmesen berendezett lakásomon figyelmes ápolás, ellátás, esetleg orvosi segély nyerhető. Sok évi gyakorlattal birok. Metzger Sarolta okl. szülésznő, Erzsébet-körut 2., I. em. 11. 8194

Privát kutató.
Iroda Váci-körut 39. Könyes megbizásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal, ugy magán, mint családi-ügyekben: **Kossa Magyary Géza.** Található 10—2-ig. 9201

A ki hegedül,
cimbalmot, harmonikát, mechanikai hangszereket, vagy zongorát akar venni, kérjen árjegyzéket Sternberg Armin és testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosoktól Kerepesi-ut 26. mely cég minden cikkről külön illusztrált árjegyzéket küld teljesen dijtalanul.

Valódi Echo-Phono-graph, teljes felszereléssel együtt 20 frt, gyönyörü megzenésitett hengerek, drbja frt 1.50, üres hengerek drbja 80 kr. Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosok Phonograph-osztályában, Károly-körut 2. (Kossuth Lajos-utca sarok.) Zenepalota.

Egy szépirásu
hivatalnok elvállal bármilyen irásbeli munkát, másolatokat, boritók cimek megirását vagy hasonló más irásokat olcsó dijazás mellett. Cim a kiadóhivatalban. 3831

Zongora,
rövid, kereszthuros, kevéssé használt, sürgősen eladó. VII., Kerepesi-ut 64. I. emelet, ajtó 11. Megtekinthető délelőtt 11—12 óráig, délután 2—5 óráig.

Zongora
Kramer-féle, kitünő hangu, jutányosan eladó. Megtekinthető délután 2—5-ig. Nefelejts-uta 15 I. 11.

10,000
használt és uj teljesen felvasalt **ajtó és ablak**
minden nagyságban nagyon olcsón kapható Wiener A. utódánál Külső Czilli-ut 123., a régi vámmal szemben.

Zongora
fekete, kereszthuros, kevéssé használt, diszes kiállitásu 250 frtért eladó. Fodor, Dohány-utca 90. sz. III. em. ajtó 12. Megtekinthető csak reggel 8—9-ig.

Ruha-varrónő
kitünően jártas, olcsón elvállal munkát, melyet a saját lakásán készit el. Renoválásokat is végez kitünő izléssel. Szentkirályi-utca 22. II. 26.

Angol tapéta raktárak.
Ajánlja nagy raktárát belés **külföldi kárpitokban:** kávéházak, vendéglők, épületek és lakások kárpitozását helyben és vidéken is azonnal és jutányosan elvégzi.
Minius Jakab Budapest, Fő-üzlet: Kerepesi-út 6. Fiók-üzlet: Irányi-u. 25.

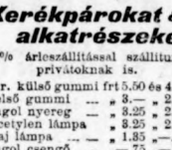

Kerékpárokat és alkatrészeket
30% árleszállitással szállitunk privátoknak is.
I. r. külső gummi frt 5.50 és 4.—
belső gummi ... „ 3.— „ 2.25
angol nyereg ... „ 3.25 „ 2.50
Acetylen lámpa ... „ 3.25 „ 2.50
olaj lámpa ... „ 1.35 „ —.95
angol csengő ... „ —.75 „ —.50
lábpumpa ... „ 2.30 „ 1.90
amerikai pedálok „ 3.25 „ 2.75
teljes fék ... „ 2.25 „ 1.90
foggantyuk, párja „ —.40 „ —.34
Valamint minden itt fel nem sorolt kerékpár-rész is. Árjegyzék ingyen. Saját javitó mühely. Használt kerékpárok 35 frtól feljebb.
Láng Jakab és Fia
az angol Helical Premier és Champion kerékpárgyárak főraktára
Budapest, József-körut 41. és fiókuzlet Rottenbiller-utca 1.

Szünidei szépirási tanfolyam.
Ugymint a mult években ez idei szünidőben is jul. 2-án szépirási tanfolyamot nyitok, mely aug. 20-ig tart. A tandij ezen időre 31 koronából áll. Azonkivül alaposan és lelkiismeretesen tanitom a német nyelv és helyesirást. Értekezési órák: 10—1-ig, 4—6-ig. **Adler J., szépiró tanár, Nagykorona-u. 4. III.** 9308

Kapható mindenhol. Raktár: **Török gyógytár Budapest.**

Nincs ember
ki a
KHINAI
események iránt nem **érdeklődnék! Egész Khinát s annak népét ismertető gyönyörü könyv jelent meg a napokban Cholnoky Jenőtől**
Sárkányok országa
cim alatt 200 eredeti képpel.
Kapható Köves Béla könyvkiadóhivatalában Veszprémben. — Füzve 10, diszkötésben 13 kor.-ért utánvét vagy az összeg beküldése ellenében.

FONTOS
cukorbetegeknek!
„MUSOL"
(törv. védve).
Egy alaposan kipróbált és kitünően bevált készitmény cukorbetegségnél (Diabetes mellitus), a cukrot **5 nap alatt** eltávolitja, hogy alig marad nyoma. **1 doboz 20 porral 3 frt. (6 korona).** Kapható minden gyógyszertárban. Nagyban **Dr. Egger J. L.** gyógyszertárában, Budapest Váci-körut, **Fr. Vitek & Co. Prága.**

Nevelőnőket
okl. magyar, német, francia és angol tanitónőket kitünő zeneismerettel, bonneokat és gyermekkertésznőket lelkiismeretesen ajánl és elhelyez
Szeghőné S. Lujza
Budapest. VI. Dessewffy-utca 22. sz.

Butor hitelre

szolid árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Fölvilágositással szolgál
Varga Ignác
hitelfőnök
BUDAPEST,
IV., Koronaherceg-utca 2., butorraktárban.
A legujabb árjegyzéket több mint 386 képpel 25 krnak bélyegben való beküldése ellenében franco küldjük.

Veszek
a legmagasabb áron mindennemü
ékszereket, drágaköveket, gyöngyöket,
régiségeket, pénzgyüjteményeket, arany, ezüst, bronze és porcellán diszdárgyakat ügyszintén egész hagyatékokat. Elvállalom nagyobb hagyatékok becslését. Vidéki vételeknél hajlandó vagyok oda is utazni, s egyes darabok beküldése után a szállitás költségeket oda és vissza megtéritem,
Nagy raktár magyar diszékszerek és diszkardokban.
Wisinger Mór
müötvös és régiségkeresk.
Budapest IV Kristóf-tér 2

Pénzhitelt

szerez ingatlanok-, házak és birtokokra II. és III. helyen is, továbbá konvertálásokat és minden pénzügyi transakciót jutányosan és diskréten teljesit **minden előleges költség nélkül**
Dénes Lipót
bank-forgalmi irodája
Bpest, VI., Teréz-körut 18.
Közvetitők kizárva! Válasz bélyeg kéretik.

Veszek
zálogházi cédulát
régi arany ezüst árút brillánt és gyémánt árút a legmagasabb árak mellett
FRIED A.
óras és ékszerész
Kerepesi-ut 2. szám.

Virágnyelv.
Minden ismert virág jelentősége meg van irva ebben a könyvben, melyet szerkesztője a legjobb kejeti forrásokból állitott össze. Ára szines kötésben 80 fill. Az összeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik meg. Megrendelhető Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Andrássy-ut 21. sz

Én Csillag Anna!

185 cm. h. óriás Loreley-hajammal, melyet az általam föltalált kenőcscsel 14 havi használat után kaptam. Ezen kenőcs az egyedüli szer, mely **hajhullás ellen, a növesztés előmozditására s a hajtalaj erősitésére** alkalmasnak találtatott. Uraknál szép teli szakálnövést s más rövid használat ugy a haj, mint **szakálnak** természetes fényt és sürüséget kölcsönöz s a **gyors öszülést** legmagasabb korig megóvja.
Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 forint.
Szétküldés naponta a pénz előleges beküldése vagy utánvétel mellett az egész világba a gyárból, a hova a rendelések cimzendők.
Csillag Anna
BÉCS: I. Sellergasse 5.
BERLIN: Friedrichstrasse 56.

T. **Csillag Anna** urnőnek! Sziveskedjen 6 tégelyt **elismert hajnövesztő kenőcséből** küldeni utánvétel alanti cimemre:
Gavriani-Auersperg grófné
Schloss Gleichenberg-Graz.

T. **Csillag Anna** urnőnek! Kérem cimemre ismét 2 tégelyt **kitünő hajnövesztő kenőcséből** postautánvéttel küldeni.
Baumgarten Emil
Steyer.

T. **Csillag Anna** urnőnek! Kérem cimemre egy tégelyt **kitünő kenőcséből** küldeni.
Lovag Liebig Lajos
Reichenberg.

Tek. **Csillag Anna** urnőnek A részemre szánt **kenőcs kitünő szolgálatot tett** s örömömre szolgál, hogy oly rövid használat után már annak **előnyös hatásáról értesithetem.** Végül megjegyzem, hogy minden barátomnak és ismerősömnek szivesen ajánlom.
Sandrock Adél
szinésznő.

T. c.
Tisztelettel kérem nekem egy tégelyt **kitünő hajkenőcséből** postautánvéttel küldeni.
Grót Starhemberg Guldó,
Küpösd.

T. **Csillag Anna** urnőnek! Kérem nekem kiváló kenőcséből 3 tégelyt küldeni.
Ebensteini Girardi Jakab
Trieszt.

T. **Csillag Anna** urnőnek! Kérek egy tégely Csillag-féle hajkenőcsöt, **mint már volt cimemre** postautánvétel küldeni.
Hohenlohe hercegnő,
szül. Salm hgnő, Alt-Aussee

T. **Csillag Anna** urnőnek! Kérem 2 tégelyt kitünő kenőcséből postafordultával cimemre küldeni.
Reindorfi Schweng L.-né,
cs. és kapitány neje, Prága.

T. **Csillag Anna** urnőnek! Hirneves kenőcsből kér még egy tégelyt.
Gróf Courey Félix.
Bécs.

Aki
lakást keres o
vagy kiadó
lakása o o
van. o o

Aki
személyzetet o
keres vagy
hely nélkül
van. o o

Aki
valamit venni
vagy eladni
akar o o o
stb. stb.

a legjobb eredményt érheti el a

„Budapesti Napló" apróhirdetései utján.

Főhirdetés-felvétel a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában
VIII. József-körut 18.
Legolcsóbb árak!
Legjobb eredmény!

Nyomatott a „Pátria" irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX. Ülői-ut 25.